Povestiri cu tâlc despre Părintele Zosima

Scris de Anna Zubkova

Editor
Vladimir Antonov

Tradus din engleză
Jenica Neamu

Această colecţie conţine parabole autobiografice ale unuia dintre Maeştrii Divini, cunoscut, de asemenea, sub numele de Ngomo[1], care este cel mai bun părinte în istoria monahismului creștin rus.

Materialul adunat în această carte poate fi considerat un manual de viață spirituală pentru toți aceia care doresc să devină mai buni înaintea lui Dumnezeu.

[1] [5].

TABLA DE MATERII

Parabole despre rugăciune, pocăinţă şi miracole făcute de Dumnezeu

“Când cineva a căzut şi
încearcă să se ridice — neîndoielnic,
Dumnezeu îi întinde Mâna pentru a-l ajuta.
Dar dacă această persoană rămâne jos —
Dumnezeu trebuie să aştepte.
Ajutorul vine când acela care caută mântuirea
munceşte neobosit.”

Părintele Zosima trăia într-o mânăstire, într-un mic orăşel de provincie. Zvonurile despre vindecările lui miraculoase, care aveau loc datorită rugăciunilor sale, se răspândiseră peste tot. Multă lume venea din locuri îndepărtate pentru a-i cere ajutorul!

Fraţii călugări erau mândri că mânăstirea lor avea un asemenea părinte. Însă au existat şi mulţi dintre aceia care îl invidiau, gândind: “De ce Dumnezeu nu ascultă rugăciunile noastre, oricât de mult ne-am ruga? Facem atâtea mătănii, dar toate în zadar! Şi, totuşi, Dumnezeu acceptă, cumva, rugăciunile acestui călugăr bătrân…”

Odată, un tânăr novice se hotărî să afle cum făcea Zosima minuni şi de ce Dumnezeu îl asculta. El se gândea că, din moment ce părintele era bun, ar putea să-l înveţe…

A venit la părinte şi l-a întrebat:

“De ce rugăciunile dumitale fac minuni şi ale noastre nu? Învaţă-mă secretele dumitale! Ce se va întâmpla dacă mori subit, cine va mai preamări mânăstirea noastră, atunci?!”

Părintele se uită la el cu bunătate şi îi răspunse:

“Este greu de explicat… Aş putea spune că nu mă rog de loc…

“Este necesar doar să se aprindă în inima omului lumina asemănătoare cu aceea a unei lumânări sau a unei candele de la icoană!

“Lumina asta vine din iubire.

“Și poţi spori lumina aceasta a sufletului până la imensitate, precum lumina Soarelui!

“Şi apoi, Marea Lumină a Duhului Sfânt apare și este gata să ajute! Iar eu pot vedea totul în acea Lumină Divină şi Vie, ca și cum nu ar exista pereţii chiliei sau turnurile mânăstirii. Înlăuntrul acestei Lumini, se poate vedea prin orice corp omenesc și orice suflet poate fi înțeles, la orice distanţă.

“Lucrurile se întâmplă așa: cum să încep să spun cuvintele rugăciunii către Sfântul Duh — Acesta vine! Lumina lui Dumnezeu începe să curgă ca un râu, învăluind totul cu Sine!

“Lumina asta înțelege iubirea inimii, nu cuvintele murmurate de om!

“Vrei să ştii cum au loc minunile… Când sufletul se uneşte cu *Lumina*, nu mai pot face diferenţa între dragostea mea şi cea a lui Dumnezeu!

“În Râul Luminii, există numeroase Braţe. Ele sunt ca şi cum ar fi ale mele, dar în același timp, nu sunt în întregime ale mele…

“Eu văd acele Braţe ale lui Dumnezeu Care fac lucrarea Lui! Aşa cum brațele unui plugar sau bucătar îşi fac munca lor, tot aşa şi Braţele Duhului Sfânt lucrează!

“Acestea sunt Braţele Care pot vindeca. Dacă Duhul Sfânt vrea, eu pot cu Braţele astea să curăț mizeria și bolile din corp. Dar dacă Duhul Sfânt nu vrea, nu pot mișca nici măcar un deget.

“Înlăuntrul Luminii acesteia a lui Dumnezeu, pot vedea bolile din trupul unui om bolnav precum şi viciile sufletului.

“Cu toate acestea, nu toate sufletele pot fi curățite, nu toată lumea poate fi ajutată…

“Mai întâi, sufletul trebuie să fie învățat să iubească! În caz contrar, acesta poate deveni, mai târziu, dator lui

Dumnezeu pentru acea minune!” — spuse Zosima și zâmbi cu blândeţe.

Dar tânărul novice, înfricoşat de bătrânul înţelept, căzu în genunchi atingându-şi fruntea de podea… Apoi, închinându-se cucernic, ieşi fugind afară din chilie…

Zosima oftă liniștit: se pare că, din nou, acel om despre care Dumnezeu vorbea nu venise… Acest frate începător nu voia să știe despre căldura inimii sau despre iubirea inimii spirituale…

Trecuseră deja mulți ani de când Zosima începuse să caute un discipol vrednic…

*** * ***

Mulţi oameni veneau la părintele Zosima cu întrebări.

El încerca să ajute pe fiecare nu numai prin vindecarea trupului sau prin sfaturi pentru rezolvarea problemelor de viaţă, dar, mai ales, prin îmbunătăţirea drumului pe care mergea sufletul în Faţa Domnului.

Odată, un negustor bogat a venit la el şi i-a cerut să-i vindece fetiţa spunând:

“Sunt disperat! Eşti ultima mea speranţă, sfinte părinte! Ajută-mă! Copilul meu moare!”

Zosima îi răspunse:

“Nu sunt eu acela care vindecă! Domnul ajută fiecare suflet!

“Cum ajută Domnul? El ajută, printre altele, chiar prin oamenii care trăiesc pe Pământ.

“Ai auzit de Isus Cristos? Prin El, Dumnezeu a ajutat o mulţime de oameni. Dar prin tine, a ajutat Dumnezeu pe cineva?”

“Eu sunt un păcătos, sfinte părinte, nici măcar nu m-am gândit vreodată la asta!… Toate gândurile mele au fost numai la profituri şi câştiguri…”

“Ei bine, atunci — gândeşte-te acum! Întotdeauna, gândeşte dinainte la ceea ce Domnul vrea de la tine!

“Acum du-te acasă, fiica ta va fi sănătoasă din nou!

“Construieşte un spital gratuit pe banii tăi şi cheamă doctori buni acolo pentru a munci pentru Dumnezeu!

“Mai mult decât atât, când fiica ta îşi va reveni complet, adu-o la mine!”

… Ştergându-şi lacrimile, negustorul începu să-i mulţumească.

Părintele îi spuse cu bunătate:

“Grăbeşte-te să faci în viaţă acel bine pe care ai uitat [să-l faci]!

“Şi adu-ţi aminte de asta în viitor! Altfel, ceva şi mai rău se poate întâmpla!

“Dumnezeu te-a ajutat, iar acum tu trebuie să-i ajuţi pe alţii!

“Şi învaţă să înţelegi ce e binele şi cum poţi să-l faci!

“Poate, cuvintele și faptele tale vor fi o mână de ajutor întinsă de Dumnezeu altora! Dumnezeu face binele și minunile prin bunătatea multor oameni!”

*** * ***

Timpul trecu, şi negustorul îşi aduse fetiţa vindecată la preot.

Copila a intrat în chilie şi, uitând cum fusese învăţată să-şi arate mulţumirea, spuse doar atât:

“Tu eşti cel ce m-a făcut bine, bunicule? Mulţumesc! Am fost foarte, foarte bolnavă, dar acum sunt foarte sănătoasă!”

“Bună ziua, copile! Dar nu eu te-am vindecat, ci Dumnezeu! Aşa că trebuie să-I mulţumeşti Lui întotdeauna!”

“Da, ştiu! Dumnezeu — El este bun!” — dădu fata aprobator din cap.

“Da! Şi acum poţi învăţa să fii şi tu bună, ca Dumnezeu! Încearcă!

“Auzi cum îţi bate inima în piept? Este Dumnezeu care îţi aminteşte că sufletul este făcut pentru dragoste şi bunătate! Aşa că, învaţă să fii blândă şi îngăduitoare cu toată lumea!… Şi învaţă să ajuţi pe toată lumea!

“Când eşti mică, ajutorul tău nu e mare; dar, totuşi, este foarte important! Însă când vei crește mare — vei fi în stare să ajuţi mulți oameni!”

“Am înțeles asta, bunicule! M-am simțit rău-rău pentru o lungă perioadă de timp, dar acum sunt bine! Și voi încerca să fac binele și pentru alții!”

Fata alergă la părintele Zosima și îl îmbrățișă.

… Mulți ani trecură de atunci, dar fata nu a uitat niciodată că viața pe Pământ ne este dată de Dumnezeu pentru a cultiva dragostea și pentru a oferi această iubire şi altora! Și, prin aceasta, ea şi-a mărit şi deschis tot mai mult inima ei spirituală! A trăit îmbrățișând totul şi pe toată lumea cu dragostea şi cu grija ei.

* * *

Odată, o femeie de vârstă mijlocie a venit la chilia părintelui Zosima. Ea plângea și îl ruga:

“Dă-mi înapoi iubirea singurului meu fiu! Mi-am dedicat toată viața mea lui, oferindu-i tot ce a vrut! Dar a crescut, iar acum el nici nu vrea să-și amintească de mine!… M-a părăsit! Mă simt atât de amărâtă din cauza nerecunoștinței cu care mi-a plătit pentru tot ce am făcut pentru el! Nu mă pot abţine să nu fiu supărată şi nu pot să nu fiu tristă!…”

“Nu te mâhni! Gândeşte-te mai bine: ţi-ai iubit fiul aşa cum Dumnezeu vrea ca noi să iubim oamenii?

“Atunci când copiii primesc doar ajutor material de la părinții lor și nu sunt învățați să aibă grijă de alții, aceştia uită repede binele făcut pentru ei și cresc nerecunoscători!

“Dragostea nu constă numai din a oferi plăceri cuiva!

“Plăcerea nu este întotdeauna folositoare sufletului! Şi ceea ce este folositor, nu e întotdeauna plăcut!

“Să faci ce este bine nu e acelaşi lucru cu a da cuiva imediat ceea ce vrea!

“Este greșit să faci pe placul altuia împlinindu-i [mereu] dorinţele! Asta înseamnă că dăunezi sufletului, nu îi faci un bine!

“Fiecare dintre noi ar trebui să ofere celor din jur nu numai dragoste, ci, de asemenea, ar trebui să trezească în ei şi dorința de a iubi, de a face bine, de a rosti numai cuvinte frumoase ocolind vorbele dure sau aspre.

“Nu ţi-ai crescut fiul bine! L-ai răsfăţat, făcându-i toate voile! L-ai întors de la dragoste prin reproșurile tale de zi cu zi și prin mustrări plictisitoare! L-ai făcut să se abată de la poruncile cele bune!

“Acum, eu îţi spun aceste cuvinte triste, care sunt ca un medicament amar, pentru a te ajuta să înțelegi greșelile și să încerci să le îndrepţi!”

Femeia plângea cu lacrimi şi mai amare:

“Mă va ierta Dumnezeu pentru păcatele mele?!”

“Iertarea vine atunci când ne-am dat seama de păcatul din noi, când ne-am schimbat şi am îndreptat consecinţele faptelor noastre rele!

“Numai după ce ne-am schimbat pe noi, în primul rând, putem face ceva mai bun în jurul nostru!

“Există o speranţă pentru tine, acum! În curând băiatul tău va veni la tine şi îţi va cere sfatul şi ajutorul. S-a îndrăgostit de o văduvă care este mult mai în vârstă decât el. Ea are un copil de la fostul ei soţ. Prin această dragoste, Dumnezeu vrea să-l ajute pe fiul tău să înveţe să aibă grijă nu numai de el, ci şi de alţii!

“Nu este uşor pentru cineva să se schimbe… Nu este simplu să transformi o dragoste mică într-o iubire mare care cuprinde totul!

“Fericirea copilului care creşte cu acea femeie trebuie să se transforme în fericirea voastră!

… După ce Zosima spuse toate acestea, femeia se duse acasă cu o mică speranţă în suflet, gândind la ceea ce era cel mai important…

*** * ***

Aşa vorbea Zosima cu oamenii.

Dar, uneori, se mai întâmpla ca el să nu dea voie oamenilor cu intenţii rele nici măcar să intre în chilia lui…

Şi astfel, acei oameni începeau să cugete la faptul că, dacă, sfântul părinte nu-i primea, atunci nici Dumnezeu nu-i va primi din cauza vieţii lor nedemne…

În felul acesta li se făcea frică de necurăţenia lor şi se schimbau. Iar dacă asemenea oameni veneau din nou pentru îndrumările părintelui despre cum să-şi ispăşească păcatele — dar cu sinceritate de această dată — Zosima îi primea cu bunătate şi le da câteva sfaturi simple şi clare.

Totuşi, pentru a putea împlini sfatul său, oamenii trebuiau să se transforme, adică, să înceteze să ducă o viaţă fără folos și să înceapă să lucreze cu sârguință cu sufletul şi cu trupul. A lucra cu sufletul însemna a face să sporească dragostea în sine însuși şi a înlătura mânia, ura, gelozia și tristețea. A lucra cu trupul însemna a încerca să facă viețile altora măcar cu puţin mai bune.

Chiar și pentru aceia care erau disperaţi, Zosima găsea cuvinte de încurajare care îi ajutau să-şi revină:

“Nu există niciun păcat sau viciu de care să nu se poată scăpa!

“Chiar dacă cineva a suferit o cădere spirituală, Dumnezeu este întotdeauna gata să-l ajute pe acela care s-a poticnit şi doreşte să se ridice!

“O boală sau o altă problemă în viață ne este dată pentru vindecarea sufletului și a corpului! Bolile și necazurile sunt necesare pentru a lumina pe aceia care nu înțeleg planul lui Dumnezeu pentru ei. Aceste lucruri fac posibilă purificarea sufletelor!

“Suntem slabi și neputincioşi în această lume câtă vreme nu am cunoscut Iubirea lui Dumnezeu. Această Iubire este cea mai mare Putere din univers și poate fi aproape de noi și în noi mereu!

“Ce bine ar fi dacă toată lumea ar trăi cu Iubirea lui Cristos în inima lor spirituală!…”

* * *

Odată, un bărbat veni la părintele Zosima — nu era nici tânăr dar nici bătrân. Avea un trup puternic și era un suflet puternic. Totuşi, se pierduse în mijlocul unor lucruri care nu aduceau nicio satisfacție sufletului. Din vremea tinereţei sale, el visa la ceva măreţ și înălţător… El trăise cu îndrăzneală luptând pentru adevăr… Dar nu înțelesese întotdeauna ce era adevărat și ce nu era… Şi multe dintre planurile sale nu reușiră… De multe ori îşi da seama că nu făcea ceea ce ar fi trebuit să facă… Din acest motiv era greu pentru el să trăiască acum, nu știa cum să trăiască în continuare și pentru ce…

Omul îşi spuse povestea părintelui Zosima. Era asemănătoare cu istoriile multor altora la care părintele asculta de obicei… Cu toate acestea, exista o mare diferență: acestui om nu-i păsa de el însuși, ci încerca să trăiască pentru alții, ajutându-i pe alții!

“Și astfel, a trecut aproape întreaga viață… Am dorit să fac atât de multe lucruri, am visat atât de mult la ceva frumos… Dar, în realitate, s-a dovedit că totul a fost în zadar: nu s-a schimbat nimic, nu a ajutat cu adevărat pe nimeni… Iar acum, nu știu cum să trăiesc… Învață-mă dacă poți…” Cu aceste cuvinte călătorul îşi termină povestea.

“Nu a fost degeaba totul! Prin ceea ce ai făcut în viaţa ta, ai devenit mai înţelept şi mai puternic! În felul ăsta Dumnezeu te-a adus la El!

“Deci, eşti pregătit acum să-ţi închini toată viaţa ta numai lui Dumnezeu?”

… În acest moment Zosima începu să-i spună acestuia despre scopul vieţii, despre Marea Dragoste Divină…

Omul rămase cu bătrânul înţelept. El învăţă de la Zosima tăcerea inimii, în care se aprinde focul iubirii. De asemenea, învăţă cum să înfăptuiască unirea cu Duhul Sfânt — învăţă să facă totul în Unire conştientă cu Dumnezeu şi ca Serviciu pentru El…

* * *

A putut părintele Zosima să ajute multă lume? Numai Dumnezeu ştie… Dar Puterea era în cuvintele sale, iar sfaturile date de el rămâneau în mintea oamenilor pentru vreme îndelungată. Aceştia îşi îndreptau ochii sufletelor lor către Dumnezeu şi faptele lor către ajutorarea altora. Și prin aceasta, Dumnezeu putea participa la viața lor.

Parabola despre viaţa unui suflet în Palma lui Dumnezeu

Într-o mânăstire, trăia un călugăr înţelept numit Zosima. Oamenii credeau că el era atât de curat la suflet încât Dumnezeu îl înzestrase cu darul de a face minuni. Se spunea că vindecări miraculoase se întâmplau prin cuvântul său, iar viața oamenilor se schimba şi sufletele lor se transformau! Şi multă lume a venit la bătrânul părinte cu cererile lor…

*** * ***

Odată, pe drumul prăfuit şi plin de hârtoape, tipic pentru Rusia, un om veni în micul oraș unde se afla mânăstirea…

Nu era nici tânăr, dar nici bătrân. Avea un corp robust şi o statură mult mai mare decât cea obişnuită. [La prima vedere], se putea observa puterea deosebită a trupului său, dar neliniştea din sufletul său zdrobit era vădită numai unui ochi atent.

… Pe marginea drumului, un cerşetor stătea aşezat pe un maldăr de zdrenţe…

Omul îl întrebă unde ar putea închiria o cameră sau găsi un han şi-i dădu o rublă, ceea ce, pentru acele timpuri, era o mulţime de bani.

Cerșetorul văzu rubla și, din cauza surprizei, se schimbă dintr-o dată ca și cum ceva se trezise în el! El spuse:

“Va fi mai bine dacă te duci la Axinia! La han, bețivii se încaieră, au loc afaceri necinstite… Dar cei ce vin să-l vadă pe părintele Zosima rămân, adeseori, în casa ei…

“Axinia e o femeie bună! Când nu sunt beat, îi cer supă — și ea îmi dă! Supa ei este gustoasă, deși întotdeauna fără grăsime…”

“Stai, despre ce părinte vorbești? N-am venit pentru niciun părinte… Ăă, de fapt, nu contează! E acelaşi lucru! Deci, cum să ajung la Axinia ta?”

“Du-te acolo! Și spune-i că Nicodim te-a trimis!”

Acestea fiind spuse, cerşetorul îşi întoarse gândurile la rublă şi la vodca servită cu o mulțime de gustări…

*** * ***

Călătorul ajunse la casa Axiniei şi bătu la uşă.

O femeie plinuţă, de vârstă mijlocie îi deschise uşa. Fața ei radia o lumină interioară ce emana dintr-o bunătate calmă. Se uită la călător cu blândeţe, ca și cum întâlnise un prieten vechi pe care îl aștepta.

“Pot închiria o cameră, Axinia? Mi s-a spus că închiriezi camere…”

“De ce nu? Un om bun este întotdeauna binevenit!”

“De ce crezi, Axinia că sunt un om bun? Dacă sunt exact pe dos?” — spuse călătorul cu o doză de sarcasm şi amărăciune profundă.

“Ei bine, dacă nu eşti bun, atunci spune-mi, măcar, cum te numești?” — răspunse gazda îndrăzneţ pe un ton jucăuş.

“Spune-mi Nicolae.”

Călătorul, pe nume Nicolae, se uită prin camera mobilată simplu, dar curată şi plăcută. El plăti chiria în avans, pentru o săptămână, dublând suma de bani, cerută de proprietăreasă.

Era pe cale să meargă în camera lui, când Axinia îi spuse grijuliu:

“Nu te duce la părintele Zosima din prima zi! Întâi gândeşte cu calm ce să-i spui şi cum! Mergi pe jos de-a lungul râului… Pentru a putea auzi cuvintele sale, este necesar să te linişteşti puţin.”

“Ce preot aveţi aici? N-am venit la el… Eu nu merg la mânăstiri! Dumnezeu nu ajută oamenii! Uită-te ce se întâmplă în jur!…”

În acest moment conversaţia a fost întreruptă: cineva ciocăni la uşă şi Axinia se duse s-o deschidă.

*** * ***

O femeie palidă și obosită intră cu un copil în brațe. Copilul nu era mic și părea grav bolnav. Era un băieţel firav de cinci sau șase ani. Copilul nu era pe deplin conștient, ca și cum puterea de a trăi în acest corp aproape îl părăsise. Femeia îl ţinea în braţe cu ultimele sale puteri.

"De ce nu faci nimic?" — îl întrebă Axinia pe Nicolae. — "Ia copilul!"

Când Nicolae luă băiatul în brațe, acesta gemu ușor și îşi deschise ochii. Nicolae duse copilul, cu multă grijă şi atenţie, în camera care era alături de a sa.

… În timp ce era pe cale de a adormi, Nicolae auzi vocea blândă a Axiniei și suspinele înăbușite ale celeilalte femei.

"Zosima te va ajuta!" — încercă Axinia s-o liniştească. — "Nu te îndoi! Du-te la el mâine dimineață! Și nu îţi face griji că nu ai bani! El nu ia niciun ban! Acela care vrea, poate dărui pentru spital sau pentru mânăstire. Și poţi locui aici fără să plătești! Am un oaspete generos! Aşa că, totul va fi bine!"

*** * ***

A doua zi dimineață, Nicolae a fost trezit de voci șoptite și de zgomotul pregătirilor din camera de alături.

"Ce loc 'liniștit' mi-a recomandat Nicodim…" — gândi el.

Şi, totuşi, nu era deloc iritat. Dimpotrivă, simţea căldură în inima sa, ca pe vremea copilăriei lui, atunci când auzea vocea mamei sale în timp ce adormea…

Era încă întuneric afară.

Axinia bătu la ușa lui:

“Scuză-mă, te rog, Nicolae! Băiatul bolnav nu poate merge singur, iar mama lui este total sfârşită de puteri! Vrei să-i însoțeşti până la părinte?”

Nicolae încuviinţă fără şovăială. Acum, această distragere a atenției de la gândurile sale apăsătoare părea neașteptată și plină de bucurie pentru el. Părintele Zosima, acela de care abia ieri auzise, începu să-i stârnească interesul din ce în ce mai mult.

Nicolae dorise întotdeauna să ajute oamenii. El simțise că acest lucru era sensul întregii sale vieți. Dar de aici, el a avut cea mai mare dezamăgire pentru că toate încercările sale de a transforma vieți omenești au eşuat…

* * *

Era frig afară.

Nicolae purta copilul în braţele sale. Femeia, abia putând respira din cauza mersului rapid, îi povestea cum ajunsese Ilie, fiul ei, să-şi rănească piciorul.

“N-ar fi mai bine să mergem la spital?” — întrebă Nicolae. — “Un medic l-ar examina și l-ar vindeca! Se spune că aici există un spital bun.”

“Am mers, deja, la diferiţi doctori, am cheltuit atât de mulți bani, dar nimeni nu l-a putut ajuta… Ei spun că este necesar să i se amputeze piciorul și că ar putea fi prea târziu deja… Pe de altă parte, părintele face minuni de la Dumnezeu! El îl va vindeca cu siguranță!”

Apoi, femeia începu să-i povestească în detaliu viața și necazurile lor…

Nicolae ducea copilul cu grijă și abia dacă o asculta… Ținând în braţe acest corp fragil, în care încă mai era o fărâmă de viaţă, el gândea: “Acesta este un copil care, aproape sigur, va muri în curând… sau va rămâne şchiop pentru tot restul vieții lui… Deci, pentru el, ar fi chiar mai bine să moară… De ce se-ntâmplă așa? Pentru ce motiv? De ce nu este posibil de a schimba ceva în această viață umană înfiorătoare și fără sens? De exemplu, eu sunt un adult și un

om puternic, care nu vede nici un sens în a continua această existență. Voi trăi… dar acest băiat va muri… De-aș putea să-i dau viața mea și puterea mea astfel încât el să trăiască și să fie sănătos!… Dar asta nu se poate… Deci, unde ești, 'Dumnezeule Atotputernic'? De ce dai voie să se întâmple aşa ceva?!"

Ei ajunseră la mânăstire, dar călugării nu voiau să-i lase să intre înăuntru:

"Veniţi mâine! Atunci părintele va primi lume. Astăzi nu puteţi intra!"

În ciuda acestui fapt, Nicolae trecu de ei cu încredere ca şi cum aceştia nu ar fi încercat să-l oprească. El hotărâse să o convingă pe mama copilului să-l ducă la spital, astăzi, după 'audienţa cu sfântul părinte'. Poate că nu era prea târziu…

*** * ***

Nicolae a mers repede prin grădină până la chilia părintelui. Cărarea către chilie se vedea uşor fiindcă fusese bătătorită de numeroși oameni care veniseră la părinte.

Nicolae, purtând copilul, intră cu fermitate în chilie. Mama băiatului îl urmă.

Zosima nu era un bătrân ramolit, aşa cum îşi închipuise Nicolae.

Dimpotrivă, era un om suplu, plin de un *anumit fel de pace*. Numai părul şi barba îi erau complet albe. Iar ochii săi…

Nicolae întâlni ochii lui numai pentru o clipă şi realiză că niciodată nu văzuse astfel de ochi până atunci… Radiau o lumină caldă, blândă şi liniştită, o încredere specială, putere, pace şi bunătate.

Mama băiatului îngenunche şi începu să spună povestea nefericirii fiului ei. Plângea şi cerea vindecarea băiatului…

Părintele o întrerupse:

“Te numeşti Alexandra? Du-te şi te roagă în capelă, draga mea!”

Tăcu mirată, apoi se înclină şi ieşi cu sfială.

Nicolae puse băiatul pe o bancă lată lângă perete, se înclină fără să se închine şi tocmai voia să iasă şi el afară…

Părintele îi spuse: “Ajută-mă, Nicolae! Chiar vrei ca Ilie să se facă bine?”

“Da,” — răspunse Nicolae fără a avea timp să se întrebe despre ceea ce se întâmpla. Îşi aminti ce gândea pe drumul spre mânăstire în timp ce ducea copilul…

“Vino aici.”

Părintele puse mâinile lui Nicolae pe trupul băiatului: una — pe piept, iar cealaltă — pe piciorul rănit. Zosima nu-şi luă mâinile [de pe trupul copilului]…

… Dar ceea ce s-a întâmplat pe urmă, Nicolae nu a putut înțelege multă vreme…

El, împreună cu tot ceea ce era în jurul lui, se scufundase în *Lumină*. Era o *Lumină* pură, alb-aurie, ca aceea a soarelui de dimineață… Nicolae văzu valurile acestei *Lumini* care se mişcau ușor… În acele momente, se părea că el şi-a pierdut cunoștința, ca și cum ar fi adormit…

***

Când îşi reveni, Nicolae stătea într-un colţ al chiliei, iar părintele Zosima vorbea cu mama băiatului. Copilul nu era acolo…

“Spui că eşti văduvă…” — o întrebă părintele.

“Da, văduvă, de cinci ani deja… Mă voi ruga pentru tine toată viaţa mea! Şi îl voi învăţa pe Ilie să se roage pentru matale, salvatorul nostru!…”

“Ce spui acolo!… Nu eu, ci Dumnezeu l-a vindecat!”

“Mă voi ruga la Dumnezeu!… Îi voi mulţumi lui Dumnezeu!”

“Aşa, da — să-I *mulţumeşti!*…

“Am de gând să te învăț îţi poţi arăta recunoștința. Uite, o mică notă de la mine. Du-te la spital la doctorul Fio-

dor și spune-i că te-am rugat să lucrezi trei sau patru luni, ca asistent medical cu pacienţi în stare critică. El te va plăti și acest lucru vă va ajuta pe tine și pe Ilie să ajungeţi acasă.”

“Mulțumesc!…”

“Stai, nu am terminat! Ascultă-mă! În spital este un om cu numele Grigore. El a avut o operație grea. Viața lui a fost salvată, dar și-a pierdut piciorul. El nu vrea să fie şchiop. A încercat deja să se sinucidă… Dacă reușești să vindeci acest suflet, această faptă va fi prima ta expresie a recunoștinței față de Dumnezeu! Și fiul tău te va ajuta. Uneori se întâmplă ca, atunci când pacienţii văd copii, o nouă speranță pentru o viață fericită apare din nou în ei…

“Acum du-te!…

“Ilie, vino aici!” — strigă Zosima.

… Ceea ce văzu Nicolae după aceea, îl uimi mai mult decât orice altceva: băiatul vindecat a intră în chilia din grădina mânăstirii nu mergând, ci alergând. Era de necrezut cât se schimbase!

Copilul nu numai că putea merge acum! Dar el părea să fie trezit din braţele morţii! Viaţa adevărată pulsa în el — pură și însorită! Acest lucru rar poate fi văzut chiar și printre oamenii sănătoși… Bucuria și lumina strălucea din interiorul corpului său! Aceeaşi *Lumină* pură, strălucitoare, pe care Nicolae o văzuse în timpul vindecării, era acum în trupul băiatului!

“Mami, mami, eu sunt complet sănătos acum! Și nu mă mai doare piciorul! Pot să şi alerg!”

Amândoi s-au plecat înaintea părintelui cu recunoștință și au plecat…

*** * ***

Bătrânul Zosima stătea în pragul chiliei și-i urmărea cu privirea.

El privea la viitorul lor cu afecțiune și cu Puterea lui Dumnezeu. El vedea… omul pe nume Grigore stând liniștit în patul lui… privind fără să vadă, cu ochii plini de durere şi

disperare… Zosima o văzu pe Alexandra, mama lui Ilie, șoptind cuvinte blânde lui Grigore. Zosima vedea cum Ilie fugea la spital în căutarea mamei sale și felul în care dragostea se aprindea în inima copilului, atunci când visul său cel mai mare devenise realitate:

“Mami, mami! L-ai găsit pe tăticu’ nostru!” — spunea Ilie cu bucurie, îmbrățișându-l pe Grigore cu aceste cuvinte… Și Grigore îl îmbrățișa pe băiat cu lacrimi în ochi… Dragostea şi speranța reveniseră în aceste suflete și i-a vindecat…

Zosima vedea trei oameni fericiți ieşind din spital. Ei au fost vindecaţi, în ciuda faptului că bărbatul mergea în cârje. Iar oamenii se uitau la ei de la ferestre, urându-le fericire…

“Aşa să fie, o, Doamne! După Voia Ta, să fie!… Inimile pline de iubire vor împlini Voia Ta!…” — șopti Zosima.

* * *

Nicolae şi părintele rămaseră singuri în chilie.

“Cât de des faci asemenea minuni?” — întrebă Nicolae, cu uimire, fără să înţeleagă, totuşi, în întregime, tot ce se întâmplase.

“Acest lucru se întâmplă destul de rar… Totuşi, nu numai eu, dar şi tu, în Unire cu voia lui Dumnezeu, am vindecat pe Ilie! E limpede că şi pentru tine a fost necesară [vindecarea], în aşa fel încât măreția Puterii lui Dumnezeu să fie dezvăluită înaintea ta!

“Du-te acum! Gândeşte-te la ceea ce vrei să întrebi și de ce nu vezi sensul vieții tale… Gândeşte-te și apoi revino! Vino mâine dacă vrei! Vom vorbi! O să fii în stare să faci ceea ce ai visat pentru oameni! Nu o s-o faci de unul singur, ci contopindu-te cu Puterea lui Dumnezeu!

Zosima spuse liniştit: “Du-te acum, sunt obosit…”

* * *

Pe când se întorcea de la bătrânul înţelept, Nicolae reflecta la ceea ce se întâmplase.

Totul se schimbase într-un fel de necrezut… Moartea, pe care el o considera forma de evadare din impasul inutilității și a lipsei de speranță în viață, rămase deodată în urmă, iar acea vastitate, necunoscută lui înainte, se deschise pentru el…

Acum, el ar trebui să înțeleagă și să hotărască felul în care va trăi în continuare…

Neîncrederea în existența lui Dumnezeu, care devenise de neclintit în timpul vieții sale dificile, a fost, de departe, strivită cu uşurinţă de bătrânul călugăr…

Dar credința încă nu umpluse locul gol, din moment ce Nicolae nu era în căutarea ei. El dorea claritatea înțelegerii și plinătatea cunoașterii.

Toate întrebările care îl chinuiseră de-a lungul întregii sale căutări spirituale se treziră în el, din nou.

Acestea erau întrebările pe care el le eliminase ca făcând parte din cele “care nu au niciun răspuns”. Toate aceste întrebări fuseseră respinse, împreună cu credința în existența lui Dumnezeu.

… În acele timpuri, el hotărâse să se îngrijească singur, fără Dumnezeu, de mijloacele necesare pentru a ajuta oamenii să fie fericiți… Și multe din încercările sale au eșuat complet… Mulţi dintre prietenii lui l-au trădat… Și multe dintre ideile sale minunate au fost răstălmăcite de foștii săi colegi și folosite în scopuri rele…

Toate lucrările sale dinainte au ajutat o mulțime de oameni, dar, în aceeași măsură, au adus durere și distrugere altora…

… Gândurile lui Nicolae se întoarseră la minunea vindecării și la acea *Lumină* pe care el însuși o văzuse. “Ei bine, ar putea însemna acest lucru că există o Putere reală, capabilă să schimbe destine umane? Ar putea fi Dumnezeu?”

El înţelese că trebuia să-l viziteze încă o dată pe preot, a doua zi.

* * *

Nicolae mergea pe drumul spre mânăstire fiind încă apăsat de îndoieli și gânduri. “Ce sper? Ce s-a schimbat de ieri, când am văzut *Lumina Strălucitoare* unită cu bătrânul călugăr care l-a vindecat pe băiat?… Ce vreau? Să mă spovedesc? Să-mi descarc inima? Sau vreau să obțin ‘credința în Cristos’? Sau să pun întrebări? Sau, să găsesc sensul vieții mele? Cu toate acestea, poate că acest bătrân știe Adevărul real pentru care are sens să trăiesc pe Pământ…”

Apropiindu-se de mânăstire, Nicolae a auzit din întâmplare, discuția dintre o mamă și fiica ei, care se întorceau de la părinte.

Mama era o femeie cu un trup mare şi plin, care, limpede, venea dintr-un mediu bogat.

Ea striga furioasă:

“Cum de nu-i e rușine să ademenească oamenii cu vindecările și minunile Lui! El nu poate face nimic! Totul este numai înșelăciune!”

“Nu-ți face griji, mamă!” — încercă fiica s-o calmeze. Fata îşi ținea brațul stâng, parțial paralizat, cu brațul drept.

“Ți-am spus, mamă, că toate astea sunt aiureli, basme pentru naivi și copii! Dar nu m-ai crezut!”

În ciuda eforturilor fiicei ei, mama nu se putea calma și continua, cuprinsă de agitaţie, să spună:

“Cum a putut el să scornească aşa ceva?! În fiecare dimineață, să frământi tu aluatul folosind brațul aproape paralizat, apoi să coci pâine și să dai săracilor! Și asta, pe parcursul a trei ani! Ce fel de om sfânt este el!? Şarlatanul şarlatanilor! Iar eu sunt uimită că există neghiobi care vin la el pentru sfaturi!”

“Bine, linişteşte-te, mamă, linişteşte-te!…” — tot încerca fiica să o calmeze.

… Nicolae auzi vocile lor pierzându-se în depărtare…

Apoi a stat pentru o lungă perioadă de timp printre aceia care aşteptau să fie primiţi de părinte, studiind fețele celor ce ieşeau…

… Când nu a mai fost nimeni, a intrat și el în chilie.

Zosima îl aştepta și, văzându-l pe Nicolae intrând, s-a bucurat ca și cum venise la el cel mai bun prieten al său, nu un călător întâmplător care nu crezuse în existenţa lui Dumnezeu pentru jumătate din viaţa lui.

*** * ***

“Ai venit?”

“Am venit.…”

“Şi pentru ce?”

“Nu ştiu nici eu… Poate că am nevoie doar să vorbesc… Poate pentru ca să înţeleg cum trăieşti şi care este scopul… Pentru ce faci aceste minuni?”

“Nu eu fac miracolele astea! Dumnezeu este Acela Care face totul, deşi omul însuşi ia parte şi el…”

“Nu-i aşa, că n-ai reuşit să vindeci pe fetiţa cu mâna paralizată?

“Nu, nu am reuşit.” — spuse Zosima cu o undă de tristeţe.

Nicolae continuă:

“Dar, dacă ea ar fi fost de acord să frământe aluatul timp de trei ani, s-ar fi vindecat?”

“Depinde de felul în care ar fi făcut asta… Dacă inima ei spirituală s-ar fi trezit în timp ce împărţea pâine copiilor înfometaţi, dacă ar fi început să se gândească cum să aline suferința umană în timp ce frământa aluatul și nu cum să-şi vindece brațul paralizat, atunci, în acest caz, ea s-ar fi vindecat! Mâinile care fac bine și oferă binele întotdeauna se vindecă!”

Nicolae spuse:

“Dar eu, cu mâinile mele și cu propriile mele gânduri, am lucrat întreaga viață încercând să fac bine… Și am ajuns la punctul când am început să cred că ar fi mai bine pentru

mine să părăsesc această viață complet, decât să trăiesc cu înțelegerea propriei mele neputințe de a schimba ceva în mai bine…

“Zosima, crezi că băiatul vindecat de tine va fi fericit sau, că, la fel ca toți ceilalți, va ajunge bătrân și îşi va termina călătoria lui pământească în păcate și vicii? Atunci, de ce l-ai vindecat?”

“L-am vindecat pentru viitor, pentru dragoste! Și cum va fi în viitor — depinde de multe lucruri…

“Tu, de exemplu, când erai mic, Îl iubeai pe Dumnezeu foarte mult… Ca tânăr, de asemenea, ai avut o inimă pură!”

“Da, am iubit și am crezut… am crezut, dar mi-am pierdut credința!… S-a întâmplat demult. Am crezut cu tot sufletul și m-am rugat fierbinte… Dar Dumnezeu nu a răspuns la rugăciunile mele!…

“Și mai târziu am văzut necazuri și suferințe umane și m-am convins că Dumnezeu cel bun, atotputernic și milostiv nu putea crea acest iad pe Pământ pentru copiii Săi! Am decis că eu, de unul singur, voi face pentru oameni tot ceea ce puteam face cu puterile mele… Şi totuşi, nu s-a întâmplat cum am vrut…”

“Eu pot vedea multe lucruri care ţi s-au întâmplat… Ai trăit ca și cum ai fi fost într-o barcă plutind împotriva curentului unui râu. Ai muncit din greu, în speranța de a ajunge la ocean, dar ai ajuns doar la un mic izvor de unde pornește râul… Cu toate acestea, nu ai muncit în zadar: puterea ta a crescut! Şi calităţile tale, de asemenea, s-au dezvoltat — ai învățat o mulțime! Iar acum poți să-ţi îndrepţi barca în direcția cea bună. Și întreaga putere a râului te va ajuta. Vrei asta?”

“Nu știu încă ce vreau… Probabil că din cauza asta am venit la dumneata… Mă poți vindeca de necredință și de golul lipsit de noimă din suflet?”

“Dar Dumnezeu te-a vindecat deja de neîncredere! Dacă nu te-ar fi vindecat, nu ai fi venit aici!

“Pot să te învăț, dacă vrei, cum să ai iubire pentru Dumnezeu și liniște în inima ta spirituală.”

“În primul rând explică-mi de ce m-am întors la dumneata!”

“Pentru ca să înveți să munceşti pentru Dumnezeu împreună cu Dumnezeu și cu înțelegere, în loc să faci lucrul acesta după voia minții tale!”

“Spune-mi altceva: dumneata, în ce crezi?”

“Eu cred într-Unul Atotputernic Dumnezeu-Tatăl, Creatorul a tot ceea ce vizibil și invizibil… Și, deși spun cuvintele obișnuite ale unei rugăciuni, simt mereu pe Dumnezeu în inima mea, și prezența Lui este tot atât de clară pentru mine pe cât este şi prezenţa ta aici. Cu toate acestea, eu nu pot să învăț pe toată lumea să facă acest lucru…”

“Chiar Îl vezi?”

“Îl văd şi Îl aud…”

“Dar eu nu-L văd şi și aproape… că nu te cred…”

“Tu vezi acum casa Axiniei, unde ai închiriat camera?”

“Nu, n-o văd…”

“Deci, înseamnă că această casă nu există, nu-i aşa?”

“Nu, există…”

“Deci, n-o vezi acum, dar spui că există..

“Tot aşa nu-L vezi pe Dumnezeu şi nu-I simţi Dragostea Lui, deşi El există.

“Când Isus a trăit în lume ca un om obișnuit — El putea vorbi întotdeauna cu Tatăl Ceresc, și El putea simți întotdeauna Marea Putere care venea de la Tatăl. El a făcut multe pentru a arăta oamenilor cum se poate trăi pe Pământ! Şi porunca cea mai importantă pe care ne-a spus-o a fost să devenim ca El: «Fiți desăvârșiți, după cum Tatăl vostru cel Ceresc este desăvârșit»[2]. Dar câţi oameni încearcă să trăiască astfel?

“Când un suflet trăiește în disperare, neîncredere și mânie, Dumnezeu nu poate ajuta acea persoană foarte mult, pentru că aceasta neagă Dragostea Atotputernică a lui Dumnezeu, Ajutorul Său și Grija Sa iubitoare!”

---

[2] Matei 5:48.

“Ce putem schimba în această lume? De unde să începem?”

“În primul rând, ar trebui să ne îndreptăm și să ne corectăm pe noi înşine: să ne curăţim sufletele, să ne umplem inimile spirituale cu dragoste, și să nu trăim după voia noastră, ci după Voia lui Dumnezeu. Numai atunci vom fi în stare să ne ajutăm cu adevărat aproapele!

“Oricine poate face acest lucru pentru că Dumnezeu ne dă această posibilitate.

“Și în acest caz, sufletul se înalță, luminat de iubirea inimii, la o altă viață, deși îşi păstrează corpul. Trupul rămâne acelaşi, mâinile sunt aceleași; dar sufletul este transformat și trăiește acum ca și cum ar fi într-o altă lume, în paradis! Trăieşte fiind plin de dragoste și având sfatul lui Dumnezeu despre tot! Toate par a fi la fel în jur — dar viața unei astfel de persoane este complet diferită acum!

“Ai vrut, prin cuvinte nestăpânite și prin dispute, să-mi spui, în timpul spovedaniei, toate gândurile tale fierbinți și îndoielile tale puternice, da? Te-ai gândit că asta te-ar face să te simți mai bine, nu-i aşa?

“Dar nu există deloc liniște în tine, deoarece nu ai cunoscut pacea inimii!

“Mai mult decât atât, Dumnezeu știa deja și știe tot ce ai vrut să-mi spui în timpul confesiunii!

“El cunoaște trecutul tău și fiecare gând al tău!

“Lumea întreagă se află întotdeauna în Palma lui Dumnezeu, ca să spunem așa! Dar numai atunci când suntem conştienţi de acest lucru, putem trage un folos din asta! Pentru că, dacă știm că Dumnezeu vede toate gândurile noastre, chiar și cele mai secrete, și toate acțiunile noastre, chiar și motivele acestor acțiuni, atunci vom fi mai atenți la felul în care trăim!…

“Se spune că trebuie să avem frică de Dumnezeu, pentru a nu păcătui. Dar eu nu sunt de acord. Când alegem binele în locul răului, din cauza fricii, atunci Dumnezeu vede acea frică din noi, în loc de iubire… Iar astfel de hotărâri nu îmbunătățesc destinele noastre…

“Puritatea sufletului înaintea lui Dumnezeu trebuie păstrată, dar nu din cauza pedepsei care ar putea fi primită în urma faptelor şi a gândurilor păcătoase! Intențiile noastre nu sunt un secret pentru Dumnezeu, iar noi nu le putem ascunde de ochii Lui!

“Dar dacă Dumnezeu vede defectele mele, atunci ar trebui să mă rușinez. Este necuviincios pentru suflet să trăiască în rușine și ocară…

“Dacă cineva știe că a gândit rău sau a făcut ceva greșit și s-a rușinat în fața lui Dumnezeu, atunci această persoană va încerca să nu mai păcătuiască data viitoare!

“Este important să prevenim apariția falsității în noi! Eu vorbesc despre acea falsitate internă, care ne face orbi la defectele noastre… Când o astfel de minciună apare în noi, vom începe să ignorăm vocea blândă a conștiinței noastre și vom încerca să ne justificăm, dând vina pe alții din jurul nostru!

“Dimpotrivă, atunci când vom începe cu adevărat să avem dorința de a ne corecta ca suflete — este o mare bucurie pentru Dumnezeu! Dumnezeu începe, apoi, să lucreze împreună cu noi, ajutându-ne să devenim mai buni.

“În timp ce noi nu știm că Dumnezeu ne vede mereu, este posibil ca noi să considerăm binele şi răul dat nouă ca fiind acelaşi lucru… Sufletele care trăiesc în acest fel — trăiesc ca și când ar fi adormite sau oarbe și surde… Și nu câştigi prea mult de la o astfel de viață…”

“Spune-mi, părinte, dumneata, pentru ce trăiești? Trăieşti fără să vezi răul, minciuna și crimele? Cum poți ierta toate aceste lucruri îngrozitoare care se întâmplă în jur?”

“Nu pot răspunde la toate întrebările tale…

“Ai o mulțime de reproșuri la adresa oamenilor care îşi spun slujitori ai lui Dumnezeu. De fapt, vrei să-mi vorbeşti despre ceea ce se întâmplă în diferitele religii, despre toate acele lucruri care fac să se clatine propriile lor principii — aici stă necredința ta, cum o numeşti tu. Dar Isus a spus aceleași lucruri despre credința cărturarilor și a fariseilor. Ce

crezi tu, nu este nimic nou! ‘Cărturarii și fariseii’ nu au dispărut!…

“Uite, peretele din această chilie a fost construit prost; a apărut chiar și o crăpătură în el. Poate, un zidar a fost neîndemânatic. Poate, e din cauza timpului care distruge, în mod inevitabil, materialele de construcție ale oamenilor… Multe biserici de diferite confesiuni au fost construite de oameni! Este imposibil să le numeri! Multe dintre ele au fost distruse cu mult timp în urmă; în schimb, multe altele vor fi construite…

“Şi totuşi, numai acel templu este indestructibil care este ridicat de noi în inimile noastre spirituale! Aici există un adevărat tron al Domnului, în fața căruia ne putem aduce sacrificiile noastre: viciile la care am renunțat pentru a nu mai păcătui! Aceste vicii sunt mândria, invidia, mânia, condamnarea, lenea, tristețea, teama, iubirea de sine și lipsa de atenție faţă de alții, precum și multe altele…

“Inima spirituală este altarul unde lumina iubirii nemuritoare este aprinsă!

“Și numai acel suflet, care a fost curățit de răutate, poate lucra pentru Dumnezeu! Acesta este primul nostru cadou perfect pentru El!

“În acest caz, regulile de viață, stabilite de legile oamenilor, vor fi înlocuite cu Legile lui Dumnezeu, pe care le putem și ar trebui să le înţelegem numai cu dragostea inimilor noastre.

“Dragostea lui Dumnezeu nu are limite, și nu există nicio putere care să poată împiedica Voia lui Dumnezeu!

“Noi, ca suflete, ne putem deschide spre Dumnezeu! Ne putem deschide inimile, astfel încât acestea să devină pline de Dragostea Lui! Numai după ce am cunoscut acest lucru, vom putea vedea și primi dovezi că noi întotdeauna am fost în faţa Ochilor Iubitori ai lui Dumnezeu!

“Numai atunci mândria umană se predă în cele din urmă!

“În prezent, în mintea ta, sunt dezlănţuite gândurile tale despre ce e drept sau nedrept… În locul acestora, în inima ta

spirituală ar trebui să fie pacea și iubirea; dar nu le poţi obține decât atunci când îţi deschizi inima spirituală, curățită, către Cristos — și atunci Cristos va intra în ea!

"… Da, oricine îşi poate schimba mintea sa, care judecă pe alții, cu ajutorul Iubirii atotiertătoare a lui Dumnezeu!

"Odată, mi s-a întâmplat ceva asemănător situației tale.

"Căutam dreptatea printre oameni. Mă așteptam ca ei, de îndată ce vor auzi Cuvintele lui Dumnezeu, să înceapă imediat să trăiască după Învățăturile Lui… Și, uneori, când nu se purtau aşa cum visam eu, mă copleşea disperarea. Nu am înțeles ce trebuia să fac atunci când am văzut ipocrizia, chiar şi printre 'pastori', sau când nu am putut reuși să schimb ceva în sufletele oamenilor… Mă rugam cu fervoare și cu pasiune cerându-i lui Dumnezeu să mă ajute și să-mi spună cum să trăiesc.

"Apoi, pentru prima dată, l-am văzut pe Isus și am auzit de la El doar două cuvinte: UMILINȚĂ și RECUNOȘTINȚĂ!

"L-am înțeles pe Domnul Isus și mi-am umilit mândria… Și, pe urmă, am învățat să accept tot ceea ce se întâmpla în viața mea, cu umilință și recunoștință.

"Multe s-au schimbat când am învăţat acest lucru, fiindcă marea iubire crește în suflet atunci când sufletul înțelege ce înseamnă adevărata umilinţă și practicarea ei. În acest caz, recunoștința pentru tot ceea ce Tatăl Ceresc ne trimite, umple inima spirituală. Această recunoștință se extinde pentru toate fiinţele prin care un lucru sau altul vine de la Dumnezeu!

"Asta s-a întâmplat atunci când mintea mea rebelă a fost înlocuită, pentru totdeauna, de *marea linişte* a inimii mele spirituale!

"De atunci, eu trăiesc așa, înțelegând ceea ce pot eu înțelege și făcând ceea ce pot face pentru slava Domnului!

"Și când voi fi pregătit, Dumnezeu îmi va dezvălui ceea ce eu nu știu acum și mă va învăţa cum să fac acel lucru pentru care eu nu am încă destulă putere…

"Eu trăiesc, fiind liber, printre acele reguli ce restrâng libertatea și încerc, după puterea şi înțelegerea mea care

este întotdeauna în armonie cu Voia lui Dumnezeu, să manifest Iubirea Lui Atotputernică…

“Asta este ceea ce eu te pot învăța dacă stai cu mine.

“Lucrul acesta nu se poate întâmpla într-o singură conversație, ci în timpul unei vieți monahale, fiind într-o permanentă legătură cu Dumnezeu.

“Și ce nu te pot eu învăța, Domnul te va învăța…

“Despre ceea ce nu este în puterea mea de a schimba și nu este înţeles de mine, nu voi vorbi… Iar când voi avea înțelegerea și cunoașterea de la Dumnezeu despre ce să spun și cum să acționez, mi se va da puterea pentru a îndeplini lucrările de transformare…

“Aduce o mare bucurie sufletului vieţuirea după Voia lui Dumnezeu!

“Smerenia purifică sufletul de egoism și mândrie, și, după aceea, vin înțelegerea și iertarea.

“Apoi, Sursa Infinită a Iubirii, se deschide în vasta inimă spirituală!

“Cel ce a găsit această *Sursă* în *profunzimea* sufletului său — în *profunzimea* inimii spirituale conectate cu Dumnezeu, nu mai poate fi întristat de ce se întâmplă în afară! Acea persoană a obținut marea fericire, fiindcă Cerurile au fost deshise pentru ea pe pământ! Și Dumnezeu este întotdeauna cu şi în interiorul acelei persoane!

“Asta este Calea monastică.

“Ăsta este felul în care eu trăiesc și slujesc Domnului. Aşa încerc eu să ajut oamenii. Când un suflet se aprinde cu iubire, acesta se aseamănă cu o lumânare aprinsă pentru slava lui Dumnezeu! Și apoi, acele suflete vor străluci, luminând totul împrejur! Și alte suflete vor putea primi de la ei scânteile iubirii!”

*** * ***

Nicolae rămase mirat când văzu că, în timp ce părintele vorbea, el nu auzea numai cuvinte. O înțelegere deosebită îl

cuprinsese, şi primea răspunsuri de cea mai mare însemnătate la toate întrebările pe care voia să le pună!

O căldură nouă, neobişnuită îi invadă pieptul înlăuntrul său… El şi-a dat seama că viața lui ar putea începe “din nou“, ca și cum tot ce se întâmplase nu fusese altceva decât o ciornă… Dar acum el sta în fața lui Dumnezeu ca suflet dezgolit de toate: era nu numai în faţa bătrânului înțelept, ci şi înaintea Măreței și Atotputernicei Puteri Divine, Care stăpânea totul și care fusese mereu în apropiere, după cum se dovedise…. În acel moment, el a ştiut sigur că dragostea inimii, simțită de el, este lumina adevărată care iluminează întreaga Cale până la cunoașterea deplină a Adevărului!

Era ca fiul risipitor care se întoarcea acasă la tatăl său iubitor.

Acum, el era cu totul pregătit să înceapă o viață nouă — viața în Palma lui Dumnezeu, viața pentru Dumnezeu!

Parabola despre taina “rugăciunii inimii” şi dobândirea liniştii interioare

“Există rugăciunea cea mai înaltă a celor desăvârşiţi – când prin aspiraţii nerostite ale sufletului, ei se apropie de Dumnezeu, Care vede inimile lor deschise.”
Fragment din “Învăţături Ascetice”
Nilus din Sinai

“Este starea care constă în contemplarea unui singur Dumnezeu cu o dragoste arzătoare pentru El; în această stare, mintea, cuprinsă și plină de această iubire, conversează direct cu Dumnezeu.”
Fragment din “Observaţii despre lupta spirituală”
Ioan Casian

A existat, odată, o mică mânăstire unde locuia un călugăr bătrân cu numele Zosima. Uimitoare minuni aveau loc în timp ce el Îi slujea lui Dumnezeu! Mulți oameni îi căutau sfatul, îi cereau ajutorul și vindecarea de bolile trupului și ale sufletului.

Dar numai câţiva au vrut să afle cunoștințele care i-ar fi ajutat să înțeleagă Iubirea lui Cristos. Și chiar și printre aceştia câţiva, nimeni nu a încercat să învețe ceea ce bătrânul înţelept putea să facă pentru oameni și pentru Dumnezeu. Acest lucru se întâmpla pentru că ei găseau modul lui de viață monahală cu neputinţă de realizat.

Şi totuşi, un bărbat, pe nume Nicolae, rămase cu bătrânul călugăr pentru a învăța de la el comunicarea cu Dumnezeu și cunoașterea Lui.

** * **

Odată, pe când mergea la părintele Zosima, Nicolae întâlni în drumul său un diacon care repeta o rugăciune: “Doamne Isuse Cristoase, Fiu al lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!”

După ce se apropie de Nicolae, omul se uită la noul frate cu dezaprobare şi acuzator:

“Iar te duci la părintele, Doamne iartă-mă! Vrei să te schimbi imediat din ateu în sfânt?”

“Da, mă duc la Zosima, el m-a chemat” — răspunse Nicolae liniştit.

Deja se obişnuise cu faptul că unii dintre cei de la mânăstire nu-l plăceau din cauza atenţiei pe care i-o acorda Zosima. Și, deși stareţul mânăstirii autorizase pe părintele Zosima să-l pregătească pe Nicolae pentru călugărie, noul novice a provocat dezaprobarea multora, din cauza invidiei.

* * *

Nicolae intră în chilia părintelui. Zosima, ca de obicei, știa dinainte despre venirea lui. Nicolae se minuna mereu de felul în care, în mod inexplicabil, călugărul știa cine avea de gând să-l viziteze, ce gândea cineva despre el, și ce probleme avea acea persoană.

Călugărul era adâncit într-un calm profund şi se uita cu blândeţe la noul venit [care tocmai intra]. În chilie, era o atmosferă specială, pe care Nicolae o numise prezenţa lui Dumnezeu. Se pare că până și aerul era plin de o linişte transparentă și caldă!

Tăcură amândoi o vreme, stând unul lângă altul.

Apoi Nicolae întrebă:

“De ce este atât de greu pentru călugări să lucreze cu ‘Rugăciunea lui Isus’? Odată, am auzit și am citit despre această rugăciune, numită de asemenea, ‘rugăciunea inimii’. Vorbeşte-mi despre asta. De ce nu ajută în prezent? Sau e adevărat că secretul ei a fost pierdut de-a lungul secolelor?”

“De ce spui că nu ajută? Ajută!”

“Tocmai am întâlnit un om care repeta această rugăciune…”

“… Dar Iubirea lui Cristos nu emana din el, nu-i aşa?”

“Da…”

“Deci tu crezi că această rugăciune nu ajută pe cineva care nu îi ştie secretul, nu-i așa?”

“Da…”

“Dar nu e niciun secret!

“Niciodată nu a fost ascuns oamenilor faptul că cel mai important lucru cu care se începe transformarea spirituală personală este acela de a stăpâni iubirea inimii! Isus a propovăduit clar acest lucru, spunând că Dumnezeu este IUBIRE!

“Au fost mari lucrători care au luat Calea asta şi care s-au străduit din răsputeri să împlinească poruncile lui Isus.

“Ei au fost în căutarea unei metode care să le permită cufundarea în linişte a inimii spirituale. Liniştea asta se numește isihie[3] în limba greacă. Este liniştea în care Vocea lui Dumnezeu este auzită cu claritate.

“Un alt lucru pe care îl căutau era puritatea inimii spirituale care lasă ca Lumina Duhului Sfânt să fie văzută cu ochii sufletului.

“Ei au ales calea vieții monahale unde totul este numai pentru Dumnezeu și nimic pentru sine!

“Au fost în căutarea metodelor spirituale care i-ar ajuta să evite gândurile păcătoase, să păzească puritatea de cristal a sufletului, și să trăiască în contact permanent cu Domnul.

“Și mulți dintre ei spuneau următoarea rugăciune: ‘Doamne Isuse Cristoase, Fiul lui Dumnezeu, ai milă de mine, păcătosul!’. Ei repetau mereu aceste cuvinte, în fiecare moment al vieții lor, astfel încât mintea nu se întorcea de la Domnul, iar sufletele se puteau pleca tot timpul în fața Măreției și Înțelepciunii lui Dumnezeu. Și aşa s-a întâmplat,

---

[3] Se pot afla mai multe detalii despre tradiţia isihasmului [meşteşugul liniştirii] în [6-7]; vezi şi [8].

ca datorită acestei lucrări a sufletului, mintea să ajungă să se scufunde în inima spirituală.

“Ei, de asemenea, au chemat pe Isus să vină în inimile lor. Ei, nu numai că au crezut în Învierea lui Isus Cristos, dar întotdeauna au încercat să-L simtă! Ei au încercat să învețe să vorbească cu Isus — la fel cum a făcut Apostolul Pavel. În acest fel, ei voiau să aibă posibilitatea de a cere sfaturi direct de la Isus!

“Totuşi, pentru a face acest lucru, iubirea inimii trebuie dezvoltată și îndreptată către Domnul.

“Mulți doreau să realizeze lucrul acesta, dar nu toți reușeau…

“Ei nu au reușit, deoarece, pentru a realiza aşa ceva, nu este suficient să ai doar înțelegere și dorință…

“Mulţi oameni se roagă astfel: ‘O, Doamne, creează o inimă curată în mine’. Dar cine va curăța inimile noastre, dacă nu noi?! Cine ne va face să ne comportăm după cum ne porunceşte Dumnezeu? Noi înșine trebuie să lucrăm la purificarea și transformarea noastră ca suflete!

“Şi lucrul acesta trebuie să fie cel mai important în viaţă!

“Ai auzit că Dumnezeu a creat pe om după chipul și asemănarea Lui? Asta înseamnă că Dumnezeu a făcut omul, minunat! Dar de ce nu e adevărat în viața reală? Poate pentru că oamenii înșiși sunt de vină fiindcă îşi murdăresc sufletele?!

“Sub numeroasele noastre straturi de haine, unde sălăşuieşte Originea Divină din fiecare dintre noi?

“Cum poate fi imaginea lui Dumnezeu manifestată într-un corp uman?

“Unde este ascunsă această imagine?

“Prin ce ne asemănăm noi cu Dumnezeu?

“Ce au aflat isihaştii, care au înțeles Slava, Puterea și Iubirea lui Cristos și chiar au vorbit despre divinizarea trupurilor lor?

“O asemenea posibilitate apare atunci când un suflet omenesc ajunge conectat cu Sufletul lui Dumnezeu și pri-

mește puterea asupra trupului. Apoi, infirmitățile corpului și ale sufletului încep să se supună voinței acelei persoane — voinţă care este întotdeauna în armonie cu Voința lui Dumnezeu!

“Cum putem învăța toate astea?”

“În primul rând, trebuie să-ţi curăţeşti sufletul de răutăți.

“Un suflet poate fi purificat prin pocăință, umilință și iertare.

“Este imposibil să scapi imediat de toate viciile sufletului. Pocăința este o lucrare minunată dedicată corectării propriilor defecte. În timpul acestei lucrări, toate gândurile, emoțiile și acțiunile greșite ar trebui îndreptate.

“Călugării învață treptat să simtă că sunt în fața lui Dumnezeu. În fiecare zi a vieţii lor, ei se străduiesc să nu păcătuiască.

“Și atunci sufletul purificat stă liniştit în fața lui Dumnezeu — ca și cum ar fi între trecut și viitor — și spune: ‘Tot ce este bun în mine este pentru Tine, Doamne! Și tot ce este rău în mine — să fie zdrobit! De dragul Tău, Doamne, nu-mi voi mai permite să păcătuiesc!’

“Dumnezeu are nevoie de o astfel de muncă din partea noastră! Dacă o facem, trecutul nostru este ‘spălat’!

“Şi atunci când doar puritatea vieţii rămâne, viitorul devine şi el curat!

“În momentul acela uluitor, când eşti în faţa lui Dumnezeu, se dezvăluie marea liniște. Este blândă, pură şi nesfârşită!

“Dar asta se poate simţi numai în inima spirituală mărită.

“Acum poţi începe să stăpâneşti toate acestea.

“Iată un exerciţiu simplu pentru tine:

“Auzi clopotele bătând? E ca şi cum ar chema oamenii să-şi aducă aminte de Dumnezeu…

“Acest sunet cuprinde tot spaţiul pe mile întregi în jur! Se întinde şi se întinde… Iar în depărtare, sunetul clopotelor

nu este prezent — tăcerea continuă să se extindă dincolo de sunet…

“Acum, imaginează-ţi că eşti şi tu un clopot, gol în interior și imens. Acest clopot începe să se balanseze… Nu există niciun sunet, ci doar chemarea ta tăcută către Dumnezeu cel Omniprezent! Și, atunci, tăcerea pare să răsune!…

“Ascultă linişte a! Îl poţi simţi pe Dumnezeu în ea!”

… O tăcere liniştită, tangibilă a umplut nu numai spațiul din jurul trupurilor, ci și din întreaga chilie… Aceasta se extinse şi în vastitatea [existentă] deasupra micului oraș situat pe malul unui râu larg… Se întindea și cuprindea pe toți aceia care aspirau cu dragoste la Cristos!… De asemenea, îi învăluia şi pe aceia care nu cunoşteau această dragoste… Ușor, la fel ca aerul pe care toate fiinţele îl respiră, liniștea se revărsa peste tot în jur și, în scurtă vreme, se afla înăuntrul tuturor lucrurilor…

“Acesta este un miracol uimitor!… Toate gândurile mele s-au oprit şi numai liniştea a rămas!” — spuse Nicolae uimit.

“Da, tocmai ai simţit liniştea inimii. Acesta este primul pas.

“După aceea, liniştea se poate umple cu dragostea pentru Dumnezeu!

“Uită-te la lumânare. Flacăra ei este caldă, blândă şi luminoasă. Limba flăcării se ridică în sus. Iar dacă nu există niciun curent de aer în jur, această flacără pare să fie nemişcată.

“Lasă flacăra dragostei pentru Dumnezeu să se nască în pieptul tău și lasă ca lumina ei să se extindă, umplând tot spațiul din jur!

“Și apoi iluminează fiecare ungher dinăuntrul trupului cu ea, încercând să alungi tot ce este întunecat, greu și sumbru. Să ‘ardă’ tot întunericul!

“Cufundă-ţi mintea în această lumină.

“Braţele să-ţi fie invadate de această lumină! Lasă lumina să curgă prin braţele tale — aşa cum li se întâmpla

Apostolilor când îşi puneau mâinile pentru a vindeca oamenii de boli!

“Să se umple întregul corp, inclusiv capul şi picioarele cu această lumină. Aşa cum un vas transparent poate fi umplut cu apă limpede, aşa şi corpul tău să fie plin de această lumină!

“Trebuie repetat de multe ori! Trebuie să lucrezi aşa pentru transformarea atât a sufletului cât și a trupului! Și apoi, după un timp, corpul poate deveni un vas pentru Duhul Sfânt. Va deveni sursa Luminii lui Dumnezeu! Așa cum flacăra unei lumânări radiază lumină, tot aşa şi tu poţi radia şi purta un astfel de foc al iubirii, permanent şi calm, existent înăuntrul și în jurul corpului tău!

“Și apoi… De fapt, un trup uman poate deveni purtătorul Imaginii lui Dumnezeu, al Cristosului din interior!

“În acest fel, trebuie să înveţi să câștigi pacea sufletului și să aprinzi în tine dragostea pentru Dumnezeu!

“Acum, când simți căldura și lumina în interiorul inimii spirituale extinse și rafinate, cheamă-l pe Domnul Isus în ea! Și astfel vei fi în stare să realizezi că Dumnezeu este Dumnezeul cel Viu!”

* * *

În acel moment, diaconul pe care Nicolae îl întâlnise în drum spre Zosima, intră în încăpere.

El se înclină în faţa bătrânului.

“Bună ziua, Rodion!” — îl salută Zosima.

“Am păcătuit, condamnându-mi aproapele. Ajută-mă! Spune-mi cum să ispăşesc acest păcat!” — spuse Rodion, fără să se uite la Nicolae.

“Uite-ţi aproapele! Cere-i iertare şi nu mai gândi cu răutate în viitor. Asta-i tot!”

Şi totuşi, s-a dovedit a nu fi chiar atât de uşor. Au trecut câteva minute în linişte profundă, până când Rodion, adresându-se lui Nicolae, spuse:

“Iartă-mă!…”

Iar greutatea s-a ridicat din sufletul celor doi, deşi Nicolae nu păstrase ranchiună pentru acel om…

"Puteţi simţi acum Bucuria lui Dumnezeu?" întrebă părintele zâmbind.

Nicolae aprobă din cap în linişte.

Iar lacrimile curgeau din ochii lui Rodion…

"Cum să mă rog de acum înainte? Cum să trăiesc? Ce-ar trebui să fac?" — murmură el.

Zosima, se opri o clipă şi, apoi, a început să le povestească:

"Într-o zi, în Postul Crăciunului, o femeie împreună cu băiatul ei au venit la mine. Nu-mi amintesc ce voia femeia. Dar ceea ce mi-a spus fiul ei, îmi voi aminti pentru tot restul vieții mele. El a zis:

'Acest Post înseamnă că ziua de naștere a lui Isus este în curând! Vreau să-I fac un cadou. Văd că oamenii își fac cadouri unul altuia de Crăciun, dar nimeni nu-I dă niciun cadou lui Isus… Spune-mi ce ar fi mai bine să-I dau! Întreabă-L despre asta… Dacă are vreo dorință şi eu nu voi ști ce anume?'

'Dar tu te-ai gândit ce cadou ar vrea Isus să aibă de la tine?'

'M-am gândit… Mă gândesc de multă vreme la ce I-ar place, da' pentru că El trăiește în ceruri, El are totul. Tot ce-Şi dorește — primește imediat! De-aia mi-e greu și te-am întrebat…'

'Apoi i-am răspuns:

'Isus îi învață pe oameni să-L iubească pe Dumnezeu — Tatăl și Creatorul a tot ceea ce există! Și Isus ne învață să ne iubim aproapele. Pe vremea când predica, El a spus că atunci când o persoană face bine unei alte persoane, este ca și cum acest lucru este făcut lui Isus Însuși. Acesta este darul pe care Domnul nu Îşi poate oferi! Numai oamenii, care fac bine unii altora, aduc astfel de daruri lui Dumnezeu!'

"Iar oamenii pot face lucrul acesta nu numai o dată pe an, ci în fiecare zi! Şi asta va fi o mare bucurie pentru Dumnezeu!

“Şi tu, Rodion, poți încerca să trăiești așa!

“Când, într-adevăr, îţi iubești aproapele, fiecare cuvânt bun pe care-l spui poate deveni miraculos!”

Rodion ieși din chilie, fericit. Poate, pentru prima dată în viața sa, a simțit ce înseamnă cuvântul dragoste…

… Nicolae întrebă:

“De ce nu-l înveţi ceea ce mă înveţi pe mine acum?”

Părintele Zosima răspunse: “De multe ori am încercat să învăț aceste lucruri pe toată lumea… Dar când sufletul este ca o casă neîngrijită, plină de lucruri inutile, cu gânduri impure și acțiuni nedrepte, când o persoană nu vede acest lucru, nu înțelege și nu vrea să se transforme pentru Dumnezeu, atunci este imposibil să-i ajuți! Înțelegerea vine foarte încet la astfel de oameni…

“Este nevoie de multă răbdare pentru a îndrepta întrucâtva vieţile lor, pentru a-i ajuta câtuși de puțin…

“Acum, Rodion a făcut un mic pas spre lumină și iubire… Dar, poate, mâine va uita complet despre asta…

“Astfel se dovedește faptul că nu este chiar atât de ușor să înveți să-L iubești pe Dumnezeu…

“Totuși, văd că tu vei reuși…”

*** * ***

Nicolae își aminti din nou miracolul uimitor al liniştii interioare și al căldurii din inimă, pe care le trăise.

El a încercat să-L cheme pe Isus dar a simțit că nu era suficient loc în pieptul său pentru emoția crescândă a iubirii!…

Nicolae încerca din greu să nu piardă acea stare minunată a prezenței lui Dumnezeu…

Și apoi L-a văzut pe Isus!

Era ca și cum orice altceva încetase să mai existe în acel moment… Chilia era plină de o Lumină delicată, transparentă și puțin aurie. În această strălucire, sta Isus cel Viu! El era Viu! Nu era imaginea unei icoane!

Isus privi cu blândeţe în adâncul sufletului! Părul ușor ondulat, care cădea peste umerii lui, se mișca ușor în valurile subtile ale luminii, ca şi cum ar fi fost o briză.

Isus se apropie de Nicolae și îl atinse cu mâna Sa. Trupul Lui nu era material. Corpul Său era din Lumină și putea trece prin tot ceea ce era material. Dar atingerea Lui era destul de reală!

Isus i-a zis:

"Ai vrut să Mă vezi! Voiai să știi că sunt real! Acum sunt înaintea ta: Eu sunt Cel Ce a cunoscut pe Dumnezeu-Tatăl, Eu sunt Acela Care a înviat în Lumină și Adevăr! Acum pot să fiu aici și să vorbesc cu tine!

"Poţi învăța să faci lucrarea Mea pe Pământ! Poți ajuta oamenii să înțeleagă Legile Puterii Divine Care controlează viața tuturor ființelor!

"Poți ajuta oamenii să trăiască potrivit poruncilor mele de iubire, în loc să urmeze doar nişte reguli și ritualuri stabilite! Pentru a învăța acest lucru, va trebui să muncești din greu! Îţi dau binecuvântarea Mea pentru asta!"

… Când Isus a terminat de vorbit, Fața Lui a început să se mărească din ce în ce mai mult, acoperind întregul spațiu cu o Lumină transparentă… La fel ca înaine, când liniștea umpluse întreaga lume, tot așa prezenţa lui Isus umplea acum totul în jur! Braţele Sale uriașe, moi, păreau că susțin suprafața Pământului, lăcaş pentru atât de mulți oameni… Printre aceștia au fost cei ce L-au iubit pe Dumnezeu, dar și aceia care au uitat de existența Sa… Și apoi Isus a devenit din ce în ce mai mare… Spațiul era în întregime plin de cuvintele Sale:

"Toți sunt copiii Mei! Iubeşte-i, aşa cum îi iubesc Eu!"

"… L-am văzut și L-am auzit pe Isus…" — șopti Nicolae.

"Acum trăieşte după cuvintele Lui!" — spuse Zosima confirmând că totul era real.

Parabola despre ajutorul lui Dumnezeu şi cum să ajutăm oamenii

În mânăstirea dintr-un mic orăşel provincial, trăia bătrânul călugăr Zosima. El a făcut multe vindecări miraculoase și a ajutat mulți oameni să-şi înțeleagă problemele și să își îmbunătățească viața înaintea lui Dumnezeu.

El avea un discipol, un novice pe nume Nicolae. Acesta dorea să învețe lucrurile pe care călugărul le putea face — adică, să înțeleagă Voința lui Dumnezeu, să ajute oamenii să-și vindece bolile și să găsească întotdeauna cuvintele potrivite care să ajute fiecare suflet să devină conștient de problemele sale.

* * *

Când părintele primea vizitatori, Nicolae era adesea cu el. Încerca să vadă și să înțeleagă cum i-a dat voie Dumnezeu lui Zosima să atingă astfel de adâncimi ale sufletelor umane într-un mod atât de miraculos, încât cuvintele lui deveneau tămăduitoare pentru aceşti oameni. El a încercat, de asemenea, să înțeleagă cum, doar prin atingerea cu mâinile, bătrânul călugăr îndepărta durerea, reda vederea și făcea ca multe alte boli să dispară complet prin Voia lui Dumnezeu — şi toate aceastea se manifestau prin bătrânul înţelept…

Odată, Nicolae l-a întrebat:

“De ce nu pot să vindec şi eu ca tine, ca Isus, sau Apostolii Săi? Mi-ar place să ajut oamenii şi să-i vindec aşa cum o faci tu, dar nu pot…”

Zosima făcu o pauză şi apoi îi spuse:

“Nu se întâmplă imediat.

“Deja ţi s-a permis să-L vezi pe Isus cu ochii sufletului. Poţi deja să auzi Vocea lui Dumnezeu, uneori. Dar tu tot te plângi…”

"Da, am învăţat să-L aud pe Dumnezeu — a fost uşor! Dar vreau să vindec aşa cum faci tu…"

"Acum mândria vorbeşte în tine, spunând că tu nu poţi face miracole. Ar trebui să înveţi să recunoşti Pronia lui Dumnezeu în toate!

"Uneori este imposibil să îndeplineşti Dorinţa lui Dumnezeu numai cu ajutorul mâinilor tale, sau prin rostirea unor simple cuvinte! Miracolul bunătăţii poate fi făcut prin muncă obişnuită cu condiţia ca iubirea inimii să-i dea putere. Atâta vreme cât mâinile noastre lucrează pentru Dumnezeu, ele sunt conectate cu Mâinile Divine!"

"Înţeleg toate acestea şi învăţ. Şi totuşi nu pot face ceea ce faci tu. Tu doar îţi pui mâinile — şi omul se şi însănătoşeşte…"

"Nu te-ntrista! Continuă să lucrezi și să înveți pentru a putea găsi cuvintele potrivite în fiecare situaţie, pentru a uşura durerea sufletească, pentru a da speranță și a explica rostul vieții! Prin cuvinte și căldura inimii, marea vindecare a sufletului poate fi împlinită chiar și fără miracole vizibile! Prin aceasta, uneori, este posibil să ajuți pe cineva mai mult decât prin vindecări miraculoase!"

"Totuşi, mă vei învăţa să vindec?"

"Bineînţeles! Hai să începem chiar acum.

"Există Marea Linişte! Înţelepciunea Divină şi Puterea sunt dobândite înăuntrul Acesteia. Rămânând în dragostea inimii tale, ai învățat deja să intri în această Linişte! Aici, în interiorul Ei, devine limpede pentru suflet că Dumnezeu este mereu lângă noi. Dumnezeu ne îmbrățișează din toate părţile! Dumnezeu este pretutindeni: la stânga și la dreapta, înainte și înapoi, în sus și în jos — indiferent cât de departe mergem!

"În fiecare fir de iarbă, în fiecare copac, în fiecare pasăre, în fiecare floare sau animal, viața este menținută de Puterea lui Dumnezeu! Dragostea lui Dumnezeu sălășuiește aproape de fiecare suflet. Este necesar doar să veghezi cu atenție!

“Totul şi toţi oamenii sunt hrăniţi şi curăţiţi prin Binecuvântarea şi Mângâierea Lui!

“Lumina lui dătătoare de viață pătrunde în totul! Așa cum aerul, fără de care fiinţele vii nu pot trăi, se află în interiorul și în afara fiecărei creaturi, mari sau mici, tot aşa şi Lumina lui Dumnezeu, văzută de inima spirituală, este atât în interiorul cât și în exteriorul a tot și a toate!

“Totul și toată lumea sunt pline de viața care vine de la El: de la Iubirea și Atotputernicia Lui!

"Dacă învățați să-L iubiți pe Dumnezeu cu toată inima și cu tot sufletul, atunci veți învăța să simțiți adierea Luminii lui Dumnezeu în fiecare ființă și să puteți vedea și înțelege Voința lui Dumnezeu în fiecare manifestare a Sa.

“Și prin aceasta, o mare Pace va veni, Pacea în care domnește Dragostea deplină a lui Dumnezeu!

“În interiorul și în afara inimii voastre duhovnicești, precum și în interiorul și în afara acestei chilii, Dumnezeu este Omniprezent, Atotputernic și Iubitor! Imaginează-ți, cât poţi tu de bine, Măreţia şi Infinitatea lui Dumnezeu, Care a creat totul. Și apoi, deschide-ți din interior inima ta spirituală și ieși! Ieși, ca dintr-o celulă îngustă, în Lumina lui Dumnezeu, Care este peste tot!

“Această Lumină este Duhul Sfânt, Marele Săvârșitor al Voinței lui Dumnezeu! În această Lumină există Braţe ale lui Dumnezeu pline de Iubire! Ele apar în această Lumină atunci când există ceva de lucru pentru Ele. Aceste Braţe blânde apar de nicăieri și pot face totul. Ele pot vindeca, în special, prin îndreptarea în trupuri a curentului Puterii dătătoare de viață al lui Dumnezeu.

“Dacă tu, cu dragoste și uitând de tine, faci binele, Dumnezeu lucrează prin tine! Și, curând, ceea ce părea imposibil devine posibil! Puterea Infinită a lui Dumnezeu stă în spatele tuturor acțiunilor aceluia care face binele în armonie cu Dumnezeu! Minunile încep când această persoană înțelege că nu lucrează singură, ci împreună cu Dumnezeu și că Dumnezeu lucrează prin ea!”

… Nicolae continua să încerce să învețe cum să reuşească Unirea cu Duhul Sfânt, cum să perceapă Braţele divine, cum să vadă puterea lui Dumnezeu care intră în trupurile omenești pentru vindecare…

*** * ***

Odată, un călugăr din mânăstirea lor a venit în chilia părintelui Zosima…

Era palid și îşi ținea burta cu ambele mâini…

"Părinte, vindecă-mă, ajută-mă! Sufăr de dureri de stomac, nu mai pot suporta…" — strigă el plin de durere.

Aproape fără să se uite la călugăr Zosima spuse: "Du-te la spital, la doctorul Fiodor, te va ajuta…"

"De ce vindeci pe străini şi pe mine nu vrei să mă ajuți?" — spuse călugărul, simţindu-se ofensat.

"Pentru că tu, un călugăr, ai făcut un jurământ în faţa lui Dumnezeu, însă nu-l respecţi! Ai mâncat carne și ai băut vin! Așa că ai meritat să primeşti această durere!"— răspunse Zosima cu o voce moale, dar severă.

"Dar am mărturisit acest păcat! Stareţul nostru mi-a acordat dezlegarea!"

"Ți-am spus: du-te la spital! Te vor trata! În afară de asta, roagă-L pe Dumnezeu să te ajute să vezi faptele de care nu te-ai pocăit și ceea ce este rău în tine. Fie ca Dumnezeu să te ajute să înțelegi ce este puritatea unei vieți monahale și care sunt păcatele comise din cauza dorințelor personale…"

Călugărul gemu şi mai tare din cauza durerii, sperând să provoace milă și compătimire în părinte. Și durerea lui, într-adevăr, crescu și mai mult.

Revenindu-şi cu greutate, se așeză pe o bancă.

Nicolae, care văzuse tot ce s-a întâmplat, îl întrebă pe bătrânul călugăr:

"Pot să încerc să-l ajut? Vreau cu adevărat să învăț să vindec!"

"Da! Îl poți ajuta! Însoțeşte-l la spital!"

"Nu vorbesc despre asta!…"

“Fă ce vrei tu…” — a spus bătrânul și a ieșit din încăpere în grădina mânăstirii, care începea chiar din spatele ușii.

* * *

Nicolae încercă să facă totul așa cum îi explicase Zosima. El vedea Lumina Duhului Sfânt și numeroasele Braţe Divine Care erau în acea Lumină. Dar acele Braţe nu îl ascultau, ca și cum Lumina aceea nu voia să vindece…

Nicolae a atribuit toate aceste dificultăți lipsei sale de pricepere și, cu o putere și mai mare, încercă să atenueze durerea călugărului.

În cele din urmă, se părea că reușise să o facă.

Surpriza călugărului nu cunoștea limite:

“Ia te uită! Poți să şi vindeci! Durerea a dispărut ca prin minune! Părintele n-a putut vindeca, dar tu ai putut! Se pare că îmbătrânește! Imaginează-ţi! Nicolae a învățat să facă minuni!”

“Mulțumește-I Domnului pentru vindecarea ta…” — spuse Nicolae liniștit, fiind epuizat.

Călugărul şi-a făcut cruce cu smerenie și ieși afară…

“Am reuşit!” — cu aceste cuvinte, Nicolae l-a întâmpinat pe Zosima care intra în chilie.

“Nu sunt sigur…” răspuse Zosima încet.

“Crezi că o să-i revină boala?”

“Vom vedea… Fiecare este răspunzător în faţa lui Dumnezeu de păcatele sale! Singurul mod de a ajuta în asemenea cazuri, este prin a lămuri cum poate cineva să se schimbe prin curăţirea sufletului.

“Noi trebuie să lăsăm oamenii să-şi primească lecţiile de la Dumnezeu…”

* * *

În dimineața următoare, Nicolae s-a trezit din cauza durerii. Tot ce i se întâmplase ieri călugărului bolnav începuse să i se întâmple lui.

Primul său impuls a fost acela de a merge la bătrânul călugăr și de a-i cere sfaturi și ajutor.

Dar din cauza acestui gând sau din cauza încercărilor sale de a-și mișca corpul, plin de suferință, durerea crescu și mai mult.

Atunci Nicolae îl întrebă pe Dumnezeu despre această situație. Înțelegerea a venit — vindecarea de ieri nu fusese pentru binele pacientului: vindecarea trupului, obținută atât de ușor, a cauzat rău sufletului. Acest suflet trecuse la lecțiile de puritate ale unei vieți monahale pe care Dumnezeu voia ca el să le învețe. Călugărul nu a înțeles răul care era în el și faptul că acesta putea fi îndreptat.

Nicolae a început să-și ceară iertare pentru greșeala sa și, de asemenea, începu să se gândească cum să vorbească cu călugărul ca să-l ajute să înțeleagă.

Durerea începu să se retragă. Oceanul Luminii Duhului Sfânt îl îmbrățișa cu blândețe din toate părțile! Corpul, care aproape că nu mai simțea durerea, părea mic și neînsemnat în acest Ocean! Nicolae încerca să-şi curețe trupul și să-l umple cu acea Lumină, dar nu avea suficientă putere pentru asta.

În acel moment veni Zosima:

“Stai un pic mai mult! Va trece chiar acum!”

Bătrânul s-a așezat și l-a bătut uşor pe cap pe Nicolae, precum o mamă care îngrijea un băiețel rău care nu a ascultat sfaturile sale.

Nicolae zâmbi, simțind cum ultimele rămăşiţe de durere îi părăseau corpul: “Da, a trecut deja!”. El zâmbea fericit și, de fapt, se simțea ca un băiat neastâmpărat: bătrânul înţelept ştia dinainte că vindecarea nu trebuia să aibă loc, dar el atât de mult voia să o facă! A vrut să se simtă ca un vindecător!…

Ca şi cum i-ar fi răspuns la gândurile sale, bătrânul călugăr zise:

“Nu tot ceea ce ne-ar place să facem ne este permis. Uneori Dumnezeu îi învaţă pe oameni prin durere. Se întâmplă atunci când nu pot înțelege altfel. Și este greșit să alini această durere până când Dumnezeu nu permite acest lucru!”

“Dar de ce m-ai vindecat acum?”

“Nu am fost eu, ci Dumnezeu! Când ai înțeles totul, Dumnezeu te-a ajutat!

“Şi eu am suferit multă durere până când mi-am dat seama că trebuie să mă supun lui Dumnezeu în toate cazurile.

“Oamenii pot mulțumi lui Dumnezeu chiar şi pentru durere: pentru înțelegerea pe care o aduce!

“Înainte de a ajuta pe cineva prin vindecare, este bine să înțelegi ce este de folos și ce este dăunător unui suflet!

“Totuși, este mai bine să încerci să ajuți mai degrabă decât să nu faci nimic, fiindcă ți-e teamă că ‘ceva se poate întâmpla’. Fără a oferi ajutor, nu vei învăța niciodată să ajuți cu înțelepciune!

“Acum ar trebui să stăpâneşti Marea Linişte a lui Dumnezeu! Dacă înveţi acest lucru, vei începe să faci mai puține greșeli! Nu te grăbi să dai ajutor înainte de vreme, împotriva voinţei lui Dumnezeu!

“Dumnezeu va putea să manifeste Voia Lui prin tine numai atunci când voința ta este contopită cu Voinţa Lui — și numai Voia Lui există!”

Parabola despre bine: binele săvârșit şi binele nesăvârșit

Într-un oraş de provincie, aşezat pe marginea unui râu, era o mânăstire. În acea mânăstire trăia un călugăr în vârstă, venerat de mulți oameni ca fiind sfânt. Numele lui era Zosima. Se spunea că minunile se întâmplau prin cuvintele sale, că viața oamenilor se schimba în bine și că sufletele se transformau!

Un negustor bogat, a cărui fiică fusese vindecată în mod miraculos de Zosima, construise un spital gratuit în acel oraș. Mulți oameni au venit din locuri îndepărtate pentru a vorbi cu părintele, pentru a cere sfatul său. Ajutorul lui Dumnezeu a venit la mulți prin cuvintele și faptele călugărului și un număr mare de oameni, după ce au vorbit cu el, și-au schimbat viața în fața lui Dumnezeu, încercând să facă binele…

Dar mai exista şi un alt fel de viață în acel oraș. Erau baruri cu petreceri de beţivi și crime. Existau, chiar şi acele lucruri care nici nu ar trebui să fie menționate… Și aşa, oamenii îşi înmulțeau nenorocirile pentru că nu știau nimic despre semnificaţia vieților sufletelor în trupuri… Nici măcar nu se gândeau la asta… Oamenii, prin viața lor nedreaptă, făceau rău atât lor înşişi cât şi celorlalţi. Și ei trăiau fără să se uite la necazurile altora și fără să se gândească la ceea ce făceau…

*** * ***

Odată, o tânără a venit la acel spital gratuit.

La recepție, ea a cerut să vorbească cu cel mai bun doctor.

O asistentă care făcea programările i-a răspuns:

“Draga mea, nu trebuie să mergi la el! Avem un alt medic pentru femeile însărcinate! Ea este, de asemenea, foarte bună, deci nu ai de ce să îţi faci griji! A venit aici din capitală! Doctorul Fiodor este foarte ocupat! El este chirurg și are operații foarte dificile. Acum are un pacient în stare critică şi nu ar trebui să-l deranjăm!”

“Nu, trebuie să vorbesc cu el”, spuse tânăra femeie, plecându-și ochii. — “Pot să aștept…”

“Bine, îţi voi face o programare pentru o consultaţie cu el. Cum te numeşti?”

“Nadejda Veresova.”

În acest moment, a apărut în ușă un bărbat înalt, frumos şi cu umeri laţi, îmbrăcat într-un halat alb.

“Doctore Fiodor, aţi venit la timp. Iată o femeie care vă caută!”

“Bine, hai să mergem în camera de consultaţie!

“Ia loc. Te ascult! Sper că nu va dura prea mult timp. Am o operaţie în curând.”

Doctorul Fiodor sta în fața femeii și se uita la ea.

Ea, jenată, încreţea capetele șalului ei, care îi acoperea umerii și burta foarte mare.

“Am nevoie de o operație, nu pot da naștere acestui copil… Îmi voi pierde slujba de la hotelul din Taisiya…”

A spus cu greutate aceste cuvinte, schimbându-se la faţă, de vreme ce era bine cunoscut faptul că așa-numitul “hotel” era un loc celebru în oraș unde aveau loc chefuri. Și, fără îndoială, doctorul știa acest lucru.

Ea aştepta o reacție de condamnare și dispreț pentru cuvintele ei, dar nu s-a întâmplat aşa. Doctorul o privea calm, astfel încât Nadejda continuă:

“M-am dus la Angelina. Ea întotdeauna a ajutat pe fiecare dintre noi în astfel de situații. Dar pe mine nu m-a primit, spunând că era prea târziu și că ea nu e o criminală…”

“Așa că ai venit la mine ca la un ‘ucigaș’, nu-i așa?”

“Nu… nu spun asta… Iertați-mă vă rog, iertați-mă!… Dar nu am de ales! Ajutați-mă!… Am crezut că el se va căsători cu mine, cu adevărat, că o viață nouă, diferită, pură,

ar începe pentru mine… De aceea am așteptat atât de mult!… Am bănuit că mă amăgea. El a făcut-o doar pentru un pariu cu prietenii săi… Nu am vrut să admit aşa ceva… Și acum… am economisit chiar şi niște bani! Vă voi plăti! Dacă nu este suficient — atunci vă voi da mai târziu, oricât de mult veți cere…”

“Draga mea, tu înțelegi ce mi-ai sugerat? Tu îmi oferi ceea ce este contrar conștiinței mele şi pentru care voi intra la închisoare! Vrei ca acest spital să fie închis după ce eu comit această crimă? Vrei să iau viața acestui copil care se va naște probabil foarte curând?

“În plus, ai vrut acest copil!…

“Există și alte căi! Ai spus că ai economisit niște bani; asta înseamnă că vei avea destul pentru început…

“Nu mă pricep să port conversații convingătoare. Dar nu am niciun drept să fac ceea ce ceri! Pur și simplu nu pot face acest lucru și nu vreau să…”

În acel moment, cineva bătu la ușă:

“Doctore, suntem pregătiți pentru operație! Vă așteptăm!”

“Da, vin!”

“Îmi pare rău, am înțeles asta… Îmi pare rău…” — şopti tânăra femeie, iar buzele ei deveniră palide în timp ce se îndrepta spre ușă…

Doctorul Fiodor începu să meargă rapid spre camera de operație, dar, brusc, a auzit vocea părintelui lui Zosima:

“Și cine va fi responsabil pentru binele pe care nu l-ai făcut?”

Doctorul Fiodor se uită înapoi la femeia care ieșea.

Înțelegea gândurile ei. El s-a ocupat de multe ori de aceia care au fost salvați de la ștreang în ultimul minut, sau salvaţi după ce au luat otravă…

Se întoarse înapoi și, cu un pas rapid, a ajuns-o pe femeia care pleca, a luat-o de umeri şi a întors-o încet. El a văzut fața ei palidă, dar foarte frumoasă, ochii ei fără speranță…

“Așteaptă! Ascultă-mă! Acum nu am timp, dar promite-mi că mă vei aștepta aici. După operație, vom vorbi. Sau să te încui ca să nu-ți poţi face nimic rău? Vom găsi o soluție! Fii sigură! Dacă vrei, îti dau voie să munceşti aici: să faci curat, să ai grijă de bolnavi… Nu există situații fără speranță, ci doar rătăcire spirituală! Și viața ne este dată de Dumnezeu pentru un scop foarte important! Și trebuie să găsim acel scop important și să-l realizăm! Ești atât de tânără și frumoasă! Trebuie să înțelegi acest lucru chiar acum! Stai aici și așteaptă-mă! Și nu încerca să pleci!”

“O să aștept…” — șopti Nadejda cu o voce tremurândă, în timp ce lacrimile îi jucau în ochi.

***

Operația a avut succes, iar gândurile doctorului Fiodor au revenit la problema creată de tânăra femeie:

“Ei bine, ce se va întâmpla dacă voi permite ca ea să lucreze aici? Ea va naște. Apoi, ea va încerca să înceapă relaţii amoroase cu medicii, cu pacienţii… Apoi, ea va părăsi copilul și va reveni la viaţa dinainte…

“Voi fi eu în stare să cresc acest copil ca şi cum ar fi al meu? Voi avea putere pentru asta? Eu însumi nu am putut încă să-mi fac o viaţă de familie pentru că nicio femeie nu ar fi acceptat modul meu de viață, în care spitalul a devenit cea mai importantă ‘iubită’ a mea….

“Totuşi, un copil necesită îngrijire și dragoste!

“Bineînţeles că e posibil ca această femeie să se schimbe — dar ar vrea ea să facă asta?

“Nu știu cum să explic oamenilor astfel de lucruri, dar ar trebui s-o fac. Chiar acum trebuie să găsesc cuvintele potrivite… Părintele Zosima poate explica felul în care să găseşti calea cea dreaptă dintr-o înfundătură. Odată, el m-a salvat şi pe mine…”

* * *

Amintirile îl copleşiră pe doctorul Fiodor:

S-a întâmplat acum zece ani. Era un chirurg tânăr și plin de succes într-una dintre cele mai renumite clinici din capitală. Dar, dintr-o dată, un pacient a murit pe masa de operație…

Fiodor nu a fost acuzat oficial de nimeni. Colegii lui încercau să-l încurajeze, spunând că aşa ceva se întâmplă tuturor medicilor, că face parte inevitabilă din experiența lor de viață…

Dar Fiodor nu a putut suporta situaţia creată. Şi-a părăsit locul de muncă și s-a mutat din capitală într-un loc unde nimeni nu-l cunoştea… Acolo a început să bea neîncetat… Era sfârșitul: nu mai rămăsese nicio urmă de speranță, întunericul năvălea din toate părțile…

Nu-şi amintea cine i-a spus despre călugăr, dar Fiodor a hotărât, dintr-o dată, să-l viziteze.

Când a venit la Zosima, se aștepta să audă cuvinte de alinare şi să primească iertarea păcatelor sale…

Cu toate acestea, a auzit contrariul:

"Ceri să îţi iert păcatele? Dar cine va răspunde în faţa lui Dumnezeu pentru binele pe care nu l-ai făcut?"

… Fiodor îşi reamintea limpede, cu detalii, tot ceea ce se întâmplase atunci. El a replicat pe un ton abrupt:

"Am omorât un om…"

El rosti aceste cuvinte îngrozitoare și căzu în tăcere… Simțea milă pentru el însuşi și pentru viața sa ruinată…

"Da… Cum să fii un medic bun dacă mâinile tale tremură din cauza vodcii…" — răspunse bătrânul liniștit.

Apoi, părintele se uită cu bunătate în ochii săi, ca şi cum se adresa unui om care lucrase ca medic, care văzuse un viitor strălucit în fața lui și care visase să salveze oamenii…

"Cum ştii că sunt doctor?"

"Nu, nu mai eşti doctor! Acum eşti un laş care se autocompătimeşte şi care şi-a trădat munca!…"

"Am venit să-ţi cer sfatul, dar tu…"

"Eu îţi spun doar adevărul! Ți-e frică de el? Bei vodca pentru a nu vedea adevărul?

"Dacă începem să acoperim cu vodcă fiecare dintre păcatele noastre, atunci vor apare o mulțime de păcate, şi mai îngrozitoare!

"Vrei să mă asculți sau ai venit numai pentru a obține consolare de la mine?"

"Am venit să mărturisesc… nu știu cum să trăiesc cu un asemenea păcat…"

"Atunci mărturisește: care crezi tu că a fost păcatul tău?"

"A fost greșeala mea! Dacă nu aș fi făcut această greșeală, acel om ar fi supraviețuit… Dar… a murit imediat…"

"Și, dacă n-ai fi făcut acea operaţie — ar fi supraviețuit?"

"Nu, ar fi murit oricum… Dar nu imediat…"

"… Ar fi fost pe moarte şi în agonie pentru multă vreme…"

"Poate. Dar dacă aș fi făcut totul bine, ar fi supraviețuit și ar fi fost sănătos… Deci, eu sunt un criminal."

"Dumnezeu determină momentul când sufletul trebuie să părăsească trupul! Iar tu, ca medic, ai avut multe șanse de a vedea cum pacienți care nu ar trebui să supravieţuiască conform tuturor normelor medicale, au supraviețuit și şi-au revenit! Sau, invers, un pacient care ar fi trebuit să îşi revină, a murit din cauza inimii sau din alte motive. Uneori, chiar și oameni sănătoși mor, iar alteori, pacienţi cu boli terminale se vindecă.

"Nimic nu se întâmplă fără voia lui Dumnezeu! Această voință se desfășoară, printre altele, prin persoane diferite, bune sau rele, prin munca lor, prin faptele lor, prin crimele sau erorile lor.

"Sentimentul propriei vinovății este folositor pentru suflet, deoarece, în acest fel, are loc pocăinţa. Totuși, după

aceea, această persoană trebuie să continue să trăiască şi să îndrepte ceea ce poate fi îndreptat!

"Dar dacă, în loc de aceasta, cineva îşi sapă propriul mormânt din cauza vinovăției sale şi pune o piatră funerară deasupra, va fi foarte rău atît pentru suflet, cât și pentru cei din jur.

"Oamenii sunt obișnuiți să se învinuiască numai pentru acel rău pe care l-au făcut. Dar trebuie să răspundem lui Dumnezeu pentru acel bine pe care l-am fi putut face, dar nu l-am făcut!

"Deci, hotărăşte-te acum: Domnul îţi va aduce mulți oameni care au nevoie de ajutorul tău, dacă reuşeşti să treci peste slăbiciuni și autocompătimire și începi să faci din nou slujba pentru care ai fost chemat!"

… Fiodor văzu câteva imagini plutind în fața lui: mulți oameni, copii, tineri și bătrâni, deveneau sănătoși datorită lui…

Zosima a continuat ca şi cum ştia ceea ce Fiodor văzuse cu ochii sufletului:

"Toți sunt oameni care vor muri înainte de vreme dacă nu te vei întoarce la munca ta! Vina ta înaintea lui Dumnezeu va fi mare dacă nu îi salvezi pe aceia pe care îi poți ajuta — însă nu vei face acest lucru, pentru că ţi-ai părăsit slujba ta cea mai importantă!

"Acum te poţi ruina cu ușurință bând și lăsându-te purtat de nimicnicie! Este ușor să-ţi trădezi vocația! Este şi mai ușor să nu te schimbi, să lași totul așa cum este și să plângi până la sfârșitul zilelor tale, de vreme ce 'totul e atât de rău'! Dar asta seamănă cu situația în care o boală a trupului nu e tratată! În acest caz, boala se va agrava în mod inevitabil! Drept urmare, acest corp va muri curând!

"Tot aşa se întâmplă când cineva nu tratează o boală a sufletului.

"Această problemă va rămâne nerezolvată chiar și după moartea trupului, deoarece sufletul este nemuritor și va trebui să răspundă pentru viața sa înaintea lui Dumnezeu!

"Dacă nu te transformi și nu te salvezi de defecte atât de grave precum frica, tristețea, lipsa de voință sau altele — destinul tău va deveni din ce în ce mai rău!

"Indiferent cât de mult cineva încearcă să ignore problema pusă acelei persoane de către Dumnezeu, acesta va trebui, în mod inevitabil, să o înțeleagă și să o rezolve în viitor!

"Grăbește-te să te ajuți pe tine și pe alții! Nu risipi degeaba 'apa vieții' dată de Dumnezeu pentru un serviciu important!

"Oamenii cred că numai răul pe care l-au făcut este un păcat înaintea altor oameni și a lui Dumnezeu. Dar binele nefăcut este, de asemenea, un păcat!

"De exemplu, un om se îneacă într-un râu, iar un altul, care ar putea să-l ajute, vede acest lucru. Dacă nu salvează omul care se îneacă, atunci, fără îndoială, binele nefăcut va duce la moarte.

"Un alt exemplu este atunci când unii copii suferă de foame într-o casă din apropiere sau când o persoană crudă face o nedreptate.

"Dacă ne uităm cu atenție în jur — vom vedea atâtea probleme ale oamenilor! Aceste nenorociri ei le poartă în ei înşişi sau le generează și le înmulțesc în jurul lor… Sufletele se îneacă în necazurile lor! Unii oameni văd acele necazuri, unii nu… Când trăim concentrându-ne doar pe propria noastră durere, nu vedem suferința din jurul nostru, suferință pe care o putem elibera!

"Dimpotrivă, atunci când căutăm să ajutăm pe alţii, vine şi Ajutorul lui Dumnezeu!

"Totuși, nu ar trebui să facem binele fără rost, ci cu discernământ! Trebuie să învățăm acest discernământ! Și acest lucru ne poate lua toată viața ca să-l stăpânim!…

"A face bine nu înseamnă numai a scoate pe cineva dintr-un râu sau de a vindeca o boală teribilă. Uneori, chiar și un cuvânt spus la timp poate împiedica pe cineva să facă o faptă teribilă! Uneori, trebuie doar să ascultăm pe cineva în tăcere, iar această persoană va înțelege chiar și fără ajutorul

nostru unde este binele, unde este răul și unde este adevărul sau minciuna!

“Isus putea vorbi cu oamenii în acest fel.

“Dumnezeu ne poate ajuta să ne ridicăm chiar şi din adâncul viciilor și păcatelor! De exemplu, apostolul Pavel a fost un ucigaș și un persecutor al creștinilor. Dar el L-a recunoscut pe Dumnezeu în Isus, pe care L-a auzit o dată, și a reușit să se schimbe!

“În viaţa noastră există un scop suprem: să ne ridicăm până la conștiința lui Cristos!

“Nu toată lumea poate începe să trăiască așa imediat, dar toată lumea poate încerca să se desăvârșească și să se transforme pe sine!

“În plus, toată lumea are posibilitatea să-și ajute aproapele!

“Fiecare suflet își are vocaţia sa în viața pământească. Unii pot vindeca boli, alţii pot construi case sau pot creşte copiii, iar alţii pot picta tablouri sau compune muzică.

“Când cineva are meseria care poate aduce cea mai mare dragoste și bunătate altora, atunci acea persoană devine fericită datorită muncii sale! Și există o mulțime de beneficii pentru toată lumea din munca acelei persoane, chiar dacă nu face altceva decât să coacă pâine sau să măture străzile! Cel ce cultivă pământul sau acela care amenajează grădini este, de asemenea, fericit și drept înaintea lui Dumnezeu! Același lucru se întâmplă cu acela care poate auzi sufletul muzicii Divine și încearcă să-l transmită oamenilor. La fel este şi cu aceia care cresc copii și le dau o educație.

“Iar datoria ta este să vindeci oamenii de boli! Iar dacă nu împlineşti acest scop al vieții tale, atunci vina ta va fi mare înaintea celor care ar putea fi mântuiți și salvați prin tine!

“Vrei să te ajut acum?”

“Da, vreau.”

“Un negustor bogat a construit un spital în orașul nostru. El plătește salariile medicilor și asistenților medicali și

totul este gratuit pentru toți pacienții. Acest spital poate deveni foarte bun dacă un doctor bun îl va conduce. Este adevărat că aici nu este capitala și că persoana respectivă nu va avea parte de prea multă glorie… Eşti de acord să conduci acest spital?

"Sunt?… Voi fi eu capabil să îl conduc?"

"Singur — nu vei putea, dar cu Ajutorul lui Dumnezeu, vei reuşi. Nu va fi ușor! Dar ar putea deveni un lucru bun! În plus, îți dau o pedeapsă pentru păcatul tău: nu trebuie să mai bei niciodată alcool, până la moarte!

"Acum, alege: ori îţi sapi propriul mormânt, ori salvezi pe alții de la moarte!

"Te-ai hotărât?"

"Voi încerca să îndeplinesc acest lucru!"

"Înțelegi ce este necesar pentru ca toate acestea să fie îndeplinite? Voia Domnului? Da. Dar nu numai asta! Sunt necesare munca ta şi eforturile tale zilnice! Cu alte cuvinte, prin mâinile tale, Dumnezeu poate crea aici multe lucruri minunate!

"Dacă nu începi această lucrare, atunci cine o va face în locul tău?"

… Fiodor își aminti de modul în care bătrânul vorbea cu el: uneori sever, uneori blând ca o mamă cu un copil mic…

Zosima a reușit să-l întoarcă spre o nouă viață! El a fost salvat dintr-un coșmar de iad și renăscut, ca să spunem așa! De atunci nu a mai băut niciodată alcool! Și credința în El însuși și în Dumnezeu s-a întors! Spitalul funcționa bine de zece ani! Au fost salvate sute de vieți! Și câţi oameni buni, care au fost aduşi de Dumnezeu, lucrau acum cu el!

* * *

"Doamne, ajută-mă să găsesc cuvintele potrivite!" gândi Fiodor și, oftând adânc, se duse la locul unde îl aștepta vizitatoarea sa de dimineață.

Deodată, văzu ochii blânzi ai lui Zosima și se linişti complet. De obicei, un asemenea calm îl avea înainte de

operaţii dificile. În aceste momente, graba gândurilor dispărea; totul din interiorul lui se aduna în întregime într-o stare unică de concentrare şi fiecare acţiune era determinată cu exactitate de intuiția lui.

Intră în încăperea unde Nadejda îl aștepta.

Stătea lângă fereastră, iar fața îi strălucea de o frumusețe și o sensibilitate uimitoare.

Fiodor își dădu seama că se hotărâse deja: ea va da naştere și va creşte acest copil. Indiferent ce ar spune el acum, cel mai important lucru era deja decis!

Se așeză în fața ei. Oboseala operației se diminuase, dar încă nu știa ce să-i spună…

Ea și-a ridicat ochii de o frumusețe uimitoare și întrebă pe un ton liniștit:

"Cum a fost operația? Este totul bine?"

"Da, sper ca totul să fie bine".

"Şi eu voi fi bine!" — spuse ea zâmbind cu dragoste la ceva nou, încă necunoscut și frumos. "Mulțumesc, m-ați ajutat foarte mult! Îmi voi găsi un loc de muncă singură! Voi coase acasă sau voi găsi altceva…"

Ea zâmbi din nou ușor:

"Mă duc…"

"Așteaptă un minut! Vrei să te căsătoreşti cu mine?"

Se uită la Fiodor aşa cum, probabil, Maria Magdalena se uitase la Isus atunci când El îi lua apărarea în faţa oamenilor care voiau s-o omoare cu pietre…

* * *

La scurt timp după nuntă, în familia doctorului Fiodor și Nadejda s-a născut o fetiţă. Ea a fost numită Sofia. Zosima a botezat-o și, poate de aceea, toată lumea a început, cu afecţiune, s-o cheme pe această fetiță, Zosia…

Ei, dar asta e o altă poveste…

Parabola despre Templu[4]

Într-un orășel de provincie, se afla o mică mânăstire, unde locuia un călugăr în vârstă, pe nume Zosima.

Zvonurile despre el ajunseseră până în capitală. El era renumit datorită minunilor divine care însoţeau faptele şi cuvintele sale, iar povețele sale au ajutat multă lume.

Într-o zi, stareţul mânăstirii, arhimandritul Ignaţie, primi veste că un ministru voia să-l viziteze pe bătrânul călugăr. Acesta nu numai că avea rangul de ministru, ci era şi un apropiat al monarhului!

Stareţul îl chemă pe Zosima şi îi spuse:

"Mâine te va vizita un ministru. Zosima, fă tot ce poţi pentru el! Ar fi minunat dacă ar dărui bani mânăstirii noastre, astfel încât să putem construi o biserică nouă! Nu-l lăsa să plece fără să facă o danie!"

Zosima îşi lăsă capul în jos şi spuse liniştit:

"Ce spui tu, Ignaţie? De ce gândeşti aşa? Noi nici măcar nu ştim dacă putem să-l ajutăm pe acest om, şi tu deja aştepţi cadouri de mulţumire de la el…"

Ignaţie nu era obişnuit să audă niciun fel de obiecţii atunci când vorbea şi îi răspunse cu multă asprime:

"Ai de gând să-mi dai lecții, Zosima? Astfel te îngrijești tu de binele mânăstirii! Vrei să capeți faima făcătorului de minuni dezinteresat numai pentru tine? Ai uitat cum ai ajuns în acest loc, ca un cerșetor? Îți amintești cum ai fost primit aici cu bună voință în amintirea fostei noastre prietenii? Înțelegi că numai cu permisiunea mea, locuieşti aici ignorând unele din regulile noastre stricte?

"Nu am uitat, Ignaţie! Nu am uitat de prietenia noastră! Îmi amintesc și cum m-ai primit! Îmi amintesc mereu tot ce e

---

[4] n. t. Noul Testament: 1 Corinteni 6:19: "Sau nu ştiţi că trupul vostru este Templu al Duhului Sfânt care este în voi şi pe care-L aveţi de la Dumnezeu; şi că voi nu sunteţi ai voştri?"

de bine și uit tot necazul și răul, ca și cum nu s-ar fi întâmplat…”

“Așadar, dacă îţi aminteşti, ai putea să faci și tu ceva pentru mine și pentru lăcaşul unde ai fost primit!

“Știu cum acționezi și cum gândești! Dacă ai avea dreptul, ai da toate bunurile mânăstirii! Uite ce spital am construit mulţumită daniilor! Dar noi încă nu avem o biserică nouă!

“Acest lucru, Zosima, ar fi visul vieţii mele — ca o nouă biserică să rămână mânăstirii după administraţia mea! Noi nu mai suntem tineri, așa că trebuie să ne gândim la ceea ce vom lăsa pe Pământ, după noi!”

“Nu-l pot întreba aşa ceva… Tu însuţi poți să-i vorbești despre asta mai târziu, dacă totul va reuși… Îl vei invita la o cină și îi vei spune despre visul tău.

“Am plecat…” — spuse Zosima şi mai încet, aproape șoptind.

Își coborî capul de parcă îi era rușine şi tocmai se îndrepta spre ușă.

“Promite-mi, cel puțin, că vei încerca să faci tot ce poți pentru ministru!” — spuse stareţul ceva mai liniştit.

“Îmi pare rău, Ignaţie, nu pot să promit nimic! Toate acestea vor depinde de acel om și de Dumnezeu… Tu și cu mine suntem doar slujitorii Săi, doar instrumentele Harului Său…”

* * *

A doua zi, toată mânăstirea era agitată, pentru că niciodată nu venise un vizitator de un rang atât de înalt.

Un călugăr alergă spre părintele Zosima și-i spuse că sosise ministrul!

Cu toate acestea, Zosima răspunse:

“Să aștepte. Să stea în camera în care toată lumea așteaptă. Dumnezeu a adus alți oameni înaintea lui, așa că trebuie să-i ascult pe ei mai întâi.”

“Ce spui, Zosima ?! Ești nebun, sau ce-i cu tine ?! El e ministru! Cum îl poți face să aștepte ?! Chiar ieri ţi s-a spus că va veni…”

“Şi ce dacă? Un ministru nu este tot un om? Și ce este un om? Un suflet care trăiește înaintea lui Dumnezeu, fiind îmbrăcat într-un trup… Și ce ranguri sunt atribuite acelui trup nu este interesant pentru Dumnezeu! El face altfel deosebirile între oameni! Deci, să-şi aștepte rândul.”

“Dar cum pot să-i spun asta? Tu, Zosima, du-te și spune-i tu!”

“I-am spus deja” — zâmbi Zosima…

De fapt, ministrul stătea în acel moment în fața ușii deschise, fiind însoțit de un alt călugăr, și auzise tot ce spusese părintele, care, în mod intenționat, vorbise cu voce tare…

Spre surprinderea tuturor, ministrul se înclină în faţa bătrânului călugăr, Zosima, și spuse liniștit:

“Bine, voi aștepta… Dumnezeu, în lumea cealaltă, cere de la oameni alte lucruri, diferite de ceea ce se consideră important aici, în lumea asta… Arată-mi unde pot să aștept”.

Zosima s-a pregătit cu calm să-i asculte pe cei care veniseră la el.

Ministrul a fost însoțit în camera în care alte persoane așteptau să fie primite de părinte.

* * *

Ministrul, un om cu trupul mare și înalt, avea aproximativ cincizeci de ani sau mai mult. Părul lui era deja încărunţit și purta o haină neagră în locul unei uniforme de gală. Era evident că se pregătise şi se gândise mult la această vizită…

Când călugărul care l-a însoțit a început să spună că se va adresa stareţului pentru ca acesta să-l convingă pe părinte să-l primească, ministrul s-a opus cu calm:

“Nu! Lasă-l să lucreze! Nu-l deranja! Voi aştepta. Câți oameni, în fiecare zi, așteaptă la rând pentru o audienţă cu

mine!… Iar acum este rândul meu să-mi aștept rândul pentru harul lui Dumnezeu!”

Se așeză pe o bancă lângă o bătrânică în vârstă de aproape optzeci de ani…

Ea tricota foarte repede o șosetă, mişcând cu dexteritate andrelele și, în același timp, fără să se uite la lucrul ei, spunea cu blândeţe cuvinte de încurajare vecinei ei, care își ștergea lacrimile cu o batistă:

“Ți-aduci aminte că ți-am spus că ei nu ne vor da afară?! Dumnezeu există cu adevărat! Și părintele ne va primi pe fiecare dintre noi!”

Ministrul era un om inteligent și înțelese imediat că “ei” nu voiau să primească niciun alt vizitator, astfel încât bătrânul călugăr să-l asculte numai pe el.

Se uită curios la bătrână.

Iar ea, ca răspuns, își îndreptă atenția către el:

“Nu-ţi face griji, dragul meu! Nu te voi face să astepți! Mă voi întoarce într-o clipă! Călugărul m-a ajutat mult și acum vreau doar să-i dau niște șosete și mănuși pentru ca el să le poată da oamenilor buni!”

Ea arătă spre o pungă de pânză plină cu ceea ce tricotase ea: şosete mici pentru copii, altele mai mari pentru adulți.

“Vrei, dragul meu domn, să-ți dau și ție șosete de-ale mele? Țin de cald! Le vei pune peste noapte și vei dormi foarte bine!”

Cu aceste cuvinte, scoase din sac o pereche de șosete din lână și le dădu ministrului.

El luă șosetele cu o mână ușor tremurândă…

“Lasă-mă să le cumpăr! În acest fel, vei obține niște bani în plus” spuse el dându-i o bancnotă mare.

“Ce vorbeşti? Aici e o mânăstire, nu o piață! Ia șosetele, or să-ți prindă bine!”

Ei au stat în liniște pentru o vreme, iar apoi ministrul a întrebat:

“Spune-mi, dacă nu este un secret, cum te-a ajutat părintele?”

“Da, multe nenorociri mi s-au întâmplat… Domnul mi-a luat toată familia, dar m-a lăsat pe mine, cea bătrână, aici. Stăteam lângă mormintele rudelor mele, dar nu aveam lacrimi să plâng… Am albit din cauza durerii… Nu știam cum să-i cer Domnului să mă ia și pe mine la El… Nu era posibil să trăiesc: nu aveam mijoacele pentru asta și nici pentru ce! Dar moartea nu venea!

“Apoi unui pelerin i s-a făcut milă de mine și m-a adus la părintele.

“El m-a învățat cum să trăiesc fericită cu Dumnezeu, pentru ca rudele mele de pe cealaltă lume să nu fie triste când privesc lacrimile mele! De asemenea, m-a sfătuit să-mi iau o capră, Marușinca mea! Aşa trăim acum. Ea mă ‘întreţine’!

“În timpul verii, mergem împreună pentru a culege ciuperci, fructe de pădure și plante medicinale. În timpul iernii, răsucesc firul din părul ei și tricotez mănuși și șosete pentru copii și adulți. Toți sunt ca o familie pentru mine!…

“Ultima dată, părintele mi-a dat de înţeles că nu va trebui să aștept prea mult: voi pleca în curând, mulțumescu-Ți Ţie, Doamne! De aceea, mă grăbesc să dau tot ce am făcut, pentru că iarna este aproape!

“Vecinii mei mi-au promis că vor lua capra, așa că Marușinca mea nu se va prapădi!…

“O, mi-a venit rândul deja! Probabil te-am plictisit cu vorba mea, dragul meu domn! Iartă-mă!…”

Își luă repede lucrul și sacul și se grăbi spre bătrânul călugăr.

* * *

Veni şi rândul ministrului.

Zosima l-a întâmpinat cu bunătate:

“Intră, Alexei! Mă bucur că că ai așteptat cu răbdare! Asta te-a ajutat deja!

“Acum spune-mi, de ce ţi-e frică?”

“Este o prostie! Mă ruşinez s-o spun! Dar nu pot depăși această teamă…

“Odată, o ghicitoare mi-a prezis că voi fi ucis de un revoluţionar terorist…

“Și acum bănuiesc că fiecare persoană necunoscută este ucigașul meu și că această persoană va scoate arma și mă va împușca! Sau, cum văd în mâinile cuiva un pachet suspect, mă gândesc imediat: ‘O bombă!’ Mi-am dublat garda! Mi-e frică să ies din casă! Nu pot dormi din cauza coșmarurilor!…

“M-am spovedit deja şi am luat eucaristul… Am cerut să am casa sfințită… M-am dus la doctori… Iau pastile de dormit… Dar nimic nu ajută!

“În mintea mea, înțeleg că toate astea sunt o aiureală, că nu poţi scăpa de propria soartă! Și știu că moartea se poate întâmpla oricui, în fiecare moment și că există Voința lui Dumnezeu pentru tot!

“Şi, totuşi, această frică mă torturează! Trăiesc ca în iad… Ajută-mă! Nu știu ce ar trebui să fac… ”

În acel moment, călugărul s-a ridicat brusc și a aruncat cu ceva în ministru… Obiectul l-a lovit drept în piept…

Ministrul, leșinând de frică, a căzut cu greutate pe o bancă…

… Și-a văzut trupul de sus… iar obiectul pe care călugărul îl azvârlise în el, se rostogolea încet pe podea…

Lumina Vie, mângâietoare, blândă, era peste tot! Alexei a fost lăsat să intre în această Lumină… Era atât de bine acolo, imposibil de exprimat în cuvinte!

Apoi simți că ceva cenușiu, ca o povară grea, l-a scos din această Lumină. El văzu în ce consta povara care nu-i permitea să rămână în Lumină…

Şi-a văzut întreaga viață: greșelile sale grave înaintea lui Dumnezeu și acel bine făcut deja de el și care putea fi făcut şi în viitor…

… Când ministrul a revenit în trup, bătrânul Zosima stătea lângă el și ținea o cană cu apă:

“Bea puțin, Alexei!”

Ministrul începu să bea apa cu înghiţituri mici, realizând, încetul cu încetul ce i se întâmplase.

Bătrânul se așeză lângă el.

Cuvintele nu erau necesare. Înțelegerea pătrundea în suflet.

Stăteau așa de mult timp, fiind cufundaţi în liniștea în care Prezența lui Dumnezeu este atât de vie. În această linişte, înțelegerea vine fără cuvinte.

"Nu vei mai avea această frică neîntemeiată şi neghioabă din moment ce ţi-ai văzut moartea. Dar să nu uiți, în agitația vieții lumești, ceea ce ți-a arătat Dumnezeu! Dacă îndrepţi răul din tine însuţi și faci binele pe care nu l-ai făcut încă, atunci nu ţi-ai trăit viaţa pe Pământ în zadar", spuse Zosima încet, după o lungă perioadă de tăcere.

"Spune-mi, părinte, cu ce ai aruncat în mine în loc de bombă?"

"A fost o minge de fire de lână pe care bătrâna Matrona a uitat-o aici; vezi cum ne-a ajutat?! — zâmbi Zosima cu blândeţe.

… Ministrul a mers să ia prânzul cu arhimandritul Ignaţie.

Iar alți vizitatori începură să intre în chilia bătrânului călugăr…

*** * ***

Ministrul a început, într-adevăr, să facă multe lucruri bune.

El a împlinit ceea ce arhimandritul Ignaţie îi ceruse și a trimis o mulțime de bani pentru construirea unei noi biserici la mânăstire.

… Într-o zi, novicele Nicolae, observând procesul de construcție al noii biserici, îl întrebă pe Zosima:

"Cum ai fi cheltuit acești bani dacă ți-ar fi fost daţi ţie?"

"Nu sunt eu cel ce decide aşa ceva! Căci pentru stareţul nostru această biserică este o mare bucurie! De

asemenea, pentru mulți călugări!… Şi pentru congregație este important…”

Părintele adăugă zâmbind:

“Ignație avea dreptate: eu nu aș fi niciodată un stareţ bun al unei mânăstiri! Probabil aș fi dat acești bani lui Axinia, care, odată, te-a trimis la mine. Apoi ea ar fi putut deschide un orfelinat și un adăpost temporar pentru cei în necaz. Ea cunoaşte oamenii și, prin grija ei, putea oferi ajutorul necesar fiecăruia.

“Oamenii pot ajunge mai aproape de Dumnezeu nu numai în temple şi biserici pământești! Prezența lui Dumnezeu poate fi simțită peste tot! Și fiecare ar trebui să îndeplinească întotdeauna Voința Sa!

“Una dintre sarcinile principale ale sufletului care trăiește pe Pământ constă în construirea Templului dinlăuntrul său — Templul pentru Dumnezeul cel Viu!

“Templul acesta ar trebui să fie înălțat în inima spirituală plină de iubire! În felul acesta, Dumnezeu poate trăi în acel Templul construit pentru El! După aceea, Dumnezeu trăiește în inima spirituală a acelei persoane care, treptat, devine *inseparabilă* de El! Acest suflet devine Sufletul lui Dumnezeu!

“Asemenea Suflete sunt sunt invitate în Viața Veșnică!

“Dimpotrivă, oamenii care nu caută pe Dumnezeu în viața lor pământească nu-L pot găsi nici după moarte!… Se pare că ei au trăit în zadar: au făcut lucruri rele și au acționat într-un mod greșit…”

“Înseamnă, oare, că existența lor pe Pământ a fost complet inutilă?”

“Dumnezeu nu creează nimic inutil. Totul este de folos și are un scop. Acest lucru este valabil pentru viața fiecărei creaturi, fie că este vorba de animale, de copaci, de iarbă sau de spicul de grâu.

“Cu toate acestea, predestinarea fiecărei ființe este diferită, iar folosul pe care Dumnezeu îl capătă din viața lor pământească este, asemenea, diferit.

“Este important ca oamenii să înțeleagă sensul vieții lor!

“Oamenii sunt diferiţi de alte creaturi, care nu nu pot înțelege predestinarea lor, deși o au. Cu alte cuvinte, ei nu pot înțelege ce foloase pot aduce prin viața lor…

“Dar oamenii pot înțelege acest lucru!…

“Iată, îți dau un exemplu:

“Vezi acei oameni care construiesc acum noua biserică?

“Printre ei, sunt aceia care gândesc despre munca lor, ca fiind o activitate care presupune căratul unor pietre.

“Dar sunt şi aceia care gândesc că fac această muncă pentru care vor primi bani şi vor trăi bine.

“Pe lângă aceştia sunt cei ce depun eforturi în această muncă deoarece cred că ei construiesc un templu pământesc pentru Dumnezeu şi consideră acest lucru ca fiind cel mai important. Din acest motiv, o asemenea muncă le aduce bucurie!

“Ca în acest exemplu, putem trăi ca şi cum am căra pietre grele fără să realizăm sensul vieţii noastre. O asemenea existenţă nu ne aduce nici lumină şi nici bucurie! Şi puţin folos tragem din asta!

“De asemenea, putem trăi considerând munca noastră făcută ca pe o obligaţie, muncă pentru care suntem plătiţi: dacă muncim bine, obţinem mulţi bani; dacă nu, numai o sumă mică.

“În plus, putem trăi fiind conştienţi de importanţa vieţilor noastre înaintea Tatălui Ceresc! În acest caz, vieţile noastre se schimbă complet!

“Când trăim în acest fel, noi facem totul, fie că este o treabă măruntă, fie că este ceva important, cu dragoste pentru Dumnezeu! Fiecare zi din viaţă devine atunci importantă deoarece în fiecare zi punem noi ‘cărămizi’ în formarea noastră ca suflete. Fiecare faptă bună devine o asemenea ‘cărămidă’!

“Iar dragostea creşte în inimile noastre spirituale! Şi ne simţim din ce în ce mai mult ca fiind înaintea lui Dumnezeu!

Apoi, Dumnezeu devine pentru noi un adevărat Asistent, Sfătuitor și Prieten în fiecare acțiune a noastră.

“Pe urmă, începem să construim Templul pentru Dumnezeu, în inimile noastre spirituale!

“… Templele pământești sunt necesare. Dar ele sunt doar simboluri care ne amintesc de faptul că Dumnezeu își are sălașul și aici, pe Pământ și că El ne privește întotdeauna. Templele şi bisericile pământești ne amintesc despre Ceruri, despre altă viață și despre Tatăl nostru Ceresc!

“Cu toate acestea, în orice biserică pe pământ, putem sta precum o statuie din lemn, fără emoție, fără să simțim Prezența lui Dumnezeu.

“Sau ar putea fi invers: în fiecare loc unde ne aflăm, Îl simțim pe Dumnezeu în Templul înălțat în inimile noastre spirituale. În acest caz, suntem *inseparabili* de Dumnezeu… Iar Calea către Ceruri este deschisă!

“A te transforma ca suflet în aşa fel încât acesta să devină asemănător unei lumânări uriașe care arde, străluceşte și împrăștie întunericul, este, de asemenea, [considerată] muncă închinată lui Dumnezeu!

Acest lucru atrage după sine transformarea sufletului în *Focul Iubirii lui Dumnezeu* care iluminează *Templul Inimii* și tot spațiul din jurul ei!

“Nu toată lumea consideră această străduinţă drept muncă…

“Dar asta este cea mai importantă lucrare din viaţa unui om pentru că este făcută pentru Dumnezeu!

“… Lumina răspândită de o lumânare nu este mare. Dar, atunci când ne uităm la lumina ei, se naşte speranţa: este ca şi cum întunericul nu mai are putere în locul unde arde o lumânare…

“Pe de altă parte, *Focul Iubirii* aprins în inima spirituală poate fi uriaș!

“… Toată lumea poate trăi o viaţă plină de lumină şi fericire, luminată de dragostea inimii spirituale!

“De ce apare lumina în inima spirituală? Şi de ce uneori se întâmplă ca dragostea să nu existe într-un suflet?

“Prezenţa lui Dumnezeu în inima spirituală aprinde Lumina Divină din suflet!

“Dragostea lui Dumnezeu curge din inima unei asemenea persoane şi începe să aprindă și alte inimi cu această Lumină-Foc!

“Şi apoi, *Focul Iubirii* din suflete poate deveni din ce în ce mai puternic!

“Ai auzit de cuvântul ‘vatră’? Oamenii spun asta despre acea casă în care domnește dragostea. Cu toate acestea, nu se poate spune acest lucru despre casa unde nu există dragoste.

“Oamenii, în care Iubirea lui Dumnezeu a devenit puternică, pot fi Focul Care încălzește, hrănește și ocroteşte totul și pe toată lumea din jur!

“Pentru astfel de oameni nu este necesar ca ei să trăiască precum o singură familie într-o casă. Este posibil să construim o astfel de relație cu oricine în același mod dacă ne amintim că toți oamenii sunt copiii lui Dumnezeu: frați și surori unii pentru alții!

“Aceşti oameni poartă Lumina lui Dumnezeu şi pot fi Aceasta!

“Dacă Focul Iubirii arde în inimi, din ce în ce mai puternic, atunci acești oameni înțeleg ce înseamnă să ai Inima lui Cristos! În acest caz, ei cunosc Iubirea Atotcuprinzătoare a lui Dumnezeu!

“Și din acel moment Sursa Iubirii Veșnice a lui Dumnezeu strălucește în suflete! Este ca Soarele! Soarele luminează şi încălzeşte toate fiinţele la fel!

“În acest fel trebuie clădit și luminat Templul lui Dumnezeu! Şi apoi, noi trebuie să strălucim din acest Templu, slujind astfel lui Dumnezeu și oamenilor!”

Parabola despre smerenie şi viaţa monahală

"… în smerenie fiecare să privească
pe altul mai pe sus de el însuşi."
Filipeni 2:3

Atunci când rușinea cade asupra ta, să fii bucuros pentru că, dacă este pe nedrept, atunci răsplata ta va fi mare; și dacă este drept, atunci, după ce ţi-ai luat lecţia, poţi să ocoleşti pedeapsa.
Fragment din "Cuvântul Ascetic"
Nil Ascetul din Sinai

"Cel smerit la cuget nu se simte niciodată înteţit, grăbit şi tulburat. În el nu sunt gânduri înfierbântate şi uşuratice. În toată vremea se aflǎ într-o odihnă lipsită de încordare…
[De s-ar ciocni cerul cu pământul], el nu s-ar speria…[Cel smerit cu cugetul este în toată vremea în odihnă, pentru că] nu e ceva care să-i tulbure sau să-i înspăimînte cugetarea….
Ci toată bucuria şi veselia lui cea adevărată este în cele ale Domnului său…
… Stând cu faţa plecată la pământ şi privirea dinăuntru a inimii lui stă aţintită la [poarta cea înaltă şi] sfântă, a Sfintelor,… numai atâta îndrăzneşte [să zică şi] să se roage… : «Fie Doamne mie după voia Ta!»."
Fragment din "Cuvinte despre sfintele nevoinţe: Cuvântul LXXXI"
Isaac Sirul

Într-o mică mânăstire, aflată într-un orășel de provincie aşezat pe malul unui râu, trăia un călugăr în vârstă pe nume Zosima.

Cu voia lui Dumnezeu, el ajuta oamenii de multă vreme și numeroase vindecări miraculoase fuseseră făcute de Dumnezeu prin acel călugăr.

De asemenea, multe alte lucruri s-au întâmplat datorită faptelor sale, deși oamenii, deseori, nu le-au considerat ca fiind minuni. Aceia care vorbeau cu părintele au obținut credință, speranță și dragoste și au învățat să-şi ducă viaţa cu înţelepciune și în armonie cu Pronia lui Dumnezeu.

Bătrânul înţelept avea un discipol — novicele Nicolae.

*** * ***

Odată, Nicolae îl întrebă pe călugăr:

"Zosima, de ce te-ai hotărât să devii preot? Ai visat vreodată să ai o familie şi copii? Sau L-ai dorit de la început numai pe Dumnezeu?"

"Nu, nu chiar de la început. De toate mi s-au întâmplat în viață…

"Da, am visat să am copii. Dar Dumnezeu a făcut în aşa fel încât toţi copiii Lui să devină copiii mei şi aşa am putut să am grijă nu numai de proprii mei copii.

"Există oameni care trăiesc pe Pământul Mamă precum orfanii, fără să-L simtă pe Dumnezeu Tatăl! Ei trăiesc în singurătatea lor și se roagă lui Dumnezeu, pe Care ei Îl iau drept un 'Judecător Aspru şi cu neputinţă de cunoscut', să fie milostiv cu ei! Ei nu înţeleg pe Cel cu Care ei încearcă să vorbească. Ei nu simt Marea Lui Iubire și nu-I răspund cu Iubire!

"Se pare că oamenii au uitat de ocaziile minunate oferite de Dumnezeu! Ei au uitat cum să vadă, cum să audă și cum să înțeleagă pe Tatăl lor Ceresc! Ei au uitat cum să facă minunile dumnezeieşti…

"De ce trăiesc oamenii ca și cum Dumnezeu nu ar exista? De ce se afundă în iad în timp ce trăiesc pe Pământ?

"Asta se întâmplă pentru că au pierdut puritatea sufletului! Și pentru a se întoarce la această puritate, cineva ar trebui, mai întâi, să-şi dorească acest lucru…"

*** * ***

Odată, un tânăr novice intră în chilia lui Zosima. Îşi făcu cruce, se plecă până la pământ și ură sănătate lui Zosima și lui Nicolae.

Apoi întrebă:

"Cum pot să învăţ să aud Vocea lui Dumnezeu?"

"Spune-i tu, Nicolae, iar eu am să ascult."

Povestea călugărului bolnav vindecat de Nicolae mărise considerabil respectul față de el. Mulți erau gata să-l asculte, deși el nu acceptase încă să devină călugăr.

Nicolae începu [să vorbească]:

"Pentru a auzi vocea lui Dumnezeu, trebuie să învățăm să rămânem în pacea inimii spirituale — adică liniştea minții se scufundă în inima spirituală dezvoltată. În această stare a inimii, deschisă de iubirea interioară plină de căldură și calm, Îl putem înțelege pe Domnul! De asemenea, Îi putem cere lui Isus să vină în inimile noastre spirituale care au fost purificate și deschise pentru El.

"La început, inima spirituală este limitată de volumul toracic al corpului. Dar numai la început este așa, când iubirea sufletului nu a învățat încă să se dezvolte și să se contopească în întregime cu Iubirea nelimitată a lui Dumnezeu!

"Inima lui Dumnezeu este fără sfârșit! Cuprinde totul și pe toată lumea în îmbrăţişarea Iubirii Sale!

"Pentru început, inspiră și expiră încet de mai multe ori. Simte cum spaţiul din piept se umple cu aer. Acesta este locul unde se află inima spirituală.

"Încearcă să trimiți dragoste tuturor creaturilor lui Dumnezeu din acest centru, în toate direcțiile."

"Cum așa? Am auzit că dragostea poate duce la păcat!"

"Aia nu e iubire, ci poftă trupească! Dragostea adevărată este o scară care ne duce până la Ceruri! Dragostea e lumina sufletului care ne permite să vedem calea cea dreaptă în mijlocul întunericului și al răului!

"Mai mult, nu trebuie să luăm ca desfrâu acea dorinţă care apare la un bărbat față de o femeie sau la o femeie față

de un bărbat. Această dorință este menită să învețe sufletele să se iubească și să aibă grijă unul de celălalt! Pentru oamenii care trăiesc în lumea seculară, acest lucru este un mijloc minunat care îi ajută să-și dezvolte capacitatea de a iubi!

“Numai viața dusă după propriile dorințe perverse se poate numi desfrâu! Și nu contează dacă este vorba despre un bărbat care dorește soţia altcuiva, sau despre cineva care dorește să mănânce ‘hrană păcătoasă’ din cauza lăcomiei, sau dacă o persoană nu este în stare să ofere și altora.

“Dragostea, spre deosebire de patima trupească, este atunci când cineva crede, vrea și face bine altora şi nu sieşi…

“Poţi învăţa să priveşti înainte din inima ta spirituală, astfel încât privirea sufletului să mângâie cu bunăvoință tot ceea ce vede, precum razele de soare!

“De asemenea, poţi învăța să priveşti înapoi din inima ta spirituală, spre acel spațiu unde Dumnezeu poate fi întotdeauna văzut.

“Când începi să vezi *Lumina Nepământeană* cu ochii inimii, vino la mine sau la Zosima. Te vom învăța ce să faci mai departe.”

În acel moment, au văzut pe fereastră cum un mort era dus la biserică pentru serviciul funerar.

Tânărul novice îl întrebă pe bătrânul călugăr:

“Zosima, poţi să-l aduci înapoi la viață, aşa cum făcea Isus?”

“Nu, nu pot. Dumnezeu nu are nevoie să prelungească viața acelui om în acel trup istovit.

“Poate îţi aminteşti că Isus nu a vindecat pe toată lumea și nu a întors la viață toţi morții de pe Pământ. Scopul lucrării Sale nu a fost să facă schilozii să meargă și orbii să vadă! Şi nici nu a lucrat pentru a readuce în trupuri sufletele deja destinate morţii! Dacă El doar ar fi vindecat bolnavii, oamenii nu și-ar mai fi amintit de El mii de ani. Puterea lui Dumnezeu a fost dezvăluită prin Isus, astfel încât să putem înțelege Învățăturile lui Dumnezeu și să învățăm să trăim după acele Învăţături!

“Noi toți suntem suflete care nu mor odată cu moartea trupului! Sufletul poate învăța să trăiască în Unitate cu Dumnezeu în timpul vieții sale în corp.

“Acolo este un trup mort care zace în coşciug. Este la fel cum era în timpul vieții sale: are brațe, picioare, cap, inimă… Dar nu trăieşte! Şi este aşa pentru că Dumnezeu a luat sufletul viu din el!

“Asfel, după Voia lui Dumnezeu, sufletul este unit sau separat de trupul său.

“Prin urmare, este important ce înfăptuim în răstimpul în care Dumnezeu dă viaţă trupului. Ceea ce facem noi atârnă de calea spre care ne îndreptăm puterea şi cugetul.

“Tu, de exemplu, vrei să devii călugăr. Dorința asta e vrednică de laudă! Dar ce este un călugăr? E cineva care trăiește faţă în faţă cu Dumnezeu și face totul pentru El!

“Vrei să auzi Cuvintele și Sfaturile lui Dumnezeu! E bine! Este important! Cel mai simplu este să faci lucrul acesta prin a începe să asculți vocea conștiinței.

“Conștiința este manifestarea Vocii lui Dumnezeu în noi — prima manifestare. Și dacă ascultăm cu atenţie, Vocea lui Dumnezeu poate deveni foarte clară pentru noi.

“Dacă încercăm să ignorăm mustrările de conștiință, să nu dăm atenție problemelor apărute în fața noastră și să făptuim împotriva conștiinței noastre pentru interesul nostru personal, atunci vocea ei liniștită se stinge treptat. Şi atunci sufletul nu mai percepe problemele care trebuie rezolvate. În felul acesta o persoană poate cădea în abisul păcatelor sfârşind prin a trăi fără conștiință, fără Dumnezeu! Despre o astfel de persoană se spune că este lipsită de scrupule.

“Dacă, dimpotrivă, ascultăm cu grijă glasul conștiinței și încercăm să ne comportăm așa încât să nu avem nimic să ne reproșăm — atunci, curând, vom putea auzi Vocea lui Dumnezeu, care este întotdeauna gata să ne dea sfaturi!

“Învață să observi cu atenție cum trăiești înaintea lui Dumnezeu! Încearcă să menții puritatea sufletului — și apoi totul va fi uşor: vei putea simți inima ta spirituală și, mai târziu, chiar pe Dumnezeu!”

* * *

Când Zosima și Nicolae au rămas singuri, aceştia au continuat să vorbească despre viața monahală. Ei vorbeau despre acest lucru de multe ori, dar acum au atins din nou acest subiect:

“Acum trebuie să iei hotărârea pe care nu oricine are şansa de a o lua. Iscusinţa şi cunoștințele pe care le ai deja, alţii le dobândesc, de obicei, numai după ani de zile de viață monahală. Dar, tu ai învățat multe: poți să simți Voința lui Dumnezeu și să auzi Sfatul Său. Acum poți să practici în lumea seculară ceea ce ai învățat de la mine. Vei rămâne un călugăr înaintea lui Dumnezeu și vei putea să vorbești liber despre El înaintea oamenilor.

“În curând voi părăsi acest loc și va fi greu pentru tine să fii aici: viața ta poate lua căi diferite…”

“Iar mă încerci? Hotărârea mea este de neclintit: nu vreau să mă întorc la viața lumească. Iar simplitatea vieţii de mânăstire va potoli mândria din mine și mă va face mai smerit…”

Zosima deveni tăcut, ca şi cum ar fi privit cu ochii minţii la calea pe care o străbătuse el însuşi… Îşi aminti cum fusese persecutat și umilit, cum fusese acuzat că era atras de maşinaţii diavoleşti pentru că putea să-L audă pe Dumnezeu! Totuşi, prin acele greutăţi, el s-a unit şi mai puternic cu Voința lui Dumnezeu…

El nu-i povestise lui Nicolae despre toate acestea.

Nicolae bănuise ceva, dar nu a încercat să ceară lămuriri. În schimb, îl întrebă altceva:

“Poţi să-mi spui acum de ce nu administrezi tu mânăstirea asta? Ai putea schimba multe reguli monahale… Și de ce nu înveți şi pe alți călugări ce m-ai învățat pe mine?”

“Astea sunt întrebări bune. Cred că, în viitor, tu însuți vei răspunde pentru toată lumea din această mânăstire…

“Dar pentru a doua întrebare, trebuie să ştii că, pentru a putea învăța pe cineva despre cele duhovniceşti, trebuie ca

amândoi, adică cel ce predă şi cel ce învaţă, să dorească acest lucru.

“Uneori se întâmplă ca cineva să vină la mânăstire și să fie primit acolo. Datorită acestui simplu fapt, acea persoană începe să creadă că s-a apropiat de sfințenie: i se pare că îndepărtarea de tentațiile vieții lumești este, în sine, un mare lucru…

“Adeseori, unii cred că acum stareţul va răspunde pentru ei înaintea lui Dumnezeu, că stareţul îi va învăţa și le va ierta păcatele, și că viața în sine într-o mânăstire îi va aduce mai aproape de Dumnezeu… Dar acest lucru nu e adevărat! Este posibil să trăiești într-o mânăstire ca în lumea laică, înrobit de patimi!

“Numai tu însuţi te poţi schimba! Trebuie să-ţi cureți sufletul de vicii! Numai aceluia care trăiește astfel, Dumnezeu îi dă voie să se apropie de El! Chiar dacă un învățător plin de sfințenie este în apropiere, acel învățător nu va putea să curețe discipolul care nu se păstrează pur el însuși!

“Sarcina învăţătorului, care poate vedea mai bine defectele sufletului, constă doar în a-i explica ucenicului ce este viciul și cum să-şi corecteze acea lipsă.”

“Ai dreptate. De asemenea, de multe ori mă bazez pe tine mai mult decât pe mine și pe Dumnezeu. Cred că pot să fac greșeli în înțelegerea Voinţei lui Dumnezeu…”

“… Şi de asemenea, mai crezi că eu nu mă înșel niciodată și că te voi salva din toate greşelile tale…” — adăugă Zosima și amândoi începură să râdă.

Bătrânul călugăr se bucură din nou în sufletul său pentru capacitatea lui Nicolae de a asculta cu atenție fiecare cuvânt al său. El era, de asemenea, fericit că, prin aceste cuvinte, discipolul său, nu numai că ajunsese la înțelegerea problemelor celorlalți, dar în acelaşi timp, descoperise în el însuşi, chiar și cele mai mici urme de gândire greșită. ‘Nu a fost în zadar că Dumnezeu l-a adus la mine! Nu-l învăț în zadar! Poate că într-adevăr va reuși să realizeze adevăratul şi marele serviciu! Poate, mai târziu, întreaga mânăstire va fi sub îndrumarea lui…’”

Ei continuară să vorbească:

“Mulți oameni cred că dacă păcatul cuiva este iertat de un preot, atunci nu mai există. Dar acest lucru nu e adevărat. Și este important să înveți să explici asta oamenilor!

“Defectul sufletului va dispărea complet numai atunci când fiecare faptă păcătoasă stârnită de acel cusur devine urâtă sufletului! Cu alte cuvinte, acea persoană nu va mai dori și nu va mai putea să facă acele lucruri rele! Numai atunci se va izbăvi de acel viciu sau stricăciune!

“Printre frații noștri se află şi aceia care ar putea stăpâni liniştea interioară cu ajutorul Domnului. Ei au început să învețe dragostea inimii. Dar nu toți au înțeles că numai acest lucru este necesar, că numai inima spirituală, deschisă lui Dumnezeu, permite existența unei vieți cu adevărat monahale! Doar inima plină de iubire ne permite să curățim sufletele și să facem totul ca o slujire adusă lui Dumnezeu!”

Nicolae ascultă cu atenţie şi apoi spuse:

“Dar încă nu pot să-mi supun întotdeauna mintea… Uneori condamn ce este rău. Încă mai am întrebări fără răspuns. Când văd răul și aud cuvinte urâte, se naște în mine împotrivirea!”

“Păcatul de a judeca pe cineva nu înseamnă a vedea și a înțelege că ceva este rău! Dacă nu vezi răul în cineva, nu-l poți ajuta!”

“Da, înțeleg acest lucru, dar tot nu-l pot desluşi în totalitate.

“În tinerețe, am văzut numai binele în oameni și de multe ori m-am înșelat și am fost trădat de cei mai buni prieteni… După aceea, dimpotrivă, am început să observ doar ceea ce este rău în oameni — numai mizeria și murdăria lor. Apoi a apărut disperarea și am am ajuns să pierd până și credința…

“Acum învăț să văd pe toată lumea așa cum o vezi tu. Adică încerc să nu condamn, ci să caut lumina în fiecare suflet, chiar dacă nu strălucește decât puțin și să apelez la această lumină și nu la întunericul viciilor care încearcă să o stingă.”

“Da, asta este exact ce trebuie să faci. Este foarte important să vezi toate lipsurile și problemele sufletului, dar să găseşti și lumina care încă strălucește în el. Dacă apelăm la ce e mai bun în cineva, atunci există o șansă ca acea persoană să simtă Mâna lui Dumnezeu întotdeauna întinsă către ea! Și dacă această persoană simte prezența lui Dumnezeu și ține Mâna Lui, atunci ea poate începe să iasă din abisul viciilor. Desigur, lucrul acesta va fi posibil numai dacă cineva este capabil să înțeleagă semnificația acestei munci de transformare a sufletului.”

“Înțeleg toate astea în mintea mea. Dar câteodată continui să-i condamn pe alții… De exemplu, atunci când ei spun cuvinte nedrepte despre tine…

“Chiar ieri, stareţul nostru te-a chemat din nou… Probabil că te-a dojenit și te-a umilit în toate felurile, așa cum face mereu! De ce asculți acuzațiile lui, ca și cum ar fi drepte? Nu te împotrivești niciodată bârfelor spuse pe seama ta! Dumnezeu vorbește prin tine și miracolele se întâmplă prin tine, aducând slavă acestei mânăstiri, dar, se pare că tu nici măcar n-ai dreptul să te opui?!”

“Nu judeca pe cineva înainte de a ști totul despre acea persoană…

“Este ușor să vezi defectele aceluia care este expus în faţa tuturor și care este responsabil de conducerea oamenilor…

“Înțelege, Nicolae, că nu se întâmplă nimic nimănui din ceea ce nu este de folos lui Dumnezeu! Ne sunt puse în față doar acele situații prin care putem deveni mai înțelepţi și mai puri, sau prin care ne putem ajuta aproapele pentru a înfăptui ceva important!

“Chiar dacă cineva este mustrat pe nedrept, totuşi, prin situaţia creată, alţii ajung să îşi vadă propriile defecte!

“Dar acest lucru se poate întâmpla numai atunci când un suflet neprihănit este într-o stare de pace și blândețe, asemănătoare cu suprafața netedă a unui lac pe timp senin.

“Din contră, când cineva încearcă să se împotrivească și să-şi dovedească dreptatea — nimic nu va ieşi din asta,

decât gâlceavă. Și vrajba este de puţin folos pentru că aceia care se sfădesc se aud mereu numai pe ei și încearcă să dovedească numai propria lor dreptate. Chiar dacă ţii nemulţumirea în tine şi nu spui niciun cuvânt, chiar şi atunci, o astfel de stare interioară te va împiedica să ajuți o altă persoană.

“Este necesar să vedem toate situațiile într-o stare de calmitate profundă și împreună cu Dumnezeu! Din acest calm adânc, apar cuvintele lui Dumnezeu care pot fi spuse cu voce tare.

“Mai mult, numai din calmul care există în profunzimea inimii spirituale extinse, poți să-L înţelegi limpede pe Dumnezeu, să comunici uşor cu El, și să vezi foarte desluşit diferenţa dintre bine și rău!

“… Totuşi, uneori, nu există niciun motiv pentru care să vorbim cu o persoană nechibzuită şi plină de vicii: cuvintele n-o vor schimba cu nimic… Asta înseamnă că acelei persoane nu i-a venit încă timpul să înţeleagă… nu este posibil să ajuţi pe oricine numaidecât…

“Stareţul nostru este un om bun: el este puternic și stăruitor. Noi am fost prieteni foarte buni pentru mult timp, visând la o viață pură înaintea lui Dumnezeu și la realizări spirituale… Pe urmă, destinele noastre s-au despărțit. Când am venit aici, el era deja unul dintre conducătorii de rang înalt ai mânăstirii și deja făcuse multe lucruri. Eu, pe de altă parte, eram persecutat de toți… și nu aveam nimic decât pe Dumnezeu în inima mea…”

“Deci, probabil, te-a acceptat din cauza minunilor pe care le faci, pentru a aduce faimă mânăstirii?!”

“Nu cred — nu știa nimic despre asta în acel timp. Știam deja că Dumnezeu putea să-Şi manifeste puterea prin mine, dar el nu știa şi, totuși, m-a ajutat…

“Ignaţie nu este invidios! Pământescul îl ține încă strâns și nu-l lasă să meargă spre Libertatea lui Dumnezeu. Este păcat pentru că ar fi putut realiza foarte mult, deoarece puterea sufletului său este mare!…

“Când cineva se înalță deasupra celorlalți, nu-i este ușor să înceapă să se perceapă pe sine însuși ca fiind ‘cel mic’ și să înceapă să învețe! Nu este ușor pentru o asemenea persoană să-și înlocuiască propria voință cu Voința lui Dumnezeu! Nu îi este ușor să nege tot ceea ce e perisabil în sine însuși!

“Pentru cineva care aspiră să trăiască pentru Dumnezeu, este, de asemenea, dificil să-şi smerească mândria și să devină instrumentul Proniei lui Dumnezeu!”

*** * ***

Zosima păstră tăcerea pentru mult timp. Îşi reaminti ce îl legase în tinerețe de Ignație: visurile lor înalte, dorința lor de a sluji lui Dumnezeu… El îşi aminti, de asemenea, cum, mulți ani mai târziu, ajunsese la mânăstire. Atunci Dumnezeu îi spusese: “Acesta este locul unde vei trăi și vei lucra pentru Slava lui Dumnezeu până în ultimele zile ale trupului tău. Aici vei putea să faci multe lucruri bune!”

Atunci Ignaţie se uitase la el ca la un amărât care nu reușise să obțină nimic în viață… Începu să-i spună lui Zosima despre planurile și afacerile sale importante… El nu l-a îndepărtat pe acest nefericit, ci i-a dat voie să trăiască în mânăstire…

Era bine, deși din acel moment Zosima trebuia să facă multe lucruri de prisos care-i luau toată ziua, sau chiar să lucreze la ceva care nu avea niciun rost…

În acel răstimp, el trecu prin numeroase lecții de răbdare și umilință și învăță să fie în Unire cu Dumnezeu, indiferent de ceea ce făcea trupul său. Multe foloase a tras el din aceste teste de umilință și răbdare!

Zosima își amintea cum, mai târziu, Ignaţie văzu pentru prima dată Puterea lui Dumnezeu manifestată prin el.

Atunci a fost vindecat un băiat orb. Dumnezeu făcuse asta pentru ca toți să vadă.

Ignație a înţeles ce se întâmplase și deveni palid…

Apoi au vorbit între patru ochi:

“De cât timp poţi să faci asta, Zosima?

“S-a întâmplat, pentru prima oară, cam cu zece ani în urmă… Nu am înțeles atunci cum aveau loc toate astea… Dar, în prezent, cunosc Voința lui Dumnezeu și o urmez neîncetat. Și Dumnezeu poate face prin mine ceea ce este necesar pentru Slava Lui! Fără El nu pot face nimic.”

Ignaţie i-a dat apoi o chilie specială lui Zosima și i-a dat voie să primească oameni. De asemenea, i-a permis să ignore anumite reguli ale mânăstirii.

Și el însuși s-a dat de-o parte, s-a retras în sine, gândind: “Mie Dumnezeu nu mi-a dat acest dar…”

Ignaţie nu începu să învețe ceea ce ar fi putut să deprindă şi să cunoască mai bine.

Mai târziu, a mai fost un moment când ar fi putut să se ridice…

Zosima îşi aminti cum spera că va putea să-l ajute pe Ignaţie să-L cunoască pe Dumnezeu…

În acea vreme, Ignaţie se îmbolnăvi foarte rău. El avea dureri, abia putea să stea pe picioare sau să vorbească, dar nu opri liturghia…

După aceea, călugării l-au dus pe braţe în camera lui. Cu toate acestea, el nu-l chemă pe Zosima şi nu-i ceru ajutorul…

Apoi, Zosima însuși se duse la el.

Ignație era în pat, fiind palid din cauza durerii. În ciuda acestui lucru, se abţinea să geamă…

“A venit timpul să mor?” — întrebă el.

“Nu, nu acum, Ignaţie. Sunt numai pietrele de la rinichi care ies. În curând te vei simți mai bine. Iartă-mă, Dumnezeu nu-mi permite să-ți îndepărtez complet durerea…

“Când simți o durere foarte mare, aminteşte-ţi de tot răul pe care l-ai gândit și l-ai făcut, cere-I iertare lui Dumnezeu! În acest fel, odată cu pietrele astea, tot ce este murdar și greu va pleca de la tine! Te vei face bine! Vei trăi mai mult ca mine! Dumnezeu ţi-a trimis asta pentru purificarea sufletului!”

“Iartă-mă, Zosima! Am fost nedrept cu tine… Poate că a fost invidie… Am crezut că doar eu aveam dreptate și eram neprihănit înaintea lui Dumnezeu… Dar El face minunile prin tine, El Te-a ales pe tine…”

Zosima a stat cu stareţul toată săptămâna.

În acest timp, Ignaţie deveni mai blând, asculta cu atenție și făcea multe lucruri…

Dar după un timp, el se schimbă din nou. Hotărâse să cunoască Puterea lui Dumnezeu prin el însuşi, dar nu mergea… Încercă o dată, încă o dată, dar nu se întâmpla nimic… Și apoi a fost ca și cum o ușă fusese închisă… El însuși alesese acest lucru: el însuși încetase să încerce să construiască o viață nouă cu Dumnezeu, începută de la capăt… Se părea că lui încă îi era ciudă pentru neputinţa lui…

Nu este ușor să lași doar dragostea să te conducă! Mintea împiedică acest lucru! Egoismul uman împiedică!

Şi totuşi, ar fi putut face asta, în pofida a toate…

* * *

După o pauză, Zosima continuă conversaţia:

“Ignaţie m-a sprijinit foarte mult. Datorită ajutorului său, la rândul meu, am putut ajuta alți oameni. Dar pe el încă nu l-am putut ajuta prea mult…

“El înțelege câte ceva de fiecare dată când vorbim… De asemenea, m-a lăsat să te învăț pe tine! Și nu numai să te învăț cum îi învăț pe alții, ci să te pregătesc aşa încât să mă înlocuiești când voi pleca…”

“Despre ce vorbeşti? Cine te poate înlocui?”

“Ei bine, înlocuit sau nu, dar va trebui ca tu să faci munca mea când eu nu voi mai fi!

“Am spus multe lucruri oamenilor din pacea inimii mele, unde locuiește Creatorul. Dar acum este mai bine să tac decât să vorbesc.

“Uneori, mai întâi trebuie să auzi cuvintele pentru a realiza ce este dragostea lui Dumnezeu și cum să-l cunoști Marea Sa Pace și Prezența Lui în ea.

“Și trebuie să înveți să vorbeşti astfel încât Pacea Creatorului, Dumnezeu Tatăl nostru, să fie limpede în cuvintele tale. Acum, trebuie să înveți să transmiţi Prezența lui Dumnezeu persoanei care a venit la tine pentru sfaturi și ajutor, indiferent dacă vorbeşti sau rămâi tăcut.

“Adeseori, putem auzi și citi că Isus cel Viu și Înălţat este acum cu noi și că Tatăl Ceresc este Omniprezent, Atotputernic și Atotștiutor! Dar atâta timp cât sufletul nu a experimentat acest lucru el însuși, atâta timp cât Dragostea lui Dumnezeu nu i-a atins inima, aceste cuvinte vor rămâne doar cuvinte, repetate mereu în rugăciuni sau în predici goale…

“Este important felul în care păstrezi tăcerea, felul în care vorbeşti, sau în care asculți! Toate acestea determină dacă prezența lui Dumnezeu va ajunge sau nu la inima spirituală a persoanei cu care vorbeşti, indiferent dacă ușa spre cel mai profund sanctuar al sufletului va fi deschisă sau nu!

“Acum e rândul tău să dai ajutor spiritual oamenilor. Acum tu, în locul meu, vei asculta pe toți aceia pe care eu ți-i voi arăta.

“Atât de mulți oameni vin în fiecare zi… Sunt obosit… Sunt obosit de cererile oamenilor…

“Dacă ei și-ar da seama că nu trăim pentru noi înșine, ci pentru Dumnezeu, atunci, poate, că și-ar reveni… Dar nu este ușor să explici oamenilor asta… Cât de multe s-au spus deja despre dragostea pentru aproapele nostru…”

Zosima oftă zicând:

“Să mergem în grădină… Oamenii mi-au adus un puiet de cireș. Hai să-l plantăm împreună!”

* * *

A doua zi, un cuplu de vârstă mijlocie intră în chilia lui Zosima.

Nicolae simți că nu aveau încredere în el. Nu era de mirare, pentru că veniseră cu siguranță să primească sfaturi de la Zosima, nu de la un novice pe care nimeni nu-l cunoştea!

Dar acest lucru nu-l tulbură deloc pe Zosima. El îi întâmpină cu bunăvoinţă și le spuse:

"Acum veți vorbi cu el și Dumnezeu vă va da sfaturi prin el."

"Cum aşa? Noi am venit la tine…"

"Nu la mine, ci la Dumnezeu!"

Pacea lui Dumnezeu se lăsă asupra tuturor. O linişte blândă şi transparentă i-a îmbrățișat și i-a cuprins izvorând dinăuntrul lor.

Nicolae nu putea să-și dea seama dacă el însuși creease această stare a lui Dumnezeu, sau dacă Zosima era acela care-l ajuta să facă prezența lui Dumnezeu atât de palpabilă. Poate că era Însuși Dumnezeu Cel Ce manifesta Ajutorul Său…

Vizitatorii începură să spună povestea lor:

"Am venit aici să-l cerem lui Dumnezeu un copil. Mulţi ani ne-am rugat, dar fără niciun rezultat. Încă nu avem copii. În Biblie, există povestiri unde Dumnezeu dă oamenilor copii la bătrâneţe… Dar poate că nu suntem vrednici de acest dar. Cum putem avea această milostenie? Ce trebuie să facem pentru ca s-o merităm?

Nicolae simți imediat ce ar trebui să răspundă. După ce și-a ales cuvintele, spuse:

"De ce vreţi neapărat să aveţi un copil al vostru? Sunt mulţi copii care trăiesc în orfelinate și nu au îngrijire părintească.

"Luați un copil de acolo și creşteţi-l. În acest fel, voi veți fi fericiţi, iar un copil va avea părinți grijulii!"

"Ne-am gândit și la asta… Dar dacă nu reușim să iubim un copil care nu este al nostru? Dar dacă are o fire dificilă și nu putem face față?

"Nu se întâmplă asta şi cu proprii copii? Nu se întâmplă ca părinții să nu poată face față educaţiei copiilor lor?"

"Am crezut că Domnul ne va ajuta…"

În acel moment Zosima a intrat în conversația lor:

"Dumnezeu într-adevăr ajută, dar numai atunci când sfaturile Lui sunt ascultate! Veți fi voi în stare să acceptaţi

ajutorul Lui cu smerenie? Veți fi în stare să ajutaţi o altă persoană?

"La o sută de mile de casa voastră, există o casă de copii. O fată, Tania, de 12 ani, locuiește acolo. E slăbuță şi puţin cam bolnavă. Dar când va locui cu voi, ea îşi va reveni şi va deveni mai puternică la aer curat. Această copilă ar fi putut fi născută de tine, dar nu ai vrut copii la vremea aceea. Acum ea este orfană, iar voi sunteți singuri… Dar această situație este ușor de îndreptat. Ea poate deveni fiica voastră…"

"Poate ar trebui să luăm un copil mic, ca să nu știe că a fost înfiat. Am visat la asta atât de mult…"

"Ați venit să cereți sfatul și ajutorul lui Dumnezeu…

"Acum gândiți-vă și hotărâţi singuri ce faceți mai departe.

"Mulți oameni vor să adopte copii mici. Dar dacă o adoptați pe Tania, soarta ei se poate schimba mult! De asemenea, multe se pot schimba şi în viaţa voastră! Totul va porni de la capăt… Și cu privire la grija cerută de un nou născut, vor fi nepoți pe care să-i îngrijiți…"

Zosima a zâmbit într-un fel aparte. A făcut-o pentru că Dumnezeu i-a permis să vadă viitorul lor frumos:

"Într-adevăr, veți obține acel miracol pe care l-ați cerut de la Dumnezeu! Puteți face acest lucru cu Voia Lui! Acum duceți-vă…"

Cei doi s-au înclinat până la pământ și au plecat.

Afară, femeia îl întrebă încet pe soțul ei:

"Vrei să mergem la Tania chiar acum?

Nicolae nu știa dacă a auzit aceste cuvinte sau doar a înțeles ce se întâmplă în sufletele lor. Dar s-a simţit inundat de bucurie și afecțiune!

"A mers?" îl întrebă pe părintele Zosima.

Acesta zâmbi ușor:

"Nu ți-ai dat seama?

"Am înţeles. Încă nu pot să izbutesc aşa cum o faci tu. Până când nu ai zis despre asta, nu am văzut fetiţa…"

“Nu-ţi face griji! Vei învăța, cu ajutorul lui Dumnezeu, să pătrunzi din ce în ce mai adânc în fiecare situație!”

*** * ***

Nu întotdeauna Nicolae L-a putut simți pe Dumnezeu atunci când oamenii veneau la el cu întrebările și îngrijorările lor.

Numai atunci când era împreună cu părintele Zosima, totul devenea ușor. Însă când Nicolae rămânea singur și oamenii veneau la el cu necazurile lor, simțea că întreaga responsabilitate era numai a lui și uneori nu se întâmpla nimic! Astfel, după câteva eșecuri serioase, el i-a spus lui Zosima:

“Este limpede că nu sunt încă gata! Nu mă forța să fac ceva pentru care nu sunt pregătit…”

Zosima nu se împotrivi.

Era greu pentru Nicolae! Se simțea nevrednic, nu știa ce să facă și suferea…

Într-o zi, Zosima i-a dat un caiet gros cu paginile îngălbenite de timp:

“Ia-l. N-am scris predici și nici nu am scris tot ce am auzit de la Dumnezeu. Nu am crezut că ar fi util pentru cineva… Totuși, este ceva. Poate că te va ajuta.”

Nicolae îl luă respectuos, îi mulțumi lui Zosima și se duse în chilia lui.

El deschise caietul la întâmplare și citi:

“Deznădăjduirea înseamnă lipsa lui Dumnezeu în viața ta.

“Dacă eşti deznădăjduit — aceasta înseamnă că dragostea pentru Dumnezeu s-a răcit, iar dragostea față de aproapele tău s-a micşorat.

“Dacă-L păstrezi pe Dumnezeu în inima ta, dacă inima ta aduce în fiecare secundă iubire, lumină și căldură — atunci nu poate apărea tristețea.”

Nicolae citi aceste cuvinte şi se simţi ca ars! El credea că era deja ferm stabilit în domeniul spiritualității, dar se dovedise că nu era.

El continuă să citească:

“De ce apare slăbiciunea? Deoarece puterea de voință a omului e vlăguită. Năzuinţele din trecut au devenit mai puţin preţuite de acel om. Iar cauza cea mai importantă pentru care se întâmplă aşa ceva este faptul că el nu vede nevoia de Dumnezeu în munca sa!

“Cum au făcut Apostolii acele fapte mărețe ale lor? Ei, prin iubirea lor față de Isus și Tatăl Ceresc, au deschis calea Puterii lui Dumnezeu să curgă prin ei! Și Ei au îndreptat acea Putere către oamenii pe care încercau să-i ajute.

“Ei s-au străduit să lase oamenilor cunoștințele primite de la Isus!

“Lumea oamenilor condamnă, judecă și pedepsește…

“Dumnezeu, dimpotrivă, nu face acest lucru. El îi iubește pe toți copiii Săi. Iubeşte chiar şi pe cei pierduţi. El dorește binele tuturor și este gata să arate tuturor Calea spre viața fericită din Lumină!

“Aceasta este esența iertării lui Dumnezeu!

“Curțile de judecată ar trebui să existe pe Pământ pentru a stăvili răul acelora care sunt orbi și surzi din cauza urii și a altor neajunsuri…

“Și ce e ‘judecata lui Dumnezeu’? Aceasta este atunci când noi, simţindu-ne în faţa lui Dumnezeu, ne vedem defectele și destinele viitoare…

“Cel ce slujește lui Dumnezeu trebuie să ajungă să aibă puterea de iertare a lui Dumnezeu: Dragostea necondiționată a lui Dumnezeu, care, la fel ca Lumina Soarelui Măreț, se revarsă în mod egal asupra tuturor!

“Pentru fiecare suflet omenesc, trimis de Dumnezeu pe Pământ, există o sarcină care poate fi îndeplinită. Iar înde-

plinirea acestei sarcini poate constitui o mare lucrare de transformare personală precum şi a tot ceea ce există în jur!

“Chiar dacă lucrarea încredințată de Dumnezeu unui suflet nu este încă importantă, va fi foarte bine dacă se îndeplineşte cu bucurie!

“Va fi bine dacă, din dorinţa de a face bine, vom începe să acționăm după Voinţa lui Dumnezeu!

“Nu este important doar să spui cuvinte de mângâiere unei persoane. Astfel de cuvinte sunt ușor uitate — și, apoi, acea persoană va începe din nou să caute alinarea la alţi oameni…

“Pe lângă aceasta, trebuie să vedem ce ar fi bine pentru acel suflet și să-i arătăm acelei persoane calea de rezolvare, cu bucurie și cu înțelegere, a problemei puse de Dumnezeu!

“De ce condamnați lipsa de înțelegere a fraților voştri mai mici?

“Toată lumea va ajunge să înțeleagă la timpul său!

“Se spune că ‘de la dragoste la ură nu există decât un pas’. Nu este adevărat! Acela care-şi poate urî aproapele pe care a crezut că l-a iubit înainte, nu l-a iubit deloc!

“Iubirea iartă greşelile!

“Se spune că ‘Dumnezeu a poruncit să suferim…’

“Și neghiobul va suferi și va îndura în timp ce alții îi fac rău…

“Dar cei înțelepți se vor retrage din calea răului pe care nu-l pot îndrepta și nu-l pot schimba.

“Dacă mâinile tale devin brusc murdare, trebuie doar să le speli.

“Nu este nevoie să aștepți ca murdăria să se ducă singură.

“Și nu cere ajutorul lui Dumnezeu pentru acest lucru.

“În același fel, este necesar ca sufletul să fie ţinut curat!

“Trebuie să cureți totul în tine însuţi, prin propriile eforturi, inclusiv corpul, mintea și emoțiile! Și trebuie păstrată această curățenie! Fără acest lucru, este imposibil să-L înţelegem pe Cel mai Minunat sau, cu alte cuvinte, să-L auzim și să-L simțim pe Dumnezeu!

“Cum să facem să nu ne mai opunem Voinței lui Dumnezeu?

“Nisipul permite ca apa să treacă prin el; argila, nu. Proprietățile naturale ale materiei sunt diferite.

“De ce se îmbolnăvește materia din care este alcătuit corpul omenesc? În mod normal, deoarece proprietățile negative ale sufletului au afectat-o.

“Este necesar să transformăm calitățile sufletului.

“Și apoi boala va părăsi trupul, iar sufletul va străluci cu puritate!

“Atunci când sufletul nu iubeşte, el este pe moarte, ca să spun așa!

“Putem să ieşim din abisul păcatelor, viciilor și suferințelor și să ne ridicăm, să ne înălțăm spre viața trăită în puritate și cu Iubire de Dumnezeu!

“Pacea, liniștea inimii spirituale se umple de Cuvintele lui Dumnezeu și, mai apoi, înțelegerea pătrunde în suflet!”

Citind de multe ori aceste notiţe ale lui Zosima și reamintindu-şi tot ceea ce învățase deja de la el, Nicolae își înălţa, din ce în ce mai mult, starea sufletului său până la perceperea Duhului Sfânt. El stăpânea Unirea neîncetată cu Dumnezeu.

*** * ***

Timpul trecea, dar Zosima încă nu-l chemase pe Nicolae să-l ajute cu vizitatorii.

În acea zi, Nicolae era ocupat, tăind lemne pentru mânăstire. Îi plăcea munca asta și era o plăcere să-i privești corpul robust și puternic mânuind toporul.

Pe neașteptate, a fost chemat la părintele Zosima, care spunea că avea o sarcină importantă pentru el.

În chilia bătrânului era un băiat de vreo cincisprezece ani. Brațul lui drept atârna fără viaţă. Era limpede că venise să ceară vindecarea.

Zosima îi spuse lui Nicolae:

“Iată, aici e ceva de lucru pentru tine: poţi să-l vindeci pe Pavel!”

Imediat, Nicolae a simțit ce ar trebui să facă. Nu avea nevoie nici măcar să se gândească la asta prea mult. Lumina Duhului Sfânt l-a îmbrățișat precum Curentul Marelui Râu!

El îi spuse cu prietenie băiatului:

“Să mergem: mă poți ajuta să tai lemne pentru mânăstire! M-am oprit din lucru ca să vin aici.”

Băiatul răspunse cu tristețe:

“Nu sunt un muncitor bun: brațul meu drept e paralizat de multă vreme. Nu-l simt deloc…”

“Nu contează! Vom avea grijă de el! Să mergem!”

În timp ce mergeau, Nicolae a simțit intens şi limpede cum Duhul Sfânt curgea prin trupurile lor. El doar a îndreptat puțin acest Flux, care izvora din *Adâncuri,* către coloana vertebrală a băiatului și a brațului său rănit…

El a văzut acele Râuri de Lumină ale lui Dumnezeu, unit fiind cu Ele prin sufletul său, și auzea, ca de la mari depărtări, cum băiatul îi povestea că-i era rușine de slăbiciunea lui, că îi plăcea de o fată, dar nu putea să-i facă curte din cauza defectului său… În plus, ce poate face un bărbat la ţară, fără o mână?

Când ajunseră la stiva de lemne, Pavel, plin de mirare, mișcă degetele mâinii drepte:

“Simt ceva ciudat la mână… Uite! Pot să mișc degetele!

Nicolae nu i-a dat timp să se gândească la asta:

“Dacă le poți mișca, ia un topor! Ajută-mă! Sunt deja obosit! Nu aşa! Ține-l cu ambele mâini! Cu o mână nu vei face prea multe!”

Au muncit, pe rând, cam o oră: tăiau lemne cu toporul și apoi le făceau stivă. În tot acest timp, Lumina lui Dumnezeu trecea prin trupurile lor.

“Bună treabă! M-ai ajutat foarte mult! Am terminat repede împreună! S-ar putea ca mâine să ai ceva dureri la mână, dar nu-ţi face griji! Asta se întâmplă pentru că nu ai folosit-o multă vreme. Du-te la baia publică ca să te încălzeşti! Și cere părintelui Zosima să-ţi dea o alifie din plante.”

S-au dus apoi la biserică. Slujba nu începuse încă. Totul era foarte liniștit.

“Pavel, mulțumeşte lui Dumnezeu pentru tămăduirea ta!”

“Nu știu multe rugăciuni… Pe care s-o spun?”

“Spune în cuvintele tale! Nu folosi o rugăciune! Dumnezeu aude orice cuvinte, chiar și gânduri!

“Și aminteşte-ţi că, dacă Dumnezeu ţi-a dat înapoi puterea brațului, trebuie să faci întotdeauna bine cu el! Niciodată să nu faci rău!”

Nicolae stătea lângă băiat și nu putea găsi cuvinte pentru a da glas mulţumirii sale către Dumnezeu…

Pe drumul spre chilia bătrânului călugăr, au întâlnit un pui de pisică. În mânăstire au existat câteva pisici care făceau mereu mulți pui.

Nicolae a luat în brațe pisicuţa care torcea liniştită și i-a spus lui Pavel:

“Mângâi-o!”

Pavel a atins ușor blana pufoasă cu palma brațului însănătoşit…

“E atât de frumoasă!… Odată, când eram copil, am fost obligat să înec niște pisoi. Nu am vrut, am plâns, dar, am făcut-o. De atunci, niciodată nu am mai mângâiat nicio pisică, pentru că m-am simțit vinovat faţă de ele…”

“Poate că frumoasa ta fată va fi bucuroasă să primească un astfel de dar.”

“Desigur! Pot s-o iau?”

“Bineînţeles! Ia-o! Să vă poarte noroc la amândoi!”

*** * ***

După ce uşa chiliei se închise în urma lui Pavel, Zosima îl lăudă pe Nicolae:

“Foarte bine! Și spuneai că nu poți să faci lucrul acesta! Cu Dumnezeu, totul este posibil!

“Dar cum să stabilim unde este limita putinței omeneşti? Adevărul este următorul: când ajungi la limită, Dumnezeu îţi deschide porţi noi, oferindu-ți noi posibilități pentru alte realizări. El dă sufletului noi îndatoriri!

“Mintea care este unită cu inima spirituală și luminată de Iubirea lui Dumnezeu nu mai poate fi întunecată de nimic! În acest caz, Dumnezeu conduce voința celui ce s-a dedicat în întregime slujirii Lui! Și, de fiecare dată, se înfiripă acele cuvinte care pot ajuta un alt suflet! Iar Puterea acestor cuvinte este mare!

“Dumnezeu încarcă aceste cuvinte cu Puterea Sa prin inima ta spirituală deschisă și dezvoltată!”

Parabola despre moarte şi înălţare

Într-un mic orăşel de provincie, se afla o mânăstire unde locuia părintele Zosima. El era foarte respectat de multă lume pentru minunile lui Dumnezeu care însoţeau cuvintele şi faptele sale.

Însă dincolo de ceea ce se cunoştea deja, existau şi alte lucrări înfăptuite de el despre care numai câţiva oameni ştiau, iar măreţia acelor fapte a rămas necunoscută celorlalţi pentru totdeauna.

Bătrânul înţelept ştia să educe şi să cultive cu fineţe și cu blândeţe, bunătatea și dragostea în inimile oamenilor… Și, aşa, iubirea înflorea și da fructe…

În acelaşi oraş, exista şi un spital gratuit, construit de un negustor bogat a cărui fiică fusese vindecată de Zosima. Multe au fost făcute în acel spital datorită daniilor oferite de cei pe care părintele îi ajutase. Directorul spitalului era doctorul Fiodor.

*** * ***

În familia doctorului Fiodor creştea o fetiţă. O chema Sofia, dar, de obicei, oamenii îi spuneau, cu afecţiune, Zosia. Poate i-au spus așa, pentru că miracolul nașterii ei, cunoscut de câțiva oameni, era legat de bătrânul călugăr, Zosima.

Zosima acorda o atenţie deosebită educaţiei acestei fetiţe.

Când Zosia a crescut, ea deveni un vizitator obişnuit al părintelui.

Ei îi plăcea să-i pună întrebări. Îi plăcea să-i asculte răspunsurile sau, pur şi simplu, să stea liniștită în acea atmosferă specială de calm şi pace care exista întotdeauna în chilia părintelui. Atunci, totul se liniştea înlăuntrul ei. Veselia ei, vie, radioasă strălucind în toate direcţiile, se transforma

într-un anume fel de lumină delicată, într-o calmitate suavă și concentrată asupra Prezenței lui Dumnezeu.

Părinții ei îşi dedicau aproape tot timpul și efortul muncii în spital.

Jocul cu păpuşile sau de-a prinselea cu alţi copii nu putea să o atragă pe Zosia pentru mult timp. În schimb, rolul ei în viața spitalului creştea de la an la an.

Ca o rază zglobie de soare care alunecă şi mângâie ușor totul cu lumina ei caldă, păstrându-şi însă puritatea indiferent de ceea ce atingea, Zosia alerga prin saloanele spitalului ca şi cum ar fi fost ea însăşi de gardă. Uneori petrecea mult timp cu câte un pacient sau altul. Alteori, spunea poveşti copiilor bolnavi, iar în alte ocazii, înveselea adulții.

La început, doctorul Fiodor a încercat să nu o lase să vorbească pacienţilor care erau grav bolnavi. Nu voia ca fetiţa să fie speriată de suferința umană. Dar odată, a găsit-o pe Zosia lângă un pacient pe patul de moarte, pe care el nu putuse să-l ajute cu niciun tratament medical. A văzut-o stând de vorbă cu acel pacient și cum starea acelui pacient se schimbase brusc.

Apoi, acea persoană îi spuse doctorului Fiodor:

“Am primit mila lui Dumnezeu: un înger a venit la mine! Iar acum nu mă mai tem de moarte!”

Din acel moment, Zosia avu voie să viziteze chiar și pacienții în stare critică. Era întotdeauna gata să ofere apă, să cheme o asistentă medicală sau doar să spună un cuvânt bun și blând, însoţit de un zâmbet însorit.

Când un novice, pe nume Nicolae, a apărut la mânăstire și a fost acceptat de Zosima ca discipol, Zosia și Nicolae au devenit destul de repede prieteni foarte buni. Nicolae a învățat-o pe Zosia să citească și să scrie. După ce [fetiţa] a învățat acest lucru, i s-a acordat o favoare specială: să aducă părintelui Zosima notele cu cerinţele sau întrebările trimise de unii dintre pacienţi şi apoi să le ducă răspunsurile.

* * *

Odată, Zosia a venit, ca de obicei, în chilia călugărului și l-a întrebat:

“Spune-mi de ce unii oameni sunt buni, iar alţii, nu. De ce este așa? Este cu putinţă să schimbăm ceva, astfel încât toată lumea să devină bună?”

“Zosia, uită-te la plantele din jur. Unele sunt puternice și sănătoase; ele cresc frumos și se îndreaptă către soare. Altele, dimpotrivă, sunt pipernicite. Există, de asemenea, plante cu trunchiurile strâmbe… Acest lucru se întâmplă din multe cauze: calitatea semințelor, calitatea pământului unde au căzut semințele, mediul în care planta a crescut…

“Același lucru se întâmplă cu oamenii.

Orice plantă va crește mai bine dacă vom începe să o îngrijim aşa cum trebuie. Şi totuşi, este imposibil să îndrepţi trunchiul copacului care a crescut strâmb de multă vreme…”

“Da! Înţeleg! Chiar acum avem un pacient cu un ‘trunchi strâmb’.”

Zosia s-a gândit un timp și apoi i-a spus părintelui despre noua pacientă care făcea mari probleme întregului spital:

“E foarte zgomotoasă și ţipă la toată lumea, ca și cum numai ea ar fi în întreaga lume! Vrea ca toată lumea să aibă grijă numai de ea și să stea doar pe lângă ea! Nu-i place nimic: mâncarea nu e bine gătită, injecţia e dureroasă, patul e prea tare, iar surorile nu vin destul de repede la ea! Ea este o moşiereasă bogată care a trăit singură timp de mulți ani înconjurată de slujitori care i-au împlinit orice moft… Ea este obișnuită ca totul să fie făcut numai pentru ea… Și vorbește ca și cum ar avea un roi de tăuni în gura ei! Ea nu vede decât rău în tot ce este în jur! Strigă la toată lumea și judecă pe toți! Ea crede că toţi cei din jurul ei sunt proști, leneși și nepricepuţi! Crede că nu o pot trata și nici nu știu cum să se poarte cu ea!… Această femeie a fost adusă la spitalul nostru de către medicul ei personal pentru că nu știa cum să o ajute. Și cel mai trist lucru este că nu e posibil să fie ajutată

pentru că se pare că va muri curând. Boala ei nu se poate vindeca şi are o vârstă înaintată. Cu toate acestea, nici măcar nu se gândește la moartea trupului ei, ca și cum ei nu i se poate întâmpla asta. Însă, nici noi nu-i spunem asta. Ea nu face decât probleme celor din jurul ei…

"Tatăl meu întreabă cum am putea s-o ajutăm?"

"Trebuie să i se spună că a sosit timpul… Va fi o practică bună pentru tine, Nicolae! Astăzi o poți însoți pe Zosia și poţi vorbi cu această femeie."

Zosia era fericită, pentru că era întotdeauna ceva deosebit pentru ea să fie cu Nicolae.

Bucurându-se pentru sprijinul promis, fetiţa îi înmână lui Zosima notele pe care le adusese de la pacienți.

"Ei bine, Zosia, hai să trecem la lucru!" — spuse părintele.

Zosia se aşeză la masă, luă un toc și cerneală și se pregăti să scrie răspunsurile.

Zosima a ales prima notă, a citit-o, a privit cu clarviziune destinul persoanei care a scris întrebarea și a returnat nota Zosiei. Ea a luat-o şi a întors foaia pentru a scrie răspunsul.

Pronunțând cuvintele încet și clar, Zosima a rostit două propoziții scurte. Fetiţa a scris cuvintele bătrânului călugăr cu atenție și cu acuratețe.

Astfel, au răspuns la toate notele.

* * *

Zosia şi Nicolae au plecat de îndată la spital. În ziua aceea aveau încă multe de făcut.

Spitalul era aproape de mânăstire. Drumul trecea peste un deal povârnit ce ducea spre râu. Totul în jur era de o frumuseţe neobişnuită!

Nicolae, care stătuse multă vreme între pereţii mânăstirii, era fericit să vadă măreția râului maiestuos purtându-şi ușor apele, dealurile verzi şi întinderea cerului albastru cu nori transparenţi.

Palma mică şi caldă a lui Zosia pe care o ţinea în mâna lui, îl umplea de sensibilitate…

Zosia mergea alături de el, fiind plină de o veselie încântătoare:

“Îmi place atât de mult locul ăsta! Este întotdeauna aşa de frumos, fie iarnă, fie vară… De câte ori vin aici mă simt atât de fericită! Este ca şi cum m-aș ridica şi aş zbura deasupra pământului! Uneori chiar mă joc în felul ăsta: îmi imaginez că sunt o pasăre în zbor și pot vedea totul de sus…”

Când au ajuns la spital, Zosia îi spuse lui Nicolae:

“Femeia asta, pe care o cheamă Lizaveta, cred că este tare nefericită şi-i e foarte frică de moarte. Din cauza asta, ea încearcă să nu se gândească deloc la sfârşitul ei…”

“Şi eu m-am întrebat dacă mi-e teamă să mor sau nu. Acum mi se pare că nu mă voi teme dacă trupul meu va trebui să moară — desigur, dacă nu este foarte dureros. Sufletul nu poate muri…”

“Te-ai gândit și tu la asta?”

“M-am gândit mult, Zosia. Cred că nu mă voi teme chiar dacă Dumnezeu mă cheamă la El. Dar încă nu știu cum să spun asta altei persoane…”

Ei mergeau tăcuţi. Zosia i-a strâns mâna mai tare, ca și cum voia să-i arate sprijinul ei.

Au intrat în salon.

“Ah, Zosia! Ai venit, în sfârșit! Tu nu ești niciodată aici când am nevoie de tine! Te aștept de patru ore! Vreau să-mi citești din cartea aceea! Am trimis pe cineva să te caute, dar nu te-a găsit nicăieri!

“Azi nu am de gând să citesc pentru dumneavoastră. L-am adus pe dumnealui…” şi Zosia arătă spre Nicolae.

“Dar cine ți-a cerut asta? El o să ceară de pomană pentru mânăstirea lui! Îi cunosc pe oamenii ăştia! Vrei banii mei? Nu-i vei primi! Sau vrei să mă spovedesc? Nimeni nu mă poate vindeca!… Sufletul ei va fi mântuit, în sfârşit, dacă îşi va da toţi banii la biserică! Asta crezi tu, nu-i aşa? Voi fi

izbăvită pentru banii mei! Da? Și dacă nu dau — atunci mă duc în iad, nu-i aşa? Urăsc preoții!”

“Lizaveta, eu nu te pot spovedi, căci sunt încă novice. Zosima m-a trimis să vorbesc cu tine. Dar dacă doreşti să te spovedeşti și să primeşti împărtăşania, asta se poate aranja ușor.”

“Vor să mă îngroape aici? Vorbești de parcă aș fi pe moarte!

“Este adevărat: boala ta nu are leac. Iar când va bate ceasul morții, numai Dumnezeu decide… Este mai bine să fim mereu pregătiți pentru acest moment.”

Lizaveta deveni palidă și, cu o voce tremurândă, dar liniștită și fără să vorbească tare, aşa cum se întâmpla de obicei, o întrebă pe Zosia:

“E adevărat, Zosia? Știu că tu nu poți minți. Este adevărat?”

Zosia dădu afirmativ din cap.

S-a lăsat o tăcere în care se auzea doar respirația grea a femeii în vârstă şi corpolentă, a căror zile în acel trup erau numărate…

Zosia a plecat în linişte și a închis bine ușa salonului.

“Vrei să plec, Lizaveta?” — întrebă Nicolae.

“Nu… Stai jos dacă tot ai venit. Începe-ți predicile! Dar să știi că nu vei primi niciun ban de la mine…”

Nicolae a simțit prezența lui Dumnezeu și, dintr-o dată, a început să vorbească despre felul în care a ajuns el la Dumnezeu. El vorbea deschis şi sincer:

“Am venit în acest oraș, mai ales, pentru că nimeni nu mă cunoştea aici. Am crezut că ar fi un loc bun pentru ca să-mi pun capăt vieții mele, din care nu văzusem niciun folos… Mă gândeam că Dumnezeu nu există, de vreme ce este atâta rău peste tot!… Iar răul, de multe ori, biruiește binele. Și că nu putem schimba nimic în lumea asta…”

Nicolae i-a povestit cum o femeie cumsecade, pe care o chema Axinia, l-a salvat de la un astfel de sfârşit, cum l-a rugat ea să ducă un băiat bolnav la părintele Zosima…

Atunci Nicolae a vorbit despre bătrânul călugăr, despre puritatea sufletului, despre Dumnezeu cel Viu…

Se gândi că femeia, tulburată de vestea despre moartea ei iminentă, nu-l ascultase deloc… Credea că ea dorea doar ca cineva să se afle în apropiere, ca moartea să nu i se pară atât de înspăimântătoare.

Oricum, fiecare trece pragul morții singur…

Când Nicolae se opri, spre surprinderea lui, Lizaveta întrebă:

“Şi acum, vrei să ajungi ca acel părinte, nu-i așa?

“Da, aș vrea să învăț să ajut pe aceia care pot fi ajutați…”

“Dar văd că este deja prea târziu să mă ajuți… Aşa că, de ce te-a trimis părintele la mine?”

“Pentru dumneata, căci ai timp să faci ceea ce încă se mai poate face.”

“Adică, ce anume?”

“Dumneata trebuie să te gândești la asta… După mine, aș spune că timpul pe care încă îl mai ai poate fi de mare folos sufletului. Nu vorbesc despre bani. Numai dumneata eşti aceea care decide ce să faci cu banii. Poți face un testament.

Au rămas tăcuţi pentru un timp…

“Știi ce m-am, gândit, Nicolae? Voi da toată moștenirea lui Zosia. Deși sunt o bătrână răutăcioasă şi neplăcută, înțeleg câte ceva la oameni: am văzut mulţi în timpul vieții mele… Zosia poate face binele! Crezi că Dumnezeu o călăuzește? Dacă vrei, pot lăsa şi Axiniei tale o parte din banii mei. Probabil că nu i-ai mulțumit cum trebuia! Va fi ea în stare să folosească banii aşa cum se cuvine?

“Viaţa mea nu a fost de prea mult folos… Aşa că, măcar după moartea mea să rămână ceva de folos…”

… Au continuat să vorbească mult timp…

Pentru că ultimul ei ceas era aproape, multe lucruri au devenit clare pentru Lizaveta: ceea ce era important și ceea ce nu conta cu adevărat…

Din acea zi, s-a schimbat foarte mult. A încetat să mai sâcâie pe toată lumea din jur cu capriciile și fanteziile ei, a

pus în ordine treburile ei pământești și a întocmit un testament scris cu de-amănuntul.

De asemenea, şi starea ei s-a schimbat mult, dat fiind că se percepea ca un suflet înaintea lui Dumnezeu și, aşa, a început să se pregătească pentru trecerea la o altă viață.

* * *

Într-o zi, când Zosima și Nicolae erau singuri, părintele i-a spus:

“E timpul să plec…”

El spuse asta pe un ton calm, dar limpede.

“Unde?” — Nicolae nu a înțeles.

“În partea cealaltă… Acolo unde Tatăl Ceresc mă cheamă acum…”

“De ce spui asta? Ești complet sănătos!”

“De ce trebuie întotdeauna să pleci în suferință și durere? Este posibil să o faci cu bucurie și să fii gata pentru o altă stare a sufletului — pentru viața fără cochilia muritoare a trupului!

“Infirmitățile corpului sunt adesea date pentru a înlesni tranziția sufletului. Cu alte cuvinte, se întâmplă astfel pentru a convinge sufletul că separarea de corp va fi bună pentru el și pentru a-l face să înceteze să se agațe de viața din corp și să se întoarcă în întregime la viaţa de pe lumea cealaltă.

“Dar dacă sufletul a supus capriciile minții și trupului și dacă Dumnezeu este întotdeauna aproape, atunci poţi accepta fericit sfârşitul acestei cochilii muritoare!

“Lasă-mă să plec acum, Nicolae…”

“Dar cum? Și ce vrei să zici când spui ‘lasă-mă să plec’? Nu te las eu să pleci? Și cum aş putea să nu te mai iubesc și să îți doresc moartea?

“Ești obișnuit să mă iubești ca fiind acest trup, să auzi cuvintele pe care le spune, să simți Iubirea lui Dumnezeu curgând prin el, și să îmbrățișezi această formă corporală, ca răspuns…

“Tu spui: ‘Nu mă pot opri să te iubesc!’. Dar poate moartea trupului să fie un obstacol în calea iubirii? Când voi pleca, vei înceta să mă iubești? La fel, nici eu nu voi înceta să te iubesc.

“De ce oamenii varsă lacrimi atunci când corpul unei persoane pe care o iubesc moare? Pentru că ei nu văd sufletul, nu-l pot atinge, nu pot vorbi cu el… Ei înțeleg moartea trupului ca pe o despărțire.

“Un alt caz ar putea fi atunci când se autocompătimesc pentru că au rămas singuri…

“Cu toate acestea, pentru primii creștini, de exemplu, moartea nu era o tragedie, așa cum adesea este percepută acum! Ei așteptau fericirea reunificării sufletului cu Dumnezeu dincolo de pragul morții!

“Ei așteptau această unire cu Dumnezeu, pe Care au învățat să-L iubească cu toată inima lor! Ei au învățat să-L iubească mai mult decât orice altceva în viața lor pământească!

“Primii creștini au acceptat botezul nu pentru că toată lumea era botezată și asta era tradiția! Dimpotrivă, în acele vremuri, erau alte tradiții… Cei ce voiau să primească botezul au făcut-o pentru că hotărâseră să-și ducă viața după Învățăturile lui Isus! Ei vroiau să trăiască în noua puritate și frumusețe spirituală, păstrând poruncile lui Isus!

“Ai învățat deja foarte multe, și când voi pleca, vei învăța și mai multe… Iubirea care există între noi te va învăța! Dumnezeu te va învăța!”

“Cum ştii că a venit timpul?”

“Dumnezeu mi-a spus! Mă cheamă…”

“Să-i spun stareţului?”

“Nu, nu spune nimănui…”

*** * ***

Cineva ciocăni la uşă…

“Iată bucuria noastră! Domnul a îndrumat-o pe Zosia la noi! — spuse Zosima zâmbind.

Fata intră alergând în chilie strălucind de bucurie, prospeţime şi gingăşie! Buclele părului ei alb-auriu ieşeau de sub băsmăluţă… Avea în mână un coş plin de afine…

“V-am adus nişte afine! Eu le-am cules! Uite, ce multe!”

Zosima luă câteva afine. Mânca încet, cu un aer de fericire pe faţa sa, ca şi cum îşi lua ultima cuminecătură. El îmbrăţişă fetiţa cu blândeţe:

“Mulţumesc! Ne-ai adus mare bucurie cu fructele astea delicioase!…”

Zosia voia să lase toate fructele lui Zosima şi Nicolae, dar părintele n-a vrut:

“Te rog lasă numai câteva pentru noi. Pune-le pe farfurie, iar restul, ia-le la spital. Spune-le că aşa a fost dorința mea: fructele astea de pădure le vor aduce sănătate.”

Erau deja de mult timp împreună, înconjuraţi de Prezenţa lui Dumnezeu. Nu existau nici conversaţii şi nici întrebări… Era ca şi cum ei, ca suflete, se îmbrăţişau unul pe altul!

Când Zosia era gata de plecare, bătrânul călugăr îi zise:

“Spune-i tatălui şi mamei tale că mâine vor avea ştiri pe care trebuie să le primească cu mare bucurie. O să-ţi aduci aminte de asta?”

“Le voi spune cuvânt cu cuvânt. M-ai învăţat cum să-mi amintesc exact cuvintele importante! Aşa că, pot pleca?”

“Du-te Zosia… Du-te cu Dumnezeu!”

* * *

Zosima a murit…

Ştirea s-a răspândit cu repeziciune în micul orăşel…

Nadejda, mama lui Zosia, nu putea să-şi ţină lacrimile. Soţul ei, doctorul Fiodor, o mângâia uşor pe cap, îmbrăţişând-o cu tandreţe. Nadejda continua să spună printre lacrimi:

“Cum e posibil? Zosima a murit… Era perfect sănătos!…”

Fiica lor li s-a alăturat alergând. Nadejda, ştergându-şi ochii cu o batistă, spuse:

"Zosia, bătrânul călugăr, Zosima, a murit ieri…"

Zosia era nemişcată, ca şi cum un soare auriu şi strălucitor în continuă mişcare, s-a oprit pentru un timp:

"Deci, asta era despre ce vorbea ieri. El a spus că veţi primi nişte veşti de care ar trebui să vă bucuraţi… Nu am înţeles atunci [despre ce este vorba]…

"Mamă, tată! El ştia de ieri totul! Şi a vrut ca noi să nu-l plângem pentru că el este cu Dumnezeu şi se simte bine! Ar trebui să ne bucurăm pentru el!"

Cu aceste cuvinte, Zosia şi-a îmbrăţişat părinţii cu multă căldură şi iubire, ca şi cum ea ar fi fost cea mai bătrână, mai înţeleaptă şi mai puternică decât ei…

Fiodor o luă în braţe, iar fetiţa îmbrăţişă pe cei pe care îi iubea cel mai mult. Au rămas cu toţii în linişte pentru mult timp, îmbrăţişându-se unul pe altul.

Apoi, au plecat acasă…

Sub influenţa cuvintelor mature ale fiicei lor, Fiodor şi Nadejda se uitau la Zosia.

Nadejda spuse:

"Nu te simţi tristă, Zosia, că nu vei mai merge niciodată în chilia părintelui? Cui îi vei mai pune întrebări acum?…"

"Este puţin trist…" — spuse Zosia. "Dar cred că el va găsi un mod de a-mi răspunde la întrebările mele, astfel încât să pot înţelege! Când eram mică şi neştiutoare, el, întotdeauna, născocea noi feluri de a-mi exlica, în aşa fel încât să pot înţelege. Iar acum, va face el ceva!"

"Mama, tata! Uite-l — merge alături de noi! Este tot din Lumină!"

"Ştiţi ce zice? El spune: 'Întotdeauna Dumnezeu este alături de noi! Dumnezeu va răspunde la toate întrebările, noi nu trebuie decât să învăţăm să-L iubim şi să ascultăm Sfatul Său!"

"Acum pot să-l aud şi să-l văd! Şi atunci… de ce oamenii spun că a murit?"

* * *

A venit primăvara şi toţi copacii din grădina mânăstirii erau înfloriţi, plini de flori albe şi roz deschis. Parfum! Pace! Frumuseţe minunată!

Nicolae stătea în grădină lângă chilia părintelui Zosima. Mâine va depune jurământul monahal și, apoi, va continua să facă ceea ce făcuse Zosima.

Stareţul, arhimandritul Ignaţie, credea sincer că tot ceea ce făcuse Zosima trebuia continuat. Ca urmare, Nicolae trebuia să primească vizitatori, să-i asculte şi să le dea sfaturi…

… Şi-a reamintit cum Zosima îl învăța cum să comunice cu vizitatorii… Da, el știa deja cum să facă aceste lucruri. Dar era mai ușor când Zosima era aproape. Nicolae știa că Zosima nu i-ar fi dat voie să facă greșeli care puteau dăuna. El îl corecta și îi spunea dacă ceva nu era corect… Dar acum? Voi reuși eu să fac totul fără Zosima?

Sau Zosima este aici, dar, pur şi simplu, nu poate fi văzut?!

Nicolae cugeta la toate aceastea, în timp ce sta lângă cireşul pe care ei îl plantaseră, odată, împreună. Admiră florile care apăruseră pentru prima dată în viaţa acestui copăcel şi îi mângâie trunchiul său încă subţire. Nu era trist. Simţea căldură în inima sa, aşa cum era când vorbea cu bătrânul călugăr.

Şi-a reamintit despre ce vorbeau în timp ce plantau acest cireș.

Zosima spusese atunci: "Când va înflori, eu nu voi mai fi aici!" El a spus asta atât de fericit!

"Deci, nu vei putea să-l vezi, nu-i așa?" — întrebă Nicolae supărat.

"Cred că îl voi vedea! De ce ar crea Dumnezeu frumusețea în această lume, dacă nu poate s-o vadă El Însuşi din locaşul Său, sau în altă manieră?

“Pitagora, de exemplu, a numit întregul univers ‘cosmos’, care în greacă înseamnă ‘frumusețe’, ‘ordine armonioasă în lume’!”

“Ai citit lucrările vechilor greci?”

“Da, desigur. Și am învăţat multe din ele. Mulți înțelepți înainte de Isus au scris despre Dumnezeu și despre puritatea vieții umane. Probabil că în ziua de azi, oamenii se străduiesc mai puţin să fie virtuoşi, deoarece doar câțiva au citit aceste lucrări…

“Apropo, ce înseamnă *virtutea*? Înseamnă să faci bine și presupune gânduri bune, cuvinte bune și fapte bune!

“Chiar ai crezut că am citit doar o singură carte în viața mea?” — spuse Zosima râzând plin de voioşie tinerească și continuă:

“Cred că acei oameni, care Îl ajută pe Dumnezeu să creeze frumusețile de pe Pământ, nu vor fi lipsiţi de posibilitatea de a le vedea… Şi totuşi, asta nu e atât de important! Mari și minunate binecuvântări îi așteaptă pe aceia cărora Dumnezeu le permite să se apropie de El! Deci, trebuie să lucrăm pentru a înmulţi binele și pentru a crea frumusețea în fapte și în suflete… Aşa, vom fi vrednici de a intra în Împărăția Tatălui Ceresc!”

* * *

În acel moment, Nicolae a fost chemat:

“Nişte oameni au venit cu un băieţel orb. Nu vor să plece: ei nu cred că Zosima nu mai este aici…”

“Au dreptate când nu cred asta!” — răspunse Nicolae fericit. “Spune-le să vină!”

O femeie tânără, subțire, frumoasă și foarte bine îmbrăcată se îndrepta spre chilie, ținând mâna unui băiat de zece sau unsprezece ani. Se purta ca și cum încerca să facă fiecare pas în locul lui, astfel încât copilul să nu se poticnească sau să se lovească.

La vederea unui bărbat bine făcut, cu umeri laţi, îmbrăcat în sutană de novice, în locul unui bătrân cu părul alb, ea făcu un gest de nemulţumire…

Nicolae i-a invitat să intre în chilie, spunând:

“Haideți să vorbim puţin. Intraţi, luaţi loc.

Femeia l-a pus pe fiul ei să stea pe o bancă la perete și, apoi, s-a așezat şi ea. Își îndreptă privirea spre Nicolae, dar se uita în altă parte, nu la el. În cele din urmă, ea a spus:

“Ei bine, vorbeşte dacă știi ce să spui…”

Nicolae simți acea stare când Lumina Duhului Sfânt permite să vezi sufletele și tot ce li se întâmplă.

El a văzut că ea venise să ceară un miracol, dar ea însăși nu credea în puterea vindecătoare a lui Dumnezeu, ceea ce era un obstacol în vindecarea fiului ei…

El se mai uită odată la băiat și văzu că se simțea rău, nefericit și nu îndrăznea niciodată să facă vreun pas singur, fără sprijinul adulților… El nu putea fi vindecat chiar acum… Dar boala lui va dispărea destul de ușor dacă ei vor schimba această situaţie…

Cum să găsească el cuvintele potrivite ca să o poată face să înțeleagă? Ea nu vrea și nu este pregătită să audă sfatul lui… Ea îl vrea pe sfântul părinte…

Nicolae îl rugă în sufletul său pe Dumnezeu să-i ajute pe acești oameni și, apoi, intră într-o unire mai profundă cu Lumina Divină.

În acest moment, Zosia a intrat alergând în chilie — era ca și cum lumina soarelui a început să se joace și să strălucească în jur.

Ea se înclină şi îşi ceru iertare pentru că a întrerupt conversaţia.

“Zosia, vrei să te joci cu băieţelul în grădină pentru o oră în timp ce noi vorbim cu mama lui?

Zosia, veselă, a fost imediat de acord:

“Cum te cheamă?”

“Costia.”

Mama lui Costia se uită la fetiţă îngrijorată, precum pasărea care îşi protejează puiul cu aripile sale, şi spuse:

“Este orb! Nu poate să vadă nimic! Ai grijă de el, te rog, să nu i se întâmple ceva…”

Zosia se duse la băiat cu încredere şi îl luă de mână.

“Nu vă faceţi griji! Totul va fi bine!”

Apoi ea îi spuse lui Costia:

“Vino, vreau să-ţi arăt ceva!…”

“Cum o să-mi arăţi când nu pot vedea?!…”

“Vei vedea cum! Să mergem!”

Mama lui Costia, neliniştită, urmărea copiii plecând…

Nicolae depunea eforturi pentru a o face nu numai să audă cuvintele lui, dar să şi asculte.

La început, a întrebat despre boala băiatului și a aflat că și-a pierdut vederea după ce alunecase pe niște buşteni umezi și se lovise la cap. Fuseseră deja la mulți doctori celebri, care le-au spus că, deși ochii nu erau afectați, totuşi ei nu puteau să-i recupereze vederea…

Datorită viziunii dezvoltate a sufletului său, Nicolae a văzut că vătămările terminațiilor nervoase puteau fi vindecate numai cu ajutorul lui Dumnezeu și nu prin mijloace medicale… Şi totuşi, nu i s-a permis să facă acest lucru acum…

Apoi, Nicolae a spus că era posibilă restabilirea vederii copilului. Dar pentru aceasta era necesar să se înceteze stilul de viață de "seră" unde el era în permanentă îngrijire. Pentru a-i întări corpul, era necesar să-l înveţe să înoate, să alerge, să călărească… Și cel mai important lucru pentru Costia era să înceapă să aibă grijă de alții. În felul acesta, el nu se va mai simţi nefericit, slab și bolnav, ci, dimpotrivă, va începe să facă tot ce poate, forţându-se până la limită. Iar adulții trebuiau să încerce să ridice din ce în ce mai mult nivelul acestei limite. Și apoi…

Această convorbire părea să se fi terminat…

Totuşi Nicolae ştia că trebuia să spună sau să facă altceva, astfel încât cuvintele sale să ajungă cu adevărat la această femeie.

De obicei, în asemenea cazuri, Zosima oferea câteva sfaturi simple: “Trebuie să faci asta şi asta…”

Nicolae începu să cerceteze opțiunile: “Să-i sfătuiască să ia un câine care va deveni prietenul copilului… un cal ar fi poate chiar mai bine… Probabil că ar trebui să întreb băiatul chiar acum…”

Deschise uşa chiliei şi strigă:

“Zosia, Costia!”

În grădină se auzeau râsetele fericite ale copiilor.

“Haide, prinde-mă!” — Zosia fugea, iar Costia fugea după ea, evitând cu siguranţă trunchiurile copacilor!

Zosia, auzind că sunt chemaţi, a cedat și Costia a prins-o!

Ei mergeau unul lângă altul… fără să-și țină mâinile!

Băiatul nu putea încă să vadă, dar miracolul se întâmplase deja!

Costia a intrat primul şi s-a dus la mama lui:

“Mama, Zosia m-a învățat să privesc și să văd într-un fel foarte diferit: cu sufletul! Am jucat chiar şi leapşa — și am prins-o! Acum pot să te văd și pe tine! Ea a spus că voi fi complet vindecat în curând, pentru că dacă sufletul îşi capătă vederea, atunci şi ochii corpului încep să vadă. Zosima o învățase așa!

Mama lui Costia izbucni în lacrimi şi îşi îmbrăţişă fiul, în timp ce el continua să încerce să-i explice ce lucruri minunate îl învăţase Zosia.

“Iată o minune” — gândi Nicolae și zâmbi fericit…

Mai târziu, când toată lumea se liniști puțin, Zosia îi spuse lui Nicolae:

“Tata m-a trimis la tine. Acum două zile, noi am găsit o fată de aproximativ doi ani la intrarea în spital. Fusese părăsită. Lângă ea era o notă care spunea că părinții ei au murit și nimeni nu vrea să aibă grijă de copil. Numele ei este Olga. E drăguţă — are ochi albaștri, părul auriu şi cârlionţat, iar zâmbetul ei este atât de cald! Singurul lucru este că nu vorbește aproape de loc: știe doar câteva cuvinte. Se pare că nimeni nu a vorbit destul de des cu ea.

“Tatăl meu a cerut să-i găsim părinți buni pentru ca să nu o ducă la orfelinat.”

Apoi Zosia începu să radieze brusc de bucurie, la ideea minunată care îi venise în minte:

"Costia, vrei să ai o soră? Doamnă, fata este atât de drăguță, sănătoasă! Tatăl meu a examinat-o — și el este un doctor foarte bun! Permiteţi-mi să v-o prezint! Sunteţi de acord?"

Mama lui Costia, fiind uimită de tot ceea ce se întâmplase, a fost de acord imediat. Costia a spus cu încredere că o va învăța pe Olga să vorbească, așa că ei, cu siguranță, ar trebui să o ia pe această copilă.

Zosia a condus fericită pe noua mamă și pe noul frate să o cunoască pe Olga…

Nicolae știa că totul se legase perfect în lanțul acesta al destinelor călăuzit de Dumnezeu. El a suspinat fericit și a mulțumit lui Dumnezeu pentru grija Sa minunată manifestată prin Zosia!

Apoi el ieşi din chilie, în tăcerea din grădină, unde doar cu câteva momente în urmă, vocile copiilor răsunau de bucurie.

A început să cugete la câte lucruri nu putea încă să facă…

Şi apoi văzu Faţa Minunată şi blândă a lui Zosima alcătuită din lumină. Părintele îi spuse:

"Munceşte din greu, fiul Meu! Faci, deja, totul foarte bine, cu Ajutorul lui Dumnezeu!"

Lectură recomandată

1. Antonov V.V. — Spiritual Heart — Religion of Unity. Bancroft, “New Atlanteans”, 2010.
2. Antonov V.V. — How God Can Be Cognized. Autobiography of a Scientist Who Studied God. Bancroft, “New Atlanteans”, 2009.
3. Antonov V.V. (ed.) — How God Can Be Cognized. Book 2. Autobiographies of the Disciples of God. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008. (în limba rusă)
4. Antonov V.V. (ed.) — Spiritual Work with Children. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008.
5. Antonov V.V. — Classics of Spiritual Philosophy and the Present. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008.
6. Antonov V.V. — Ecopsychology. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008.
7. Antonov V.V. — Forest Lectures on the Highest Yoga. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008.
8. Antonov V.V. — Tao Te Ching. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008.
9. Antonov V.V. — Anatomy of God. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.
10. Antonov V.V. — Life for God. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.
11. Tatiana M. — On the Other Side of the Material World. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.
12. Teplyy A. — Book of the Warriors of the Spirit. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.
13. Zubkova A.B. — Fairy Tale about Princess Nesmeyana and Ivan. “New Atlanteans”, 2007.
14. Zubkova A.B. — Dobrynya — Bylinas. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008. (în limba rusă)
15. Zubkova A.B. — Dialogues with Pythagoras. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.

16. Zubkova A.B. — Divine Parables. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.
17. Zubkova A.B. — Book of the Born in the Light. Revelations of Divine Atlanteans. Bancroft, “New Atlanteans”, 2008. (în limba rusă)
18. Zubkova A.B. — Parables of Lao Tse. Bancroft, “New Atlanteans”, 2012.